

درآمدی بر روند یکسان سازی حقوق خصوصی

مقدمه

«حقوق» به عنوان مجموعه‌ای از قواعد و مقرراتی که با توجه به خصوصیات و نیازهای هرجامعه، برای تنظیم روابط اجتماعی وضع می‌شود، در کشورهای مختلف، متفاوت است. از دیرباز، نزدیک کردن حقوق کشورها به یکدیگر و ایجاد وحدت حقوقی، مورد توجه علمای حقوق بوده است و در قرن ۱۹ میلادی توجه ویژه‌ای به این امر شد که علت عمدۀ آن، گسترش تکنولوژی، تنوع و گسترش وسایل ارتباطات و حمل و نقل و به طور کلی، توسعه تجارت بین‌المللی می‌باشد. یکسان بودن قوانین کشورها موجب می‌شود تا افراد با امنیت بیشتری به برقراری روابط تجاری اقدام کنند.^۱ از قرن ۱۹ میلادی در اغلب کشورهای اروپایی، وحدت حقوقی داخلی حاصل شد؛ مثلاً فرانسه در ۱۸۰۴، ایتالیا در ۱۸۶۵ و آلمان در ۱۸۹۶-۱۹۰۰ به وحدت حقوقی دست یافتند و عرفهای متفاوتی که در هر یک از این کشورها اجرامی شد، جای خود را به حقوق واحدی داد و بدین ترتیب، فکر یکسان کردن حقوق کشورها رونق گرفت.

۱. دربارهٔ فایده‌های یکسان سازی حقوق کشورها بنگرید به:

Weigert. K, Kötz. H, "*An introduction to Comparative Law*", (Translated by Wier. T), second ed., V.II., Clarendon Press Oxford, 1987, p.23 et s.

البته روند ایجاد وحدت حقوقی در بعضی موضوعات؛ مثل امور تجاری، به مراتب، موفق‌تر از موضوعات دیگری از قبیل امور مربوط به خانواده بوده است که با سنن، اخلاق و فرهنگ یک جامعه، ارتباط تنگاتنگی دارد. از سوی دیگر، در کشورهایی که در یک منطقه هستند و یا از جهت مبانی حقوقی و شرایط اجتماعی و اقتصادی، از تجانس بیشتری برخوردارند، ایجاد وحدت حقوقی، امری عملی‌تر خواهد بود؛ مثلاً کشورهای اسکاندیناوی به جهت عالیق مشترک بسیار، نه تنها در موضوعات مربوط به تجارت؛ مثل چک یا اعتباراستنادی، بلکه در مسائل غیرمالی؛ از قبیل فرزندخواندگی و آثار نکاح نیز قواعد یکسانی را پذیرفته‌اند.

کنوانسیون ۱۹۳۰^۱ درباره اسناد تجاری، نمونه دیگری از ایجاد تفاهم بین کشورها برای نیل به وحدت حقوقی است. کشورهای بسیاری از قبیل دانمارک، سوئد، نروژ، یونان، اتریش، آلمان، ایتالیا و فرانسه، پس از امضای این کنوانسیون، قواعد واحدی را درباره اسناد تجاری در قوانین داخلی خود وارد کردند و به بسیاری از نگرانیهای استفاده کنندگان از این اسناد پایان دادند.^۲

مسلمًاً برای ایجاد وحدت حقوقی در هر مورد باید حقوق تمام کشورهایی که قرار است به تفاهم برسند، مطالعه شود. در این بررسی، هدف، یافتن راه حلی است که مورد قبول همه آنها باشد؛ بدون اینکه قانون کشوری به کشور دیگر تحمیل شود. در این باره، سازمانهای دولتی و غیردولتی بسیاری فعالیت داشته‌اند.

مهم‌ترین سازمان دولتی^۲ مسوق روند وحدت حقوقی، سازمان ملل متحد

۱. البته در این کنوانسیون، مثل بسیاری از کنوانسیونهای دیگر، پیش‌بینی شده که حل برخی مسائل که مورد توافق نیست، به قوانین ملی کشورهای عضو واگذار شود؛ زیرا در غیر این صورت، تلاشهای انجام شده برای ایجاد کنوانسیون، به شکست می‌انجامید. برای مطالعه کنوانسیون ژنو راجع به بروات و سفته بنگرید به: مجله حقوقی دفتر خدمات حقوقی بین‌الملل جمهوری اسلامی ایران، شماره ۱۲ (ضمیمه شماره یک و دو).

۲. از دیگر سازمانهای دولتی مهم که در این زمینه فعال هستند، می‌توان از سازمان بین‌الملل کار (۱۹۱۹)، سازمان تربیتی، علمی و فرهنگی سازمان ملل متعدد، یونسکو (۱۹۲۱)، آژانس بین‌المللی انرژی اتمی (۱۹۵۷) و صندوق بین‌المللی پول نام برد.

است.^۱ بند ۱ ماده ۱۳ اساسنامه این سازمان، به مجمع عمومی امکان می‌دهد تا پیشرفت تدریجی حقوق بین‌الملل و تنظیم یک قانون بین‌المللی را تشویق کند. به علاوه، منشور ملل متحده در ماده ۵۷ مقرر کرده است: مؤسسه تحقیقاتی ایجاد شده در نتیجه توافق دولتها که طبق اساسنامه خود، وظایفی را در زمینه امور اقتصادی، اجتماعی، فرهنگی، تربیتی، تعلیماتی، بهداشت عمومی و مانند آن به عهده دارند، وابسته به سازمان ملل متحده می‌شوند.

از مهم‌ترین این مؤسسه‌ها «مؤسسه بین‌المللی رُم برای وحدت حقوق خصوصی»^۲ است که با سپرستی سازمان ملل متحده فعالیت می‌کند. تلاش‌های این مؤسسه یکسان‌سازی حقوق کشورها به انعقاد کنوانسیون‌های متعدد انجامیده است. به علاوه، برای نیل به وحدت عملی و واقعی، مؤسسه مذکور تلاش می‌کند ترتیباتی را برای انجام تفسیر واحد از مقررات یک کنوانسیون توسط تمام کشورهای عضو آن اتخاذ کند. این اقدامات، بسیار ثمر بخش بوده، در مجموع، قابل تقدیر است.

در مجموعه حاضر، پس از معرفی مختصر «مؤسسه بین‌المللی رُم برای وحدت حقوق خصوصی» و بیان فعالیتهای آن، متن و ترجمه^۳ کنوانسیون که تا سال ۲۰۰۳ میلادی مستقیماً زیر نظر مؤسسه مذکور تهیه و تدوین گشته، ارائه شده است.^۴

۱. به عنوان مهم‌ترین سازمانهای غیردولتی، می‌توان از اتاق بازرگانی بین‌المللی (۱۹۱۹)، آکادمی بین‌المللی حقوق تطبیقی (۱۹۲۴)، مجمع حقوق بین‌الملل و مرکز حقوق بین‌الملل تطبیقی نام برد. برای مطالعه بیشتر درباره سازمانهای فعل در زمینه وحدت حقوق بنگرید به: سید‌حسن افشار، کلیات حقوق تطبیقی، دانشگاه تهران، ۱۳۵۵ ش، ص ۲۸۴ به بعد.

2. Institut international de Rome Pour l'unification de droit privé, (Unidroit).

۳. برای مطالعه بیشتر فعالیتهای انجام شده درباره ایجاد وحدت حقوقی بنگرید به: Rodière René, "Introduction au droit comparé", précis Dalloz, Paris, 1979, p.98 et s.

David René, "Le droit comparé - droit d'hier, droit de demain", Economica, Paris, 1982, p.293 et s.

پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی
پرستال جامع علوم انسانی

مؤسسه بین‌المللی وحدت حقوق خصوصی^۱

۱. سازمان

این مؤسسه، یک سازمان بین‌المللی مستقل است که مقصد آن در رُم می‌باشد و هدف آن، بررسی و مطالعه روشهای ایجاد هماهنگی و وحدت حقوق خصوصی و تدوین مجموعه مقررات واحدی در زمینه حقوق خصوصی برای کشورهای مختلف است. مؤسسه در سال ۱۹۲۶ م به عنوان یکی از ارگانهای فرعی جامعه ملل تأسیس شد و بعد از انحلال جامعه ملل در سال ۱۹۴۰ م به موجب یک موافقت‌نامه چندجانبه، به عنوان مرکزی برای ایجاد وحدت قوانین بازگشایی شد. اعضای مؤسسه، کشورهایی از پنج قاره جهان و دارای سیستمهای مختلف حقوقی، اقتصادی و سیاسی هستند. بودجه آن از محل کمکهای ثابت سالانه دولت ایتالیا و کمکهای سالانه دیگر اعضاه میزان آن را مجمع عمومی تعیین می‌کند، تأمین می‌شود.

عالی‌ترین رکن مؤسسه، مجمع عمومی آن است که هریک از کشورهای عضو، نماینده‌ای در آن دارند و حداقل سالی یک بار برای تصمیم‌گیری درباره بودجه سالانه، تصویب برنامه کار سه ساله و انتخاب ۲۵ عضو هیأت مدیره برای پنج سال تشکیل

۱. مأخذ نوشته حاضر به قرار ذیل است:

RAPPORT SUR L'ACTIVITE DE L'INSTITUT INTERNATIONAL
POUR L'UNIFICATION DU DROIT PRIVE (UNIDROIT) 1997.

می شود.

هیأت مدیره، رکن علمی مؤسسه را تشکیل می دهد و خصوصاً درباره تعیین موضوعات برنامه کاری و راههای نیل به اهداف پیش‌بینی شده در اساسنامه مؤسسه تصمیم‌گیری می‌کند. دولت ایتالیا یکی از اعضای موظف هیأت مدیره را به عنوان رئیس مؤسسه تعیین می‌کند.

دبيرخانه، رکن اجرایی مؤسسه است و اعضای آن عبارت اند از: یکی از مستخدمان رسمی بین‌المللی و کارمندانی که تحت ریاست دبیرکل فعالیت می‌کنند. دبیرکل با پیشنهاد رئیس مؤسسه و به وسیله هیأت مدیره انتخاب می‌شود. دو ارگان دیگر مؤسسه که در اساسنامه آن پیش‌بینی شده، عبارت اند از: محکمه اداری و کمیته دائمی. زبانهای رسمی مؤسسه عبارت اند از: آلمانی، انگلیسی، اسپانیایی، فرانسوی و ایتالیایی. ولی زبان کاری و مورد استفاده در جلسات و اسناد، زبانهای انگلیسی و فرانسوی است.

۲. فعالیتهاي مؤسسه

۲۵۲

روش قانونگذاري

هدف مؤسسه، به موجب اساسنامه آن، «ایجاد وحدت حقوق خصوصی» است؛ هرچند به لحاظ مشکلاتی که گاهی در تعیین محدوده کار وجود دارد یا بنا به مصلحت، استثنائاً در محدوده حقوق عمومی نیز اقدام می‌شود. وانگهی، مؤسسه از آغاز، فعالیتش را برابر وحدت حقوق خصوصی مادی، متمرکز ساخته و تلاش کرده است در متون قانونی متحدد الشکل، تنها به طور ضمنی به قواعد حل تعارض پرداخته شود.

اساسنامه مستقل مؤسسه به آن امکان می‌دهد که به دور از مقتضیات سیاسی، فقط به جنبه‌های حقوقی توجه داشته باشد. این ویژگی، هم در انتخاب موضوعات کار و هم در روشهای مورد استفاده مؤسسه مشهود است. انتخاب یک موضوع کار توسط هیأت مدیره با توجه به نیاز جامعه بین‌المللی، آشتی‌پذیر بودن سیستمهای حقوقی کشورهای مختلف درباره قواعد مربوط به یک موضوع و احتمال تمکین آنها در برابر

قواعدی واحد که مرجع بر قواعد ملی باشد، صورت می‌گیرد.

بنابراین، گرچه از لحاظ نظری، حداکثر وحدت در قوانین مدنظر است، با وجود این، در صدق قابل پذیرش بودن راه حلها؛ یعنی بعد عملی موضوع نیز مورد توجه است و راه حلهای پیشنهادی باید به طور محتاطانه و محدود عرضه شود تا شناس پذیرش در جامعه بین‌المللی را داشته باشد. همین ملاحظات برای ارائه قواعد ایجاد شده و تعیین دامنه اجرای این قواعد نیز حاکم است.

سند تصویبی مؤسسه را می‌توان کم و بیش، الزامی تلقی کرد: کنوانسیون بین‌المللی برای این ایجاد می‌شود که تحت شرایط مندرج در آن از زمان به مرحله اجرا درآمدنش، نسبت به کشوری که آن را پذیرفته و تشریفات داخلی خود در این باره را طی کرده، لازم‌الاجرا باشد. باید خاطرنشان ساخت که ممکن است رژروهایی مورد توافق قرار گرفته باشد که گرچه این امر، با هدف اصلی ایجاد وحدت مغایر است، ولی برای نیل به اتخاذ راه حلهای مورد توافق لازم است.

مؤسسه اسناد دیگری را نیز می‌تواند تهیه و ارائه کند؛ مثلًا قانون نمونه یا توصیه نامه‌هایی بر مبنای پیشنهادهای ارائه شده توسط کشورهای دعوت شده هنگام تهیه و تنظیم قاعده‌ای درخصوص موضوع مورد بحث. همچنین مؤسسه ممکن است مجموعه‌های راهنمایی قراردادهای نمونه خاص محیطهای حرفه‌ای و تخصصی ارائه دهد که البته استفاده از آنها اجباری نیست.

شیوه ایجاد وحدت

وقتی موضوعی در برنامه کاری مؤسسه قرار می‌گیرد، دبیرخانه یا یک متخصص مشاور، عهده‌دار انجام مقدمات امر می‌شود؛ مثل مطالعه جنبه‌های حقوق تطبیقی موضوع مطروحه، درجه وحدت پذیری و گاهی تنظیم پیش‌نویس. در صورت صلاح‌حید هیأت مدیره، کمیته‌ای متشکل از متخصصان بین‌المللی که از سیستمهای مختلف حقوقی به طور عادلانه انتخاب می‌شوند، پیش‌نویس لازم برای قانون بین‌المللی را تهیه می‌کنند.

متن تهیه شده توسط این کمیته، در صورت صلاح‌حید هیأت مدیره، متعاقباً به

وسیله کمیته‌ای از متخصصان دولتی که به وسیله هیأت تشکیل می‌شود و نمایندگان رسمی دول عضو و همچنین نمایندگان دول غیرعضو و سازمانهای علاقه‌مند به موضوع (البته به عنوان ناظر) در آن شرکت دارند، مورد بررسی قرار خواهد گرفت. متن تأیید شده در جلسات کمیته متخصصان دولتی، پس از تصویب هیأت مدیره، برای تصویب به یک کنفرانس دیپلماتیک که توسط یکی از دول عضو مؤسسه دعوت می‌شود، ارائه می‌گردد.

بسیار پیش آمده است که با توجه به ترکیب و صلاحیت خاص مؤسسه، سایر سازمانهای بین‌المللی از آن درخواست کرده‌اند که بر کارهای مقدماتی لازم در خصوص موضوعی معین نظارت کند و نهایتاً مؤسسه، امر ارجاعی را انجام داده و متن تهیه شده را به سازمان مربوط ارائه نموده که مورد تصویب واقع شده است.

دبیرخانه مؤسسه در تمام مراحل کار، تا حد امکان، مشورتهاي لازم را به منظور ایجاد موازنی بین منافع مختلف و ایجاد شناس هرچه بیشتر برای موفقیت نهایی طرح و مقبولیت آن از سوی بیشتر کشورها انجام می‌دهد.

مخاطبان دبیرخانه در وهله نخست؛ دولتهاي عضو هستند (از طریق سفارتشان در رُم). هر اداره‌ای مشورتهاي درخواستی را در سطح داخلی انجام می‌دهد. مؤسسه همچنین با تعدادی از دولتهاي غیرعضو، به طور سازمانی تماس دارد؛ مثلاً از طریق نمایندگی این کشورها در مجتمع علمی تشکیل شده یا در صورت لزوم، به‌طور شخصی. وانگهی، مؤسسه با تعدادی سازمانهای بین‌المللی یا غیر دولتی که در زمینه‌های مورد علاقه مؤسسه فعالیت دارند، همکاری می‌کند و با تمام اتحادیه‌های حرفه‌ای در سطح بین‌المللی و ملی که مرتبط با موضوع هستند، در تماس است. بالاخره دبیرکل برای گسترش تماسهایی که قبلاً با مؤسسه‌ای، دانشگاه‌ها، اتحادیه‌های حقوقدانان یا اشخاص صلاحیت‌دار در موضوعات مورد علاقه مؤسسه برقرار شده، برای مبادله اطلاعات جهت تأمین منافع متقابل و تسريع درنیل به اهداف موردنظر تلاش می‌کند. حقوقدانان بر جسته‌ای که در این باره فعالیت می‌کنند، رابطین مؤسسه نامیده می‌شوند و همکاران ارزشمندی هستند که در صورت لزوم، به عنوان واسطه و مشاور علمی مؤسسه وارد عمل می‌شوند؛ چه در کشورهای عضو و چه در کشورهای غیرعضو.

نتایج عملکرد مؤسسه

الف. کنوانسیونهای تهیه شده به وسیله مؤسسه بین‌المللی وحدت حقوق
خصوصی که به تصویب کنفرانس‌های دیپلماتیک رسیده‌اند عبارت از:

۱. کنوانسیون حاوی قانون متحددالشکل در مورد انعقاد قراردادهای بیع بین‌المللی اشیای منقول مادی (LUFC) که از ۱۹۶۴/۷/۱ برای امضا مفتوح است. دوازده کشور این کنوانسیون را امضاکرده‌اند و پنج کشور از کنوانسیون خارج شده‌اند.

۲. کنوانسیون حاوی قانون متحددالشکل در مورد بیع بین‌المللی اشیای منقول مادی (LUVI) که از ۱۹۶۴ در لاهه برای امضا مفتوح است. سیزده کشور این کنوانسیون را امضاکرده‌اند و پنج کشور از کنوانسیون خارج شده‌اند.

۳. کنوانسیون بین‌المللی مربوط به قرارداد مسافرتی (C.C.V) که از ۱۹۷۰/۴/۲۳ برای امضا مفتوح است. شانزده کشور این کنوانسیون را امضاکرده‌اند و یک کشور در تاریخ ۱۹۹۳/۱۰/۴ از کنوانسیون خارج شده است.

۴. کنوانسیون حاوی قانون متحددالشکل در مورد شکل یک وصیتname بین‌المللی که از ۱۹۷۳/۱۰/۲۶ برای امضا مفتوح شده است. ۲۱ کشور این کنوانسیون را امضا کرده‌اند؛ از جمله ایران در تاریخ ۱۹۷۳/۱۰/۲۷ به این کنوانسیون پیوسته است.

۵. کنوانسیون ناظر بر نمایندگی در بیع بین‌المللی کالاهای که از ۱۹۸۳/۲/۱۵ برای امضا مفتوح شده است. نه کشور تا تاریخ ۱۹۸۷/۸/۱۵ این کنوانسیون را امضاکرده‌اند.

۶. کنوانسیون وحدت قوانین در مورد قراردادهای بین‌المللی اجاره به شرط تملیک که از ۱۹۸۸/۵/۲۸ برای امضا مفتوح شده است. چهارده کشور این کنوانسیون را امضاکرده‌اند.

۷. کنوانسیون وحدت قوانین درباره قردادهای بین‌المللی خرید دین که از ۱۹۸۸/۵/۲۸ در اتاوا برای امضا مفتوح شده است. پانزده کشور این کنوانسیون را امضاکرده‌اند.

۸. کنوانسیون وحدت قوانین در مورد اموال فرهنگی که سرقت شده یا به طور غیرقانونی خارج شده‌اند که از ۱۹۹۵/۶/۲۴ در رم برای امضا مفتوح شده است. بیست و چهار کشور این کنوانسیون را امضاکرده‌اند.

۹. کنوانسیون مربوط به تضمینات بین‌المللی در تجهیزات منقول (۱۹۰۱).^۱
- ب. کنوانسیونهای بین‌المللی در حال اجرا که تحت نظارت دیگر سازمانها ایجاد شده‌اند، ولی مبنای آنها طرحها یا کنوانسیونهای مؤسسه بین‌المللی وحدت کوانین بوده، عبارت اند از:
۱. کنوانسیون مربوط به قرارداد حمل و نقل بین‌المللی کالاهای از طریق جاده (۱۹۵۶) CMR تهیه شده در ژنو تحت نظارت کمیسیون اقتصادی اروپایی سازمان ملل متحد. این کنوانسیون در ۱۹۶۱ به مرحله اجرا درآمده است. چهل و دو کشور عضو این کنوانسیون هستند.
 ۲. کنوانسیون یونسکو ۱۹۵۴ در مورد حفاظت از اموال فرهنگی در موقع جنگ. این کنوانسیون در ۱۹۵۶ به مرحله اجرا درآمده و مبنای آن پروژه کنوانسیون بین‌المللی در مورد حفاظت از اموال فرهنگی در جنگ، تهیه شده در ۱۹۵۱ بوده است. نود و یک کشور از جمله ایران عضو این کنوانسیون هستند.
 ۳. کنوانسیون بین‌المللی ۱۹۶۱ در مورد حمایت از هنرمندان، نوازندگان، صدابرداران، و مؤسسات پخش، تهیه شده تحت نظارت OIT، OMPI و یونسکو که در ۱۹۶۴ به مرحله اجرا درآمده است. پنجاه و چهار کشور عضو این کنوانسیون هستند.
 ۴. کنوانسیون لاهه ۱۹۵۸ در مورد شناسایی و اجرای تصمیمات متخذه در زمینه الزام به پرداخت نفقة به فرزندان که از ۱۹۶۲ به مرحله اجرا درآمده است. نوزده کشور عضو این کنوانسیون هستند.
 ۵. کنوانسیون اروپایی ۱۹۶۲ مربوط به مسئولیت هتلداران نسبت به اشیای همراه مسافران، تهیه شده تحت نظارت شورای اروپا که در ۱۹۶۷ به مرحله اجرا درآمده است. چهارده کشور عضو این کنوانسیون هستند.
 ۶. معاهده بروکسل ۱۹۵۵ مربوط به بیمه اجباری مسئولیت مدنی مربوط به اتومبیلها و کنوانسیون اروپایی ۱۹۵۹ مربوط به بیمه اجباری مسئولیت مدنی در مورد اتومبیلها، تهیه شده تحت نظارت شورای اروپا. کنوانسیون در ۱۹۶۹ به مرحله اجرا

۱. ترجمه کنوانسیونهای یادشده در انتهای این مجموعه آمده است.

- درآمده است. شش کشور عضو این کنوانسیون هستند.
۷. کنوانسیون اروپایی در مورد برق‌لری روابط ۱۹۵۵ تهیه شده تحت ناظارت شورای اروپا که از ۱۹۶۵ به مرحله اجرا درآمده است. دوازده کشور عضو این کنوانسیون هستند.
 ۸. پروتکل شماره ۱ مربوط به حقوق عینی بر روی شناورهای خطوط داخلی منضم به کنوانسیون ۱۹۶۵ مربوط به ثبت شناورهای خطوط داخلی، تنظیم شده تحت ناظارت کمیسیون اقتصادی اروپا در سازمان ملل متحد. شش کشور عضو این کنوانسیون هستند.
 ۹. پروتکل شماره ۲ مربوط به توقيف موقعی و اجرای اجباری در ارتباط با قایقهای کشتیرانی داخلی منضم به کنوانسیون ۱۹۶۵ در ارتباط با ثبت شناورهای خطوط داخلی، تهیه شده تحت ناظارت کمیسیون اقتصادی اروپا در سازمان ملل متحد. چهار کشور عضو این کنوانسیون هستند.
 ۱۰. کنوانسیون سازمان ملل متحد در مورد قراردادهای بیع بین‌المللی کالاهای وین ۱۹۸۰. چهل و هشت کشور عضو این کنوانسیون هستند.
 ۱۱. کنوانسیون مربوط به قرارداد حمل و نقل جاده‌ای بین‌المللی مسافران و بارها، ژنو ۱۹۷۳. این کنوانسیون تحت ناظارت کمیسیون اقتصادی اروپایی سازمان ملل متحد تنظیم شده است. پنج کشور عضو این کنوانسیون هستند.
 - ج. استاد بین‌المللی بر مبنای پژوهه‌های مؤسسه بین‌المللی وحدت حقوق خصوصی که به وسیله سایر سازمانها تنظیم شده‌اند، ولی هنوز به مرحله اجرا در نیامده‌اند:
 ۱. کنوانسیون مربوط به محدودیت مسئولیت مالکان قایقهای کشتیرانی داخلی، ژنو ۱۹۷۳. فقط یک کشور عضو این کنوانسیون است.
 ۲. کنوانسیون مربوط به قرارداد حمل و نقل بین‌المللی مسافران و بارها در کشتیرانی داخلی، ژنو ۱۹۷۶. فقط یک کشور عضو این کنوانسیون است.
 ۳. قواعد اروپایی در مورد اوراق بهادر ۱۹۷۲ که به وسیله کمیته وزیران شورای اروپا به عنوان قانون نمونه به دولتهای عضو شورای اروپا پیشنهاد شده است.
 ۴. کنوانسیون اروپایی حاوی قانون متحددالشکل در زمینه داوری تهیه شده تحت ناظارت شورای اروپا در ۱۹۶۶. فقط یک کشور عضو این کنوانسیون است.

۵. کنوانسیون اروپایی ۱۹۷۳ در مورد مسئولیت مدنی خسارات ناشی از حوادث رانندگی تهیه شده تحت نظارت شورای اروپا. هیچ کشوری تاکنون این کنوانسیون را تصویب نکرده است.
۶. کنوانسیون سازمان ملل متحد در مورد حمل و نقل مرکب بین‌المللی کالاهای، ژنو، ۱۹۸۰. هشت کشور عضو این کنوانسیون هستند.
۷. کنوانسیون ۱۹۸۹ ناظر بر مسئولیت مدنی در مورد خسارات واردہ در جریان حمل و نقل کالاهای خطرناک از طریق جاده، راه آهن، شناورهای خطوط داخلی (CRTO) تهیه شده تحت نظارت کمیسیون اقتصادی اروپا در سازمان ملل متحد. هیچ کشوری تاکنون این کنوانسیون را تصویب نکرده است.
۸. کنوانسیون سازمان ملل متحد در مورد مسئولیت مسئولان ترمینالهای حمل و نقل در تجارت بین‌المللی تهیه شده در آوریل ۱۹۹۱ در وین. فقط یک کشور این کنوانسیون را تصویب کرده است.
- د. قطعنامه‌های اروپایی که مبنایشان پیش‌نویس کنوانسیون وحدت قوانین بوده است: قطعنامه ۹۳/۷/CEE مورخ ۱۵/۳/۱۹۹۳ در مورد استرداد اموال فرهنگی که به طور غیرقانونی از قلمرو یک کشور عضو خارج شده‌اند.
- ه. قواعد متحده‌شکل منتشره به وسیله اتاق بازرگانی بین‌المللی که مبنایشان پروژه کنوانسیون وحدت قوانین بوده است:
- قواعد متحده‌شکل در مورد سند مربوط به حمل و نقل مرکب که ابتدائاً به وسیله اتاق بازرگانی بین‌المللی در ۱۹۷۳ منتشر شده و سپس تغییراتی در آن داده شد.
- و. اسناد بین‌المللی بر مبنای مطالعات مقدماتی انجام شده به وسیله مؤسسه بین‌المللی وحدت حقوق خصوصی:
۱. کنوانسیون اروپایی در مورد مسئولیت ناشی از محصولات در صورت ورود صدمات بدنی و فوت، ۲۷ ژانویه ۱۹۷۷. هیچ کشوری تاکنون این کنوانسیون را تصویب نکرده است.
 ۲. قطعنامه (۷۸)۳ مربوط به مقررات جزایی در حقوق مدنی، تهیه شده به وسیله کمیته وزیران شورای اروپا در ۲۰ ژانویه ۱۹۷۸.

۱. کنوانسیون حاوی قانون متحددالشکل

در مورد انعقاد قراردادهای بیع بین‌المللی اشیای منقول مادی

(لاهه ۱۹۶۴/۷/۱)

ماده ۱

۱. هریک از دول عضو متعهد می‌شود حداکثر تا تاریخ به مرحله اجرا درآمدن کنوانسیون نسبت به این دولت، قانون متحددالشکل ناظر بر انعقاد قراردادهای بیع بین‌المللی اشیای منقول مادی (قانون متحددالشکل) را که در ضمیمه شماره یک کنوانسیون حاضر گنجانده شده طبق روش مقرر در قانون اساسی اش در سیستم قانونی خود وارد نماید.

۲. هر دولت عضو می‌تواند قانون متحددالشکل را به همان صورت متن اصلی و یا به صورت ترجمه متن اصلی به زبان یا زبانهای رسمی اش در سیستم قانونی خود داخل نماید.

۳. هر دولت عضو این کنوانسیون که عضو کنوانسیون اول ژوئیه ۱۹۶۴ حاوی قانون متحددالشکل در مورد بیع بین‌المللی اشیای منقول مادی است باید در سیستم قانونی خود مواد مذکور در ضمیمه شماره ۲ کنوانسیون حاضر را به جای مواد اول و چهارم ضمیمه اول این کنوانسیون وارد نماید.

۴. هر دولت عضو متن مقرراتی را که در اجرای کنوانسیون حاضر در قوانینش وارد نموده، به دولت هلند تسلیم خواهد کرد.

۲ ماده

۱. دو یا چند دولت عضو می‌توانند اعلام نمایند که موافقاند از جهت شرط مربوط به مقر تجاری یا محل سکونت معمولی مندرج در بندهای ۱ و ۲ ماده ۱ قانون متعددالشكل به عنوان دول متفاوت قلمداد نشوند؛ زیرا ایشان در مورد انعقاد قراردادهای بیع، که در صورت عدم وجود چنین توافقی تحت حاکمیت قانون متعددالشكل خواهد بود، قواعد حقوقی یکسان و مشابهی را اجرا می‌نمایند.

۲. هر دولت عضو می‌تواند اعلام نماید در ارتباط با شرط وجود مقر تجاری یا محل سکونت معمولی مقرر در بند قبل یک یا چند دولت غیرعضو را به عنوان دول متفاوت با خود تلقی نمی‌نماید؛ زیرا این دول غیرعضو در مورد شکل قراردادهای بیع، که در صورت نبود چنین اعلامیه‌ای تابع قانون متعددالشكل خواهد بود، همان قواعد حقوقی کشور عضو یا مشابه آن را اعمال می‌نماید.

۳. در صورت تصویب یا الحاق بعدی، دولتی که در موردنامه اعلامیه‌ای حسب بند قبل صادر شده اعلامیه نسبت به او معتبر خواهد ماند به شرطی که دولت تصویب کننده یا ملحق شده اعلام ننکند که نمی‌تواند آن را بپذیرد.

۴. اعلامیه‌های پیش‌بینی شده در بندهای ۱ و ۲ و ۳ این ماده که ممکن است در زمان تسلیم سند تصویب یا الحاق یا هر زمان بعد از آن توسط دولت مربوطه صادر شوند باید به دولت هلند تسلیم شوند. این اعلامیه‌ها سه ماه پس از دریافت آنها به وسیله دولت هلندی، اگر در پایان این مهلت کنوانسیون حاضر هنوز نسبت به دولت مربوطه به مرحله اجرا در نیامده، از تاریخ به مرحله اجرا در آمدن کنوانسیون نسبت به این دولت منشأ اثر خواهد بود.

۳ ماده

هر دولت عضو می‌تواند در مقام عدول از مقررات ماده ۱ قانون متعددالشكل با صدور اطلاعیه‌ای به دولت هلند در زمان تسلیم سند تصویب یا الحاق اعلام دارد که قانون متعددالشكل را اجرا نمی‌کند جز در مواردی که طرفین قرارداد بیع مقر تجاری، یا در نبود مقر تجاری، محل سکونت معمولیشان در سرزمین دول عضو متفاوتی باشد و در نتیجه چنین دولتی می‌تواند کلمه «عضو» قرارداد را بعد از کلمه «دولتها»، اولین

جایی که این کلمه در بند ۱ ماده ۱ ذکر شده، درج نماید.

۴ ماده

۱. هر دولتی که قبلاً یک یا چند کنوانسیون مربوط به تعارض قوانین در زمینه انعقاد قراردادهای بیع بین‌المللی اشیای منقول مادی را منعقد نموده یا به چنین کنوانسیونهایی ملحق شده، می‌تواند در زمان تسلیم سند تصویب یا الحاق با صدور اطلاعیه‌ای خطاب به دولت هلند اعلام نماید قانون متحددالشکل را در موارد تحت شمول این کنوانسیونها اجرا نخواهد کرد مگر اینکه اجرای خود کنوانسیونهای مذکور منجر به اجرای قانون متحددالشکل شود.
۲. دولتی که اعلامیه یادشده را صادر می‌نماید کنوانسیونهای مربوط به اعلامیه‌اش را برای دولت هلند مشخص می‌کند.

۵ ماده

- دولتی که اعلامیه‌ای را حسب بندهای ۱ یا ۲ ماده ۲ یا مواد ۳ یا ۴ این کنوانسیون صادر می‌نماید همواره می‌تواند با صدور اطلاعیه‌ای خطاب به دولت هلند از آن رجوع نماید. رجوع از اعلامیه ۳ ماه بعد از تاریخی که دولت هلند اطلاعیه مربوط را دریافت داشته منشأ اثر خواهد بود. اگر اطلاعیه‌ای حسب بند ۱ ماده ۲ صادر شده باشد نیز از تاریخ اثربگذاری هرگونه اعلامیه متقابل صادره به وسیله یک دولت دیگر را بی اثر می‌سازد.

۶ ماده

۱. کنوانسیون حاضر تا ۳۱ دسامبر ۱۹۶۵ برای امضای دول شرکت‌کننده در کنفرانس لاهه ۱۹۶۴ در مورد وحدت قوانین در زمینه بیع بین‌المللی مفتوح است.
۲. کنوانسیون حاضر به تصویب خواهد رسید.
۳. اسناد مربوط به تصویب کنوانسیون به دولت هلند تسلیم خواهند شد.

۷ ماده

۱. تمام دول عضو سازمان ملل متحده یا یکی از نهادهای تخصصی آن می‌توانند به این کنوانسیون ملحق شوند.
۲. اسناد مربوط به الحاق به دولت هلند تسلیم خواهند شد.

۸ ماده

۱. کنوانسیون حاضر ۶ ماه پس از تاریخ تسلیم پنجمین سند تصویب یا الحاق به مرحله اجرا در خواهد آمد.

۲. در مورد دولتی که کنوانسیون را پس از تسلیم پنجمین سند تصویب یا الحاق تصویب می کند یا بدان ملحق می شود، کنوانسیون ۶ ماه پس از تسلیم سند تصویب یا الحاق دولت مذکور به مرحله اجرا در می آید.

۹ ماده

هر دولت عضو مقرراتی را که در اجرای کنوانسیون حاضر در قوانینش وارد نموده بر موارد ایجاب، پاسخ و قبول تحت شمول قانون متحده‌شکل که در زمان یا از زمان اجرای کنوانسیون نسبت به وی، انجام شده‌اند، اجرا خواهد نمود.

۱۰ ماده

۱. هر دولت عضو می تواند با صدور اطلاعیه‌ای خطاب به دولت هلنند از کنوانسیون کناره‌گیری نماید.

۲. کناره‌گیری از کنوانسیون ۱۲ ماه پس از وصول اطلاعیه مربوط توسط دولت هلنند منشأ اثر خواهد بود.

۱۱ ماده

۱. هر دولت عضو می تواند در زمان تسلیم سند تصویب یا الحاق خود یا هر زمان بعد از آن با صدور اطلاعیه‌ای خطاب به دولت هلنند اعلام نماید که کنوانسیون حاضر در تمام یا بخشی از سرزمینهایی که وی عهده‌دار روابط بین‌المللیشان است، قابل اجرا خواهد بود. چنان اعلامیه‌ای ۶ ماه پس از تاریخی که دولت هلنند اطلاعیه مربوطه را دریافت می دارد یا اگر در پایان این مدت هنوز کنوانسیون به مرحله اجرا در نیامده، از تاریخ به مرحله اجرا درآمدن کنوانسیون منشأ اثر خواهد بود.

۲. هر دولت عضو که اعلامیه‌ای را حسب بند قبل صادر می نماید، می تواند مطابق ماده ۱۰، از کنوانسیون در مورد تمام یا بخشی از سرزمینهای مربوط کناره‌گیری کند.

ماده ۱۲

۱. ظرف ۳ سال پس از به مرحله اجرا درآمدن کنوانسیون، هر دولت عضو می‌تواند با صدور اطلاعیه‌ای خطاب به دولت هلند درخواست دعوت برای تشکیل کنفرانسی برای اصلاح کنوانسیون یا ضمائمش را بنماید. دولت هلند مراتب را به اطلاع کلیه دول عضو خواهد رساند و در صورتی برای تشکیل کنفرانس جهت اصلاح و تغییر کنوانسیون اقدام می‌کند که ظرف ۶ ماه از تاریخ صدور این اطلاعیه حداقل ۴ دولت عضو رضایت خود را نسبت به این مورد اعلام نمایند.
۲. دول دعوت شده به این کنفرانس که جز دول عضو نیستند حالت ناظر را خواهند داشت به شرط اینکه اکثریت دول عضو حاضر در کنفرانس بر خلاف آن تصمیم‌گیری نکنند. دول ناظر دارای تمام حقوق مربوط به شرکت در کنفرانس هستند جز حق رأی.
۳. دولت هلند از تمام دول دعوت شده به این کنفرانس درخواست خواهد نمود تا پیشنهادهای خود را برای طرح در کنفرانس اعلام نمایند. دولت هلند به تمام دول دعوت شده برنامه موقتی کنفرانس و همچنین تمام پیشنهادهای مطروحه را اطلاع خواهد داد.
۴. دولت هلند پیشنهادهای اصلاحی واصله حسب بند ۳ این ماده را به اطلاع مؤسسه حقوق بین‌الملل برای وحدت حقوق خصوصی خواهد رساند.

ماده ۱۳

- دولت هلند مراتب ذیل را به اطلاع دول امضاکننده و ملحق شده به کنوانسیون و مؤسسه حقوق بین‌الملل برای وحدت حقوق خصوصی خواهد رساند:
- الف. مکاتبات واصله به موجب بند ۴ ماده ۱.
- ب. اعلامیه‌ها و اطلاعیه‌های صادره حسب مواد ۲ و ۳ و ۴ و ۵.
- ج. موارد تصویب کنوانسیون و الحاقهایی که حسب مواد ۶ و ۷ اعلام شده‌اند.
- د. تاریخهای به مرحله اجرا درآمدن کنوانسیون مطابق ماده ۸.
- ه. موارد اعلام کناره‌گیری از کنوانسیون حسب ماده ۱۰.
- و. اطلاعیه‌های واصله حسب ماده ۱۱.

ضمیمه اول: قانون متحددالشکل در مورد انعقاد قراردادهای بیع بینالمللی اشیای منقول مادی

ماده ۱

۱. کنوانسیون حاضر بر انعقاد قراردادهای بیع اشیای منقول مادی بین اشخاصی که مقر تجاری آنها در کشورهای متفاوتی باشد، در موارد ذیل حاکم است:

الف. وقتی ایجاب یا پاسخ حاکی باشد از اینکه شیء مورد معامله از قلمرو یک دولت به قلمرو دولتی دیگر حمل می‌شود یا خواهد شد.

ب. وقتی که ایجاب و قبول در قلمرو دولتهای متفاوتی انجام شده باشند.

ج. وقتی که تحويل شیء باید در قلمرو دولتی غیر از کشور محل وقوع ایجاب و قبول صورت گیرد.

۲. اگر یکی از طرفین مقر تجاری ندارد، محل سکونت معمولی وی در نظر گرفته خواهد شد.

۳. اجرای این قانون وابسته به تابعیت طرفین نیست.

۴. ایجاب و قبول در صورتی واقع شده در قلمرو یک دولت تلقی می‌شوند که نامه‌ها، تلگرامها یا دیگر اسناد ارتباطی که حاکی از ایجاب و قبول هستند در قلمرو همین دولت واصل شده باشند.

۵. در مورد حسب ماده ۲ کنوانسیون اول رژیم ۱۹۶۴ در مورد قانون متحددالشکل ناظر بر انعقاد قراردادهای بیع بینالمللی اشیای منقول مادی صادر شده و هنوز معتبر باشد، دولتها به عنوان دول متفاوت تلقی نخواهند شد.

۶. این قانون بر انعقاد قراردادهای بیع مربوط به موارد زیر حاکم نیست:

الف. اوراق بهادر، بروات تجاری و پول؛

ب. بیع کشتیها، قایقهای خطوط کشتیرانی داخلی و هوایپماهایی که ثبت شده یا باید ثبت شوند؛

ج. بیع الکتریسیته؛

- د. بیع انجام شده بنا به دستور قضایی یا بر مبنای دستور ضبط و توقيف.
۷. در کنوانسیون حاضر قراردادهای مربوط به تحویل اشیای منقولی که ساخته یا تولید می‌شوند، به مثابه بیع تلقی می‌گرددند به شرط اینکه سفارش دهنده خود بخش اصلی و اساسی از عوامل لازم برای ساخت یا تولید را تهیه و ارائه نکرده باشد.
۸. مقررات این قانون صرفنظر از خصیصه تجاری یا مدنی طرفین یا قرارداد منعقده، قابل اجراست.
۹. اجرای این کنوانسیون بجز در موردی که خود کنوانسیون طور دیگری مقرر داشته باشد مانع اجرای قواعد حقوق بین‌الملل خصوصی می‌شود.

ماده ۲

۱. مقررات مندرج در مواد بعد قابل اجراست مگر اینکه با بررسی مذاکرات مقدماتی، ایجاب و قبول، رویه معمول طرفین یا عرف، معلوم شود قواعد دیگری قابل اجراست.
۲. با وجود این، هر شرط و عبارتی مبنی بر ایجاب که در آن تصریح شده باشد سکوت علامت قبول است، از درجه اعتبار ساقط می‌باشد.

ماده ۳

هیچ شکل خاصی برای اعلام ایجاب و قبول تعیین نشده. این امر را می‌توان مثلاً با شهادت شهود ثابت کرد.

ماده ۴

۱. تماس یا مکاتبه شخصی با شخص یا اشخاص دیگر در مورد انعقاد یک قرارداد بیع ایجاب تلقی نمی‌شود مگر بتوان قطعاً از آن استنباط کرد که با اعلام قبولی، قرارداد می‌تواند منعقد شود و تماس یا مکاتبه مذکور حاکی از اراده اعلام‌کننده به متعهد شدنی است.

۲. این تماس با مذاکرات مقدماتی و رویه معمول طرفین، عرفها و قواعد قابل اجرا در زمینه قرارداد بیع، تفسیر و تکمیل می‌شود.

ماده ۵

۱. ایجاب تنها وقتی اعلام‌کننده آن را متعهد می‌سازد که به مخاطب رسیده باشد و

کنندگان این ماده

کنندگان این ماده

- اگر قبل یا همزمان با آن، ایجاب‌کننده رجوع کند ایجاب مردود تلقی می‌شود.
۲. ایجاب پس از وصول به مخاطب قابل رجوع است مگر در موردی که این انصراف با حسن نیت یا منطبق بر عدالت تجاری نباشد یا اینکه در ایجاب مهلتی برای اعلام قبولی درج شده باشد، همچنین وقتی که در ایجاب بسته یا غیرقابل برگشت بودن آن قید شده باشد.
۳. ذکر اینکه ایجاب بسته یا غیرقابل برگشت است ممکن است به طور صریح باشد یا از اوضاع و احوال مذاکرات اولیه، رویه معمول بین طرفین یا عرف استنباط شود.
۴. رجوع از ایجاب منشأ اثر نخواهد بود مگر اینکه مراتب انصراف قبل از اینکه مخاطب اعلام قبولی نماید یا عملی انجام دهد که حسب بند ۲ ماده ۶ به منزله قبولی است، به وی اعلام شده باشد.

ماده ۶

۱. قبول عبارت است از اعلامی که به هر وسیله به ایجاب‌کننده برسد.
۲. قبول همچنین ممکن است با ارسال کالا یا قیمت کالا یا هر عمل دیگری که بتواند با توجه به ایجاب، رویه معمول طرفین یا عرف، معادل اعلام مقرر در بند قبل تلقی شود، تحقق یابد.

ماده ۷

۱. اگر قبول متنضم اضافات محدودیتها یا تغییرات دیگری نسبت به ایجاب باشد به عنوان عدم قبولی ورد آن محسوب می‌شود.
۲. با این حال، پاسخ به ایجاب که حاکی از قبول، ولی حاوی عناصر تکمیلی یا متفاوت (با ایجاب) باشد که به طور اساسی با مندرجات ایجاب مغایرت ندارد قبول تلقی می‌شود، مگر اینکه ایجاب‌کننده ظرف مهلت کوتاهی تغییرات متخذه را رد نماید. اگر چنین نکرد شرایط قرارداد همان است که در ایجاب قید شده به اضافه تغییرات ذکر شده قبول.

ماده ۸

۱. اعلامیه مبنی بر قبول وقتی منشأ اثر است که ظرف مهلت تعیین شده به وسیله

کنندگان این ماده

ایجاب‌کننده به وی برسد و اگر چنین مهلتی پیش‌بینی نشده باشد در مدت معقولی که با توجه به اوضاع و احوال، سرعت وسایل ارتباطی به کار گرفته شده توسط ایجاب‌کننده و عرف مشخص می‌شود. در صورتی که ایجاب به طور شفاهی باشد قبول باید فوری اعلام شود مگر اینکه از اوضاع و احوال استنباط شود که برای مخاطب مهلت قرار داده شده است.

۲. اگر ایجاب‌کننده در نامه یا تلگرافی مهلتی برای اعلام قبولی ذکر نموده باشد مهلت مذکور از زمان تاریخ نامه یا زمان ارائه تلگرام برای مخابره شروع می‌شود.

۳. اگر اعلام قبولی از طریق یکی از اقدامات پیش‌بینی شده در بند ۲ ماده ۶ باشد در صورتی منشاء اثر است که ظرف مهلت مقرر در بند ۱ این ماده انجام شده باشد.

۹ ماده

۱. اگر قبولی دیر اعلام شده باشد باز هم ایجاب‌کننده می‌تواند آن را انجام شده در موعد مقرر تلقی نماید به شرط اینکه در مدت کوتاهی به صورتی کتبی یا شفاهی مراتب را به قبول‌کننده اعلام نماید.

۲. اگر قبولی دیر واصل شود، چنانچه از مضمون نامه یا سند حاوی قبولی برآید که در مهلت مقرر ارسال شده و چنانچه انتقال و ارسال به طور مرتب و منظم صورت می‌گرفت قبولی در تاریخ مورد نظر واصل می‌شد قبولی واصله در موعد مقرر تلقی می‌شود. مع ذلك اگر ایجاب‌کننده در اسرع وقت به طور کتبی یا شفاهی به قبول‌کننده اطلاع دهد که ایجاب از نظر وی کأن لم یکن است ترتیب فوق جاری نیست.

۱۰ ماده

قبول غیرقابل رجوع است مگر در صورتی که مراتب رجوع از قبولی قبل و یا هم‌زمان با وصول قبولی به ایجاب‌کننده اعلام شود.

۱۱ ماده

فوت یا حجر یکی از طرفین قبل از قبولی تأثیری در انعقاد قرارداد ندارد مگر اینکه با بررسی قصد طرفین، عرف یا ماهیت امر، خلاف آن احراز شود.

۱۲ ماده

۱. منظور از کلمه وصول در این مقررات عبارت است از تحویل به نشانی مخاطب

نامه.

۲. تماسها و مکاتبات پیش‌بینی شده در این مقررات باید به طریق معمول و با توجه به اوضاع و احوال صورت پذیرد.

ماده ۱۳

۱. منظور از عرف، روشهایی است که اشخاص معمولی در شرایط مشابه در هنگام انعقاد قرارداد به کار می‌بندند.

۲. در صورت استفاده از اصطلاحات، عبارات و فرمولهای معمول در تجارت، تفسیر آنها به صورتی خواهد شد که در فضای تجاری مربوط صورت می‌گیرد.

ضمیمه دوم

ماده ۱

قانون حاضر حاکم است بر انعقاد قراردادهای بیع که در صورت انعقاد تابع قانون متحددالشكل ناظر بر بیع بین‌المللی اشیای منقول مادی می‌شوند.

ماده ۴

۱. نامه‌ای که شخصی خطاب به یک یا چند شخص معین برای انعقاد یک عقد بیع می‌فرستد ایجاب تلقی نمی‌شود مگر اینکه بتوان از مفاد نامه استنباط کرد با اعلام قبول، قرارداد منعقد است و به علاوه نامه متضمن اعلام اراده فرستنده مبنی بر متعهد شدن نسبت به قرارداد باشد.

۲. تفسیر متن نامه با توجه به مذکرات مقدماتی طرفین، سابقه عملکرد ایشان در روابط فیما بین، عرفها و مقررات قانون متحددالشكل در مورد بیع بین‌المللی اشیای منقول مادی، صورت می‌گیرد.

۲۶۸

۲. کنوانسیون حاوی قانون متحددالشکل در مورد بیع بین‌المللی اشیای منقول مادی (۱۹۶۴)

۱ ماده

۱. هر دولت عضو متعهد می‌شود که حسب روش مقرر در قانون اساسی اش حداکثر تا تاریخ به مرحله اجرا درآمدن کنوانسیون نسبت به وی، قانون متحددالشکل در مورد بیع بین‌المللی اشیای منقول مادی (که از این پس قانون متحددالشکل نامیده می‌شود) به شرح ضمیمه کنوانسیون حاضر را در سیستم قانونی خود وارد نماید.

۲. هر دولت عضو می‌تواند قانون متحددالشکل را به همان صورت متن اصلی و یا به صورت ترجمه متن به زبان یا زبانهای رسمی اش در سیستم قانونی خود وارد نماید.

۳. هر دولت عضو متن قانونی خود متنضمن مقررات کنوانسیون حاضر را به دولت هلند تسلیم خواهد نمود.

۲ ماده

۱. دو یا چند دولت عضو می‌توانند اعلام دارند که موافقاند از جهت شرط مربوط به داشتن مقر تجاری یا محل سکونت معمولی مندرج در بندهای ۱ و ۲ ماده ۱ قانون متحددالشکل، به عنوان دول متفاوت قلمداد نشوند؛ زیرا ایشان در مورد انعقاد قراردادهای بیع، که در صورت عدم وجود چنین اعلامیه‌ای تحت حاکمیت قانون متحددالشکل خواهد بود، قواعد حقوقی یکسان یا مشابهی را اجرا می‌نمایند.

۲. هر دولت عضو می‌تواند اعلام نماید در ارتباط با شرط وجود مقر تجاری یا محل سکونت معمولی مقرر در بندهای یک یا چند دولت غیر عضو را به عنوان دولت متفاوت با خود تلقی نمی‌نماید؛ زیرا این دول غیر عضو در مورد شکل قراردادهای بیع که در صورت نبود چنین اعلامیه‌ای تابع قانون متعددالشکل خواهد بود، همان قواعد حقوقی دولت عضو یا مشابه آن را اعمال می‌نمایند.

۳. در صورت تصویب یا الحاق بعدی، دولتی که در موردش اعلامیه‌ای حسب بندهای صادر شده اعلامیه در موردش معتبر باقی خواهد ماند به شرطی که دولت تصویب‌کننده یا ملحق شده اعلام نکند که آن را نمی‌پذیرد.

۴. اعلامیه‌های پیش‌بینی شده در بندهای ۱، ۲ و ۳ این ماده که ممکن است در زمان تسلیم سند تصویب یا الحاق توسط دول ذی‌تفع صادر شوند باید به دولت هلند تسلیم شوند. این اعلامیه‌ها سه ماه پس از وصول آنها به وسیله دولت هلند یا اگر در پایان این مهلت کنوانسیون حاضر هنوز نسبت به دولت مربوط به مرحله اجرا در نیامده، از تاریخ به مرحله اجرا درآمدن کنوانسیون نسبت به این دولت منشأ اثر خواهد بود.

ماده ۳

هر دولت عضو می‌تواند در مقام عدول از مقررات ماده ۱ قانون متعددالشکل با صدور اطلاعیه‌ای به دولت هلند در زمان تسلیم سند تصویب یا الحاق اعلام دارد که قانون متعددالشکل را اجرا نمی‌کند جز در مواردی که طرفین قرارداد بیع مقر تجاری، یا در نبود مقر تجاری، محل سکونت معمولی‌شان در سرزمین دول عضو متفاوتی باشد و درنتیجه می‌تواند کلمه «عضو» قرارداد را بعد از کلمه «دولتها» در بندهای ۱ ماده ۱ (اولین جایی که کلمه دولتها به کار رفته) ۱ درج نماید.

ماده ۴

۱. هر دولتی که قبلاً یک یا چند کنوانسیون مربوط به تعارض قوانین در زمینه انعقاد قراردادهای بیع بین‌المللی اشیای منقول مادی را منعقد نموده یا به چنین کنوانسیونهایی ملحق شده، می‌تواند در زمان تسلیم سند تصویب یا الحاق با صدور اطلاعیه‌ای خطاب به دولت هلند اعلام نماید قانون متعددالشکل را در موارد تحت شمول این کنوانسیونها اجرا نخواهد کرد مگر اینکه اجرای خود کنوانسیونهای مذکور

منجر به اجرای قانون متحددالشكل شود.

۲. دولتی که اعلامیه یادشده را صادر می‌نماید کنوانسیونهای مربوط به اعلامیه را برای دولت هلند مشخص می‌کند.

۵ ماده

هر دولتی می‌تواند در زمان تسلیم سند تصویب یا الحاقش طی اعلامیه‌ای به دولت هلند اطلاع دهد که قانون متحددالشكل را جز در مورد قراردادهایی که طرفین آن حسب ماده ۴ قانون متحددالشكل این قانون را حاکم بر آنها قرارداده‌اند، اجرا نخواهد کرد.

۶ ماده

دولتی که اعلامیه‌ای را حسب بندهای ۱ و ۲ ماده ۲ یا ماده ۳، ۴ یا ۵ این کنوانسیون صادر می‌نماید می‌تواند هر زمان با صدور اطلاعیه‌ای به دولت هلند از آن انصراف حاصل نماید. چنین انصرافی ۳ ماه بعد از وصول اطلاعیه جدید به وسیله دولت هلند منشأ اثر خواهد بود. در صورتی که اعلامیه‌ای حسب بند ۱ ماده ۲ صادر شده باشد این اعلامیه از تاریخ تأثیر، هرگونه اعلامیه متقابل یک دولت دیگر را از اعتبار ساقط خواهد نمود.

۷ ماده

۱. وقتی حسب مقررات قانون متحددالشكل یک طرف حق الزام به انجام تعهد طرف دیگر را دارد، هیچ دادگاهی ملزم به صدور یا اجرای حکمی مبنی بر الزام به اجرای قرارداد در غیر از مواردی که در قانون خودش برای قراردادی مشابه خارج از شمول قانون متحددالشكل پیش‌بینی شده، نیست.

۲. مقررات بند قبل تعهدات دولتهای عضو ناشی از کنوانسیونهای منعقده یا در حال انعقاد در ارتباط با شناسایی و اجرای تصمیمات قضایی، آرای داوری و دیگر عنوانیں اجرایی را ساقط نمی‌کند.

۸ ماده

۱. کنوانسیون حاضر تا تاریخ ۳۱ دسامبر ۱۹۶۵ برای امضاء دول حاضر در کنفرانس لاهه ۱۹۶۴ برای وحدت حقوقی در زمینه بیع بین‌المللی مفتوح خواهد بود.

دستورالعمل انتخاباتی

۲. کنوانسیون حاضر به تصویب خواهد رسید.
۳. استناد مربوط به تصویب به دولت هلند تسلیم خواهند شد.

۹ ماده

۱. هر دولت عضو سازمان ملل متحده یا یکی از سازمانهای تخصصی سازمان ملل متحده می‌تواند به کنوانسیون بپیوندد.
۲. استناد مربوط به الحق به دولت هلند تسلیم خواهند شد.

۱۰ ماده

۱. کنوانسیون حاضر ۶ ماه پس از تاریخ تسلیم پنجمین سند تصویب یا الحق به مرحله اجرا در خواهد آمد.
۲. در مورد هر دولتی که بعد از تسلیم پنجمین سند مربوط به تصویب یا الحق، کنوانسیون را تصویب می‌کند یا بدان ملحق می‌شود، کنوانسیون ۶ ماه پس از تسلیم سند تصویب یا الحق وی اجرا خواهد شد.

۱۱ ماده

- هر دولت عضو مقررات داخل شده در سیستم قانونی اش را در اجرای کنوانسیون حاضر در مورد قراردادهای بیع تحت شمول قانون متحده‌شکل و منعقده در تاریخ یا از تاریخ اجرا شدن کنوانسیون نسبت به این دولت، اجرا خواهد نمود.

۱۲ ماده

۱. هر دولت عضو می‌تواند با صدور اطلاعیه‌ای خطاب به دولت هلند، از کنوانسیون حاضر کناره‌گیری نماید.
۲. کناره‌گیری از کنوانسیون ۱۲ ماه پس از وصول اطلاعیه به وسیله دولت هلند منشأ اثر خواهد بود.

۱۳ ماده

۱. هر دولت عضو می‌تواند هنگام تسلیم سند تصویب یا الحق یا در هر زمان بعد از آن طی اطلاعیه‌ای به دولت هلند اعلام دارد که کنوانسیون حاضر را در تمام یا قسمتی از قلمروش که روابط بین‌المللی آنها را عهده‌دار است اجرا می‌کند. چنان اعلامیه‌ای ۶ ماه بعد از تاریخ وصول اطلاعیه به وسیله دولت هلند و یا اگر در پایان این

مدت کنوانسیون هنوز به مرحله اجرا در نیامده، از تاریخ به مرحله اجرا در آمدن کنوانسیون، منشأ اثر خواهد بود.

۲. هر دولت عضو که اعلامیه‌ای را حسب بند قبل صادر می‌نماید، می‌تواند حسب ماده ۱۲، اجرای کنوانسیون را در مورد تمام یا بخشی از قلمروش لغو نماید.

ماده ۱۴

۱. ظرف ۳ سال پس از به اجرا درآمدن کنوانسیون، هر دولت عضو می‌تواند طی اطلاعیه‌ای به دولت هلند درخواست نماید کنفرانسی به منظور اصلاح کنوانسیون یا ضمیمه آن تشکیل شود. دولت هلند این درخواست را به تمام دول عضو منعکس نموده، در مورد دعوت برای تشکیل کنفرانس جهت اصلاح کنوانسیون اقدام می‌نماید؛ البته در صورتی که ظرف ۶ ماه از تاریخ اعلام دولت هلند، حداقل چهار دولت عضو رضایت خود را در این مورد اعلام نموده باشند.

۲. دولتهاي غير عضو دعوت شده به اين کنفرانس حالت ناظر را خواهند داشت مگر اينكه اکثريت دول عضو در کنفرانس تصميم ديجري اتخاذ نمایند. دول ناظر از تمام حقوق مربوط به شركت در کنفرانس غير از حق رأي برخوردار خواهند بود.

۳. دولت هلند از تمام دول دعوت شده به اين کنفرانس تقاضا خواهد نمود تا پيشنهادهای خود را که مایل اند به وسیله کنفرانس بررسی شود ارائه نمایند. دولت هلند برنامه موقت کنفرانس و همچنین متن پيشنهادهای ارائه شده را به تمام دول دعوت شده اعلام خواهد نمود.

۴. دولت هلند پيشنهادهای اصلاحی ارائه شده حسب بند ۳ اين ماده را به مؤسسه بين المللی وحدت حقوق خصوصی منعکس خواهد نمود.

ماده ۱۵

دولت هلند به دول امضاکننده، ملحق شوندگان به کنوانسیون و به مؤسسه بين المللی وحدت حقوق خصوصی مراتب ذيل را اعلام خواهد نمود:

الف. مکاتبات و تماسهای انجام شده حسب بند ۳ ماده ۱؛

ب. اعلامیه‌ها و اطلاعیه‌های صادره حسب مواد ۲، ۳، ۴، ۵ و ۶؛

ج. تصویبها و الحالات انجام شده حسب مواد ۸ و ۹؛

- د. تاریخهای به مرحله اجرا درآمدن کنوانسیون حسب ماده ۱۰؛
ه. موارد اعلام رد واصله حسب ماده ۱۲؛
و. اطلاعیه‌های واصله حسب ماده ۱۳.

ضمیمه: قانون متعددالشکل در مورد بیع بین الملل اشیای مادی منقول

فصل اول: قلمرو اجرا

ماده ۱

۱. قانون حاضر بر قراردادهای بیع اشیای منقول مادی منعقده بین کسانی که مقر تجاریشان در قلمرو دولتهای متفاوتی است در صورت تحقق یکی از موارد ذیل، قابل اجراست:

الف. وقتی که شیء حسب قرارداد باید از قلمرو یک دولت به قلمرو دولتی دیگر حمل شود.

ب. وقتی که ایجاد و قبول در قلمرو دولتهای متفاوتی صورت گرفته باشد.

ج. وقتی که تحويل شیء باید در قلمرو دولتی غیر از دولت محل انجام ایجاد و قبول قرارداد، صورت گیرد.

۲. اگر یکی از طرفین فاقد مقر تجاری باشد، محل سکونت معمولی او در نظر گرفته خواهد شد.

۳. اجرای قانون حاضر وابسته به تابعیت طرفین نیست.

۴. در قراردادهایی که از طریق مکاتبه منعقد می‌شوند، ایجاد و قبول واقع شده در قلمرو یک دولت تلقی نمی‌شوند مگر اینکه نامه‌ها، تلگرامها یا دیگر اسناد ارتباطی متنضم ایجاد و قبول، در قلمرو این دولت ارسال و واصل شده باشند.

۵. دولتها به عنوان دولتهای متفاوت از جهت مقر تجاری یا محل سکونت معمولی طرفین تلقی نخواهد شد اگر اعلامیه‌ای در این مورد بطور معتبری حسب ماده ۲ کنوانسیون اول ژوئیه ۱۹۶۴ حاوی قانون متعددالشکل در مورد بیع بین المللی اشیای منقول مادی، صادر شده و هنوز معتبر باشد.

۲۷۴

۲ ماده

با اجرای این قانون، قواعد حقوق بین‌الملل خصوصی اجرا نمی‌شوند مگر اینکه خود این قانون طور دیگری مقرر نموده باشد.

۳ ماده

طرفین یک قرارداد بیع می‌توانند به طور صریح یا ضمنی از اجرای تمام یا قسمتی از قانون حاضر صرف نظر نمایند.

۴ ماده

قانون حاضر همچنین قابل اجراست، وقتی که طرفین آن را به عنوان قانون حاکم بر قرارداد انتخاب نموده باشند صرف نظر از اینکه مقر تجاری یا محل سکونت معمولیشان در قلمرو دولتهای متفاوت باشد یا نه و صرف نظر از اینکه عضو کنوانسیون اول ژوئیه ۱۹۶۴ حاوی قانون متحده‌شکل در مورد بیع بین‌المللی اشیای منقول مادی باشند یانه، البته در صورتی که این امر ناقض قواعد آمره‌ای که در صورت عدم انتخاب قانون متحده‌شکل قبل اعمال بود، نباشد.

۵ ماده

۱. قانون حاضر بر قراردادهای ذیل اجرا نمی‌شود:

الف. اوراق بهادر، بروات تجاری و پول؛

ب. بیع کشتیها، قایقهای خطوط داخلی و زیردریاییهایی که ثبت شده یا باید ثبت شوند؛

ج. بیع الکترونیکی؛

د. بیع متعاقب دستور قضایی یا توقيف.

۲. قانون حاضر ناقض مقررات آمره پیش‌بینی شده در قوانین ملی ناظر بر حمایت از خریدار در قراردادهای خرید کالا با پرداخت اقساطی ثمن نیست.

۶ ماده

در اجرای این کنوانسیون، قراردادهای مربوط به تهیه و تدارک کالاهایی که باید ساخته یا تولید شوند نیز مثل قراردادهای بیع تلقی می‌شوند به شرطی که سفارش‌دهنده شیء خود، عهده‌دار تهیه بخشی اساسی از عوامل لازم برای ساخت یا

تولید آن نباشد.

۷ ماده

قانون حاضر صرف نظر از خصیصه تجاری یا مدنی طرفین و قراردادها، بر قراردادهای بیع اجرا می شود.

۸ ماده

قانون حاضر صرفاً حاکم بر تعهدات خریدار و فروشنده ناشی از قرارداد بیع است. این قانون نه بر ایجاد قرارداد حاکم است نه بر آثاری که قرارداد ممکن است بر مالکیت کالاهای فروخته شده داشته باشد و نه بر اعتبار قرارداد یا یکی از مندرجاتش یا عرفها مگر در صورتی که خلاف این امر تصریح شده باشد.

فصل دوم: مقررات عمومی

۹ ماده

۱. طرفین متعهد به رعایت عرفها و رویه هایی هستند که صریحاً یا به طور ضمنی بر قراردادشان حاکم نموده اند. همچنین باید به روش معمول در روابط فیمابینشان پایبند باشند.

۲. طرفین همچنین به رعایت مواردی که اشخاص معمولی در شرایط آنها به طور طبیعی در قراردادشان رعایت و بدان عمل می کنند متعهد هستند. در صورت تعارض بین این موارد و قانون حاضر، موارد مذکور ارجحیت خواهند داشت مگر اینکه طرفین برخلاف آن تراضی نمایند.

۳. در صورت استفاده از اصطلاحات، عبارات یا فرمولهای معمول در تجارت (در متن قرارداد) تفسیر آنها بر مبنای تفسیر انجام شده در فضاهای تجاری مربوط خواهد بود.

۱۰ ماده

در اجرای مقررات این کنوانسیون نقض قرارداد در صورتی اساسی تلقی می شود که طرف خاطی در هنگام انعقاد قرارداد دانسته یا می بایستی بداند که هر شخص معمولی دیگری که در موقعیت طرف مقابل او در قرارداد می بود اگر چنین نقضی را

پیش‌بینی می‌نمود از انعقاد قرارداد خودداری می‌کرد.

ماده ۱۱

منظور از «مدت کوتاه» برای انجام یک مورد که در قانون حاضر ذکر شده کوتاهترین مدت ممکن حسب اوضاع و احوال است و این مهلت از زمانی شروع می‌شود که فعل مورد نظر منطبقاً قابل اجرا است.

ماده ۱۲

منظور از «قیمت روز» در قانون حاضر، قیمت رسمی تعیین شده در بازار است و در صورت عدم انجام چنین قیمت‌گذاری، عوامل و شاخصهایی است که حسب عرف بازار تعیین‌کننده قیمت هستند.

ماده ۱۳

وقتی در قانون حاضر عنوان می‌شود «یکی از طرفین می‌دانسته یا می‌بایستی بداند»، «یکی از طرفین واقف بوده یا بایستی واقف باشد» یا هر عبارت مشابه دیگر، در مقام بررسی و ارزیابی باید در نظر داشت که یک شخص معمولی در همان شرایط چه چیزهایی را باید بداند.

ماده ۱۴

تماسها و مکاتبات پیش‌بینی شده در قانون حاضر باید به طرق معمول و بر حسب اوضاع و احوال صورت پذیرد.

ماده ۱۵

هیچ شکل خاصی برای قرارداد بیع پیش‌بینی نشده است، [بنابراین] می‌توان وجود آن را مثلاً از طریق شهادت شهود ثابت نمود.

ماده ۱۶

زمانی که حسب مقررات این قانون یک طرف حق الزام طرف دیگر به انجام تعهد را دارد، محکمه نمی‌تواند حکم به الزام دهد یا دستور اجرای حکمی صادره در این مورد را بدهد مگر حسب مقررات ماده ۷ از کنوانسیون اول روئیه ۱۹۶۴ حاوی قانون متحددالشكل در مورد بیع بین‌المللی اشیای منقول مادی.

ماده ۱۷

موضوعاتی که در ارتباط با مسائل تحت پوشش این کنوانسیون مطرح می‌شوند، ولی صریحاً راه حلی برای آنها در کنوانسیون پیش‌بینی نشده است، حسب اصول و قواعد کلی مبنای کنوانسیون راه حل آنها تعیین خواهد شد.

فصل سوم: تعهدات بایع

ماده ۱۸

بایع باید مبیع را تسليم، استناد و مدارک مربوطه را ارائه و مالکیت کالا را تحت شرایط پیش‌بینی شده در قرارداد و قانون حاضر منتقل نماید.

بخش اول: تسليم مبیع

ماده ۱۹

۱. تسليم عبارت است از تحویل مبیع حسب مفاد قرارداد.
۲. در صورتی که حسب قرارداد تحویل مبیع مستلزم حمل آن می‌باشد و محل خاصی برای تسليم مورد توافق قرار نگرفته است، در زمان تحویل مبیع به متصلی حمل و نقل برای رساندن آن به خریدار، تسليم تحقق می‌یابد.
۳. در صورتی که تحویل مبیع به متصلی حمل و نقل با نصب نشانی یا طریق دیگر، مشخصاً در اجرای تعهدات ناشی از قرارداد انجام نشده باشد بایع نه تنها باید کالا را تسليم نماید، بلکه باید رسیدار سال کالا و در صورت لزوم استناد مشخص کننده نوع و کیفیت آن را برای مشتری ارسال دارد.

مبحث اول: تعهدات فروشنده در مورد تاریخ و محل تسليم

الف. تاریخ تسليم

ماده ۲۰

وقتی که تاریخ تسليم به وسیله طرفین قرارداد مشخص شده یا عرفًا معلوم است بایع بدون نیاز به هیچ تشریفاتی ملزم به تحویل مبیع در همین تاریخ است، به شرطی که چنین تاریخی به موجب تقویم مشخص یا قابل تشخیص باشد، یا اینکه زمان تسليم مبتنی بر انجام رویداد معینی باشد که روز تحقیق آن از نظر طرفین دقیقاً قابل

تعیین است.

۲۱ ماده

در صورتی که حسب قرارداد طرفین یا عرف معلوم شود که تسلیم باید طی مدت زمانی انجام شود (ماهی، فصلی) این بایع است که حق دارد تاریخ دقیق تسلیم را تعیین کند، مگر اینکه از اوضاع و احوال استنباط شود که تاریخ تسلیم را خریدار باید تعیین نماید.

۲۲ ماده

در صورتی که زمان تحویل حسب مواد ۲۰ و ۲۱ تعیین نشده باشد بایع باید مبیع را ظرف مدتی معقول پس از انعقاد قرارداد تحویل دهد. این مدت با توجه به نوع جنس مبیع و اوضاع و احوال مشخص می‌شود.

ب. محل تسلیم

۲۳ ماده

۱. وقتی که در قرارداد بیع ذکری از حمل مبیع به عمل نیامده بایع باید مبیع را در مقر تجاری که در زمان انعقاد قرارداد داشته یا در محل سکونت معمولی اش در آن موقع تسلیم نماید.

۲. در صورتی که مبیع کالای معینی باشد و طرفین محل آن را حین انعقاد قرارداد بدانند بایع در این محل باید کالا را تسلیم نماید. همین طور عمل می‌شود اگر مبیع بخشی نامعین از کلی معین باشد یا اینکه باید در محلی ساخته و تولید شود که طرفین هنگام انعقاد قرارداد از آن محل اطلاع داشته‌اند.

ج. ضمانت اجرای قصور بایع در انجام تعهدات مربوط به تاریخ و محل تسلیم

۲۴ ماده

۱. اگر بایع تعهدات خود در ارتباط ماده ۲۴ با تاریخ و محل تسلیم را انجام ندهد، خریدار حسب مقررات مواد ۲۵ تا ۳۲ می‌تواند

الف. بایع را ملزم به اجرای قرارداد نماید؛

ب. قرارداد را فسخ نماید.

۲. خریدار همچنین می‌تواند حسب مواد ۸۲ یا ۸۴ تا ۸۷ درخواست غرامت نماید.

۳. بایع به هیچ وجه نمی تواند از قاضی یا داور درخواست مهلت اضافی نماید.

۲۵ ماده

اگر عرفاً و منطقاً می توان یک خرید جایگزین انجام داد، خریدار نمی تواند بایع را ملزم به اجرای قرارداد نماید. در این حالت از زمانی که چنین خریدی باید انجام شود، قرارداد اولیه قانوناً خاتمه می یابد.

الف. ضمانت اجراهای مربوط به تاریخ تسلیم

۲۶ ماده

۱. در صورتی که عدم تسلیم کالا در تاریخ معین یک نقض اساسی قرارداد باشد خریدار می تواند بایع را ملزم به اجرای قرارداد نماید یا اینکه فسخ قرارداد را اعلام کند. او باید تصمیمش را ظرف مدت معقولی اعلام نماید؛ در غیر این صورت قرارداد قانوناً خاتمه می یابد.

۲. اگر بایع از خریدار بخواهد که تصمیم خود را اعلام نماید و خریدار ظرف مدت کوتاهی پاسخ ندهد قرارداد قانوناً خاتمه می یابد.

۳. اگر بایع قبل از اعلام تصمیم خریدار، مبیع را تسلیم نماید و خریدار ظرف مدت کوتاهی فسخ قرارداد را اعلام ننماید هرگونه حق فسخ قرارداد متنفی است.

۴. اگر خریدار مایل به اجرای قرارداد باشد و ظرف مدت معقولی به خواسته خود نرسد، می تواند فسخ قرارداد را اعلام نماید.

۲۷ ماده

۱. اگر عدم تسلیم مبیع در تاریخ مقرر نقض اساسی قرارداد نباشد، بایع حق تسلیم مبیع و خریدار حق الزام بایع به اجرای قرارداد را دارد.

۲. با این حال، مشتری می تواند مهلت تسلیم مبیع را تا حد معقولی تمدید نماید. در این صورت عدم تحويل مبیع در این مهلت نقض اساسی قرارداد تلقی خواهد شد.

۲۸ ماده

اگر موضوع قرارداد کالاهایی باشند که قیمتشان در بازاری که خریدار می تواند آنها را پیدا کند شناور است، عدم تسلیم مبیع در تاریخ مقرر، نقض اساسی قرارداد تلقی می شود.

ماده ۲۹

اگر بایع بخواهد قبل از تاریخ مقرر مبیع را تسلیم نماید خریدار می‌تواند آن را پذیرد یا رد کند. اگر پذیرد، حق دریافت غرامت او حسب ماده ۸۲ باقی خواهد بود.

ب. ضمانت اجراهای مربوط به محل تسلیم مبیع

ماده ۳۰

۱. در صورتی که عدم تسلیم مبیع در محل پیش‌بینی شده در قرارداد، و همچنین عدم تسلیم مبیع در زمان تعیین شده نقض اساسی قرارداد باشند، خریدار می‌تواند بایع را ملزم به اجرای قرارداد نماید یا فسخ قرارداد را اعلام کند. او باید ظرف مدت معقولی تصمیم خود را اعلام نماید؛ در غیر این صورت قرارداد قانوناً خاتمه می‌یابد.

۲. اگر بایع از خریدار درخواست کند اعلام نظر نماید و خریدار ظرف مدت کمی پاسخی ندهد قرارداد قانوناً خاتمه می‌یابد.

۳. اگر بایع قبل از اعلام تصمیم خریدار مبیع را به محل پیش‌بینی شده حمل نماید و خریدار فسخ قرارداد را طی مدت کوتاهی اعلام نکند هرگونه فسخ قرارداد منتفی است.

ماده ۳۱

۱. در غیر از موارد عنوان شده در ماده قبل، بایع حق تسلیم مبیع در محل تعیین شده را حفظ می‌کند و خریدار حق الزام بایع به اجرای تعهد را دارد.

۲. با این حال، ممکن است خریدار به بایع مهلت معقولی بدهد. عدم تسلیم مبیع در این مدت در محل تعیین شده، نقض اساسی قرارداد تلقی می‌شود.

ماده ۳۲

۱. در صورتی که تسلیم مبیع با تحویل آن به یک متصدی حمل و نقل تحقق یابد و این تسلیم در محلی غیر از محل تعیین شده صورت پذیرد، اگر عدم تسلیم مبیع در محل مقرر نقض اساسی قرارداد باشد خریدار می‌تواند فسخ قرارداد را اعلام نماید. اگر خریدار ظرف مدت کوتاهی از این حق استفاده نکند آن را از دست خواهد داد.

۲. اگر مبیع به محلی غیر از محل تعیین شده فرستاده شود حقوق مقرر در بنده قبل تحت همان شرایط برای خریدار وجود دارد.

۳. اگر ارسال از محل یا به محلی غیر از محل تعیین شده، نقض اساسی قرارداد نباشد خریدار فقط می‌تواند غرامات مقرر در ماده ۸۲ را درخواست نماید.

بحث دوم: تعهدات بایع در مورد مطابقت مبیع با قرارداد

الف. عدم مطابقت

ماده ۳۳

۱. تعهد از جهت تسلیم مبیع در موارد زیر انجام نشده تلقی می‌شود:

الف. وقتی بایع فقط جزئی از مبیع را تحویل داده یا از نظر کمی بیشتر یا کمتر از مقدار پیش‌بینی شده در قرارداد را تحویل داده باشد.

ب. وقتی کالایی غیر از کالایی مقرر در قرارداد یا کالایی از نوع دیگر را تحویل داده باشد.

ج. اگر کالای تحویل شده با نمونه یا مدل ارائه شده به خریدار مطابقت نداشته باشد مگر اینکه ارائه نمونه فقط به عنوان یک راهنمایی ساده و بدون تعهد صریح یا ضمنی به مطابقت مورد معامله با نمونه بوده باشد.

د. اگر کالایی تحویل شده که از نظر کیفی مناسب با استفاده معمولی یا تجاری از آن نیست.

ه. اگر کالایی تحویل شده که از نظر کیفی برای استفاده خاصی که صریحاً یا ضمناً در قرارداد مورد اشاره قرار گرفته، مناسب نباشد.

و. به طور کلی هرگاه کالای تحویل شده کیفیت یا شرایط مقرر به طور صریح یا ضمنی در قرارداد رانداشته باشد.

ماده ۳۴

در موارد پیش‌بینی شده در ماده قبل، حقوق در نظر گرفته شده برای خریدار حسب قانون حاضر، هرگونه طرق جبران خسارت دیگر ناشی از عدم مطابقت کالا را ساقط می‌کند.

ماده ۳۵

۱. مطابقت کالای تحویلی با قرارداد براساس وضعیت کالا در زمان انتقال ریسکها، ارزیابی می‌شود. مع ذلك اگر به علت یک اعلام فسخ یا درخواست جایگزینی، انتقال

ریسکها صورت نپذیرد، مطابقت کالا بر مبنای وضعیت کالا در زمانی که اگر کالای تحویلی مطابق قرارداد بود، ریسکها می‌بایستی منتقل می‌شدنند، مورد ارزیابی واقع می‌شود.

۲. بایع مسئول عدم مطابقت کالا که پس از زمان مقرر در بند قبل به وجود آمده، می‌باشد، در صورتی که این عدم مطابقت ناشی از فعل بایع یا یکی از افراد تحت امر وی باشد.

ماده ۳۶

بایع متحمل آثار ناشی از عدم مطابقت مبيع حسب ماده ۳۳ (بند ۱ - د) نخواهد بود اگر معلوم شود هنگام انعقاد قرارداد خریدار از این عدم مطابقت آگاهی داشته و یا قاعده‌تاً می‌بایستی از موضوع آگاه بوده باشد.

ماده ۳۷

در صورت تسلیم مبيع قبل از موعد، بایع می‌تواند تا قبل از زمان مقرر برای تحویل، از نظر کمی یا کیفی نقص بیع را برطرف نماید، کالاهایی دیگر منطبق با قرارداد جایگزین کند یا کالاهای تحویلی را تعمیر نماید به شرطی که این اقدامات هیچ مشکل یا هزینه‌های نامعقولی را برای خریدار فراهم ننماید.

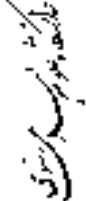
ب. احراز و اعلام عدم مطابقت

ماده ۳۸

۱. خریدار باید مبيع را ظرف مدت کوتاهی شخصاً یا توسط دیگری بررسی نماید.
۲. در صورت حمل مبيع، خریدار باید آن را در مقصد بررسی نماید.
۳. اگر مبيع به وسیله خریدار بدون بارگیری جدید به جای دیگری ارسال شود و بایع هنگام انعقاد قرارداد می‌دانسته یا قاعده‌تاً می‌بایستی از این امر مطلع باشد، بررسی مبيع به زمان رسیدن آن به مقصد جدید موكول می‌شود.
۴. چگونگی بررسی مطابقت حسب توافق طرفین مشخص می‌شود و اگر پیش‌بینی نشده باشد تابع قانون یا عرف محل انجام بررسی خواهد بود.

ماده ۳۹

۱. اگر خریدار ظرف مدت کوتاهی از زمانی که از عدم مطابقت آگاه شده یا قاعده‌تاً

می‌بایستی آگاه می‌شده، مورد را اعلام ننموده باشد حقوق وی در این رابطه ساقط می‌شود. مع ذلک اگر بعداً نقصی آشکار شود که با بررسی پیش‌بینی شده در ماده قبل قابل احراز نبوده چنانچه ظرف مدت کوتاهی از کشف نقص خریدار مراتب را به بایع اعلام نماید، حقوق وی محفوظ می‌ماند. به هر حال خریدار از حقوق خود در ارتباط با عدم مطابقت کالا محروم خواهد شد اگر ظرف ۲ سال از زمان تسلیم مبیع، موضوع را اعلام ننماید مگر اینکه تضمین مربوط برای مدتی بیشتر برقرار شده باشد.

۲. خریدار ضمن اعلام عدم مطابقت باید نوع آن را مشخص نموده، از بایع بخواهد تا کالا را خود یا از طریق نماینده‌اش بررسی نماید.

۳. در صورتی که چنین تماسی از طریق نامه، تلگرام یا هر وسیله مناسب دیگری صورت پذیرفته باشد تأخیر در وصول و یا عدم وصول به حقوق خریدار در این مورد لطمeh نمی‌زند.

ماده ۴۰

اگر عدم مطابقت در ارتباط با موردی باشد که بایع می‌دانسته و یا قاعده‌تاً^۱ می‌بایستی بدان آگاه باشد، ولی آن را افشا ننموده است بایع نمی‌تواند از مقررات مواد ۳۸ و ۳۹ منتفع شود.

ج. ضمانت اجراءات مربوط به عدم مطابقت

ماده ۴۱

۱. خریداری که به طور قانونی عدم مطابقت را اعلام داشته، می‌تواند حسب ترتیبات پیش‌بینی شده در مواد ۴۶ تا ۴۲،

- الف. بایع را ملزم به اجرای قرارداد نماید؛
- ب. فسخ قرارداد را اعلام کند؛
- ج. قیمت کمتری برای کالا پرداخت نماید.

۲. خریدار همچنین می‌تواند خسارات پیش‌بینی شده در ماده ۸۲ یا مواد ۸۴ تا ۸۷ را مطالبه و دریافت کند.

ماده ۴۲

۱. خریدار می‌تواند بایع را ملزم به اجرای قرارداد نماید

الف. اگر بیع در مورد کالای تولیدی یا ساخته شده باشد: با رفع نقصانش به شرطی که باشد قادر به این کار باشد.

ب. اگر بیع در مورد عین معین باشد: با تحویل کالای پیش‌بینی شده در قرارداد یا بخش کسری.

ج. اگر موضوع بیع اموالی باشد کلی و نا معین: با تحویل کالاهایی جدید مطابق قرارداد و یا قسمت یا بخش ناقص به شرط اینکه یک خرید جایگزین مطابق عرف و منطق ممکن نباشد.

۲. اگر خریدار ظرف مدت معقولی موفق به انجام رساندن قرارداد نشود حقوق مذکور در مواد ۴۳ تا ۴۶ را حفظ خواهد نمود.

ماده ۴۳

اگر عدم مطابقت یا عدم تسلیم مبیع در تاریخ مقرر نقض اساسی قرارداد تلقی شود خریدار می‌تواند فسخ قرارداد را اعلام کند. اگر ظرف مدت کوتاهی پس از اعلام عدم مطابقت یا بعد از موعد پیش‌بینی شده در بند ۲ ماده قبل از این حق استفاده نکند، از آن محروم خواهد شد.

ماده ۴۴

۱. در غیر از موارد پیش‌بینی شده در ماده قبل، باشد بایع بعد از تاریخ تعیین شده می‌تواند نقص مبیع (كمی یا کیفی) را رفع نماید یا اینکه کالاهای دیگری را طبق قرارداد تحویل نماید و یا کالاهای مربوطه را تعمیر نماید، به شرطی که این ترتیبات موجب ناراحتی خریدار یا تحمیل هزینه‌های نامعقول به وی نشوند.

۲. با این حال، خریدار می‌تواند برای تسلیم بعدی یا رفع نقص، مهلت اضافی معقولی را معین نماید. اگر در انقضای مدت بایع مبیع را تحویل یا تعمیر ننمود خریدار می‌تواند میان الزام بایع به اجرای قرارداد، کاهش قیمت کالا حسب ماده ۴۶، یا فسخ قرارداد، یکی را انتخاب کند؛ البته به شرطی که ظرف مدت کوتاهی انجام شود.

ماده ۴۵

۱. در صورتی که بایع تنها بخشی از مبیع یا تعدادی ناکافی از آن را تحویل داده یا وقتی فقط بخشی از مبیع با قرارداد مطابقت داشته باشد، در ارتباط با بخش یا تعداد

کسری یا غیر مطابق با قرارداد، مقررات مواد ۴۳ و ۴۴ اعمال خواهند شد.
۲. خریدار نمی تواند قرارداد را کلّاً فسخ نماید مگر اینکه عدم اجرای کامل و دقیق
قرارداد، نقض اساسی قرارداد تلقی شود.

۴۶ ماده

خریداری که نه موفقی به انجام رساندن قرارداد شده و نه فسخ آن را اعلام نموده،
می تواند با توجه به تفاوت قیمت مبیع در زمان انعقاد قرارداد و قیمت فعلی آن (با
توجه به عدم تطابق) از قیمت توافق شده در قرارداد بکاهد.

۴۷ ماده

اگر فروشنده مبیع کلی به خریدار مقداری بیش از مقدار مقرر در قرارداد داده
باشد، خریدار می تواند مقدار اضافی را پذیرد یا رد کند. اگر خریدار مقدار اضافی را
پذیرد بایع را فقط می توان ملزم به پرداخت خسارات مقرر در ماده ۸۲ نمود. اگر
خریدار آن مقدار اضافی را پذیرد (بعضاً یا کلّاً) باید قیمت آن را با نرخ مقرر در
قرارداد بپردازد.

۴۸ ماده

اگر معلوم باشد کالایی که قرار است تسلیم شود مطابق قرارداد نیست، خریدار
می تواند حقوق مذکور در مواد ۴۳ تا ۴۶ را حتی قبل از موعد معین برای تسلیم مبیع
اعمال نماید.

۴۹ ماده

۱. خریدار یک سال بعد از تاریخ اعلام عدم تطابق پیش‌بینی شده در ماده ۳۹
حقوقش را از دست خواهد داد مگر اینکه معلوم شود این عدم اعلام به لحاظ
اقدامات متقلبانه بایع بوده است.

۲. پس از انقضای این مهلت، خریدار دیگر نمی تواند حتی با طرح دعوی موضوع
عدم مطابقت را مطرح نماید. مع ذلک خریدار می تواند اگر هنوز قیمت مبیع را
نپرداخته و به شرطی که عدم مطابقت را ظرف مدت کوتاه مقرر در ماده ۳۹ اعلام
نموده باشد، در مقابل درخواست پرداخت ثمن، درخواست کاهش قیمت یا پرداخت
خسارات را بنماید.

بخش دوم: تحویل اسناد

ماده ۵۰

در صورتی که بایع متعهد باشد اسنادی را در ارتباط با مبیع به خریدار بدهد باید در زمان و محل تعیین شده در قرارداد یا مقبول عرف به این امر مبادرت نماید.

ماده ۵۱

اگر بایع اسناد پیش‌بینی شده در ماده قبل را در زمان و مکان مقرر ارائه ننماید یا اینکه اسنادی غیر از اسناد مورد نظر را ارائه دهد، خریدار حسب مورد از حقوق مذکور در مواد ۲۴ تا ۳۲ و یا مواد ۴۱ تا ۴۹ برخوردار خواهد بود.

بخش سوم: انتقال مالکیت

ماده ۵۲

۱. زمانی که مبیع موضوع حق یا ادعای ثالثی است و خریدار از تحویل گرفتن مبیع تحت این شرایط امتناع می‌ورزد، خریدار باید (اگر بایع خود قبلًا مطلع نبوده است) مراتب وجود حق یا ادعای ثالث را به اطلاع بایع رسانده، از وی درخواست نماید ظرف مهلت معقولی مورد را اصلاح کند یا کالاهای دیگری را که مورد حق و ادعایی نیست تحویل دهد.

۲. اگر بایع این درخواست را اجابت نماید خریدار که متتحمل خسارتی شده، می‌تواند بایع را به پرداخت خسارت حسب ماده ۸۲ ملزم نماید.

۳. اگر بایع درخواست خریدار را اجابت نماید و نقض اساسی قرارداد را موجب شده باشد، خریدار می‌تواند قرارداد را فسخ نماید و خسارات پیش‌بینی شده در مواد ۸۷ تا ۸۴ را مطالبه کند. اگر خریدار فسخ قرارداد را اعلام نکند یا در صورتی که مورد، نقض اساسی قرارداد تلقی نشود، خریدار حق دارد خسارات پیش‌بینی شده در ماده ۸۲ را مطالبه نماید.

۴. اگر خریدار ظرف مدت معقولی از زمانی که از وجود حق یا ادعای ثالث مطلع شده یا قاعده‌ای می‌باشد، به شرح بند ۱ مراتب را به بایع اعلام ننموده باشد، حق فسخ او ساقط خواهد شد.

ماده ۵۳

حقوق شناخته شده برای خریدار حسب ماده قبل، هر اقدام دیگر ممکن درباره عدم اجرای تعهدات از سوی بایع در مورد انتقال مالکیت کالا یا مورد حق یا ادعای ثالث بودن مبیع را ساقط و منتفی می‌سازد.

بخش چهارم: دیگر تعهدات بایع

ماده ۵۴

۱. اگر بایع ملزم به ارسال کالاست باید قراردادهای لازم را تحت شرایط معمول برای انتقال مبیع به مقصد پیش‌بینی شده منعقد نماید.
۲. اگر بایع خود ملزم به انعقاد قرارداد بیمه حمل و نقل نیست باید حسب درخواست خریدار کلیه اطلاعات لازم در مورد این بیمه را به وی بدهد.

ماده ۵۵

۱. اگر خریدار تعهدی به غیر از موارد مذکور در مواد ۲۰ تا ۵۳ را اجرا ننماید خریدار می‌تواند:
 - الف. اگر تخلف مذکور، نقض اساسی قرارداد تلقی می‌شود آن را ظرف مدت کوتاهی فسخ نماید و حسب مقررات مواد ۸۷ تا ۸۴ درخواست خسارت نماید.
 - ب. بایع را به اجرای قرارداد مجبور نماید، به شرط اینکه قرارداد منحل نشده باشد.

پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی

پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی

ماده ۵۶

خریدار باید ثمن به طور معامله را پرداخت و مبیع را تحت شرایط قرارداد و قانون حاضر تحويل بگیرد.

بخش اول: پرداخت ثمن

الف. تعیین قیمت

ماده ۵۷

اگر در قرارداد بیع، ثمن به طور مستقیم یا غیرمستقیم تعیین نشده باشد خریدار

باید قیمتی را که بایع به طور معمول در زمان انعقاد قرارداد بابت کالای مورد بحث می‌گرفته، پردازد.

ماده ۵۸

در صورتی که قرار باشد قیمت براساس وزن کالا محاسبه شود، در صورت تردید، وزن خالص مد نظر واقع می‌شود.

ب. محل و تاریخ پرداخت

ماده ۵۹

۱. خریدار باید ثمن را در مقر تجاری بایع یا در صورت نداشتن مقر تجاری، در محل سکونت معمولی وی پرداخت نماید. در صورتی که پرداخت قرار است در مقابل تحويل مبيع یا اسناد باشد، پرداخت باید در زمان همین تحويل انجام شود.

۲. در صورتی که پس از تغییر مقر تجاری یا محل سکونت معمولی بایع متعاقب انعقاد قرارداد، هزینه‌های مربوط به پرداخت زیاد شده باشند، بایع باید آثار ناشی از این امر را متحمل شود.

ماده ۶۰

وقتی تاریخ پرداخت مورد توافق طرفین واقع شده یا بر حسب عرف قابل تعیین است خریدار باید در همین تاریخ، بدون لزوم انجام هیچ تشریفات خاصی، ثمن را پردازد.

ج. ضمانت اجرای عدم پرداخت ثمن

ماده ۶۱

۱. اگر خریدار ثمن معامله را طبق قرارداد و قانون حاضر پردازد بایع حق دارد الزام وی به انجام تعهد را بخواهد.

۲. چنانچه بایع بتواند کالاهای مربوط را عرفًا و منطقاً به دیگری بفروشد، نمی‌تواند خریدار را به پرداخت ثمن ملزم نماید. در این صورت، قرارداد قاعده‌ای از زمان انجام بیع جدید منحل شده محسوب است.

ماده ۶۲

۱. اگر عدم پرداخت ثمن در تاریخ تعیین شده یک نقض اساسی قرارداد تلقی

شود، بایع می‌تواند خریدار را به پرداخت ثمن ملزم کند یا فسخ قرارداد را اعلام نماید. او باید ظرف مدت معقولی تصمیم خود را در این مورد اعلام کند و گرنه قرارداد قانوناً منحل می‌شود.

۲. اگر عدم پرداخت ثمن در تاریخ تعیین شده نقض اساسی قرارداد تلقی نشود، بایع می‌تواند مهلت معقولی به خریدار بدهد. اگر در پایان این مدت نیز خریدار ثمن را نپردازد خریدار حق دارد الزام وی را به این امر بخواهد، یا اینکه ظرف مدت کوتاهی فسخ قرارداد را اعلام نماید.

۶۳ ماده

۱. در صورت فسخ قرارداد به علت عدم پرداخت ثمن، بایع حق درخواست خسارت حسب مواد ۸۴ تا ۸۷ را دارد.

۲. اگر قرارداد فسخ نشده باشد، بایع حق درخواست خسارت حسب مواد ۸۲ و ۸۳ را دارد.

۶۴ ماده

در هیچ موردی خریدار نمی‌تواند از قاضی یا داور درخواست کند به وی مهلتی برای پرداخت داده شود.

بخش دوم: تحویل گرفتن مبیع

۶۵ ماده

خریدار باید کلیه اقدامات لازم برای تحویل گرفتن مبیع را انجام دهد.

۶۶ ماده

۱. در صورتی که عدم اجرای تعهد مربوط به تحویل گرفتن مبیع توسط خریدار طبق قرارداد نقض اساسی قرارداد تلقی شود یا بایع براساس آن عدم پرداخت ثمن را پیش‌بینی کند، بایع می‌تواند فسخ قرارداد را اعلام دارد.

۲. اگر عدم اجرای تعهد مربوط به تحویل گرفتن مبیع توسط خریدار نقض اساسی قرارداد تلقی نشود، بایع می‌تواند به خریدار مهلت معقولی برای این کار اعطای نماید. اگر خریدار در پایان این مهلت نیز در مورد تحویل گرفتن مبیع اقدام ننمود، بایع می‌تواند ظرف مدت کوتاهی فسخ قرارداد را اعلام نماید.

۶۷ ماده

۱. اگر در قرارداد ذکر شده باشد که خریدار حق دارد بعداً شکل، اندازه یا دیگر مشخصات مبيع را تعیین کند، و خریدار در تاریخ مقرر به طور صریح یا ضمنی یا ظرف مدت معقولی پس از تقاضای بایع مشخصات مذکور را اعلام نکرد، بایع حق دارد ظرف مدت کوتاهی قرارداد را فسخ کند، یا اینکه خود مشخصات مبيع را برحسب شناخت خود از نیازهای خریدار تعیین کند.

۲. اگر بایع خود اقدام به تعیین مشخصات نماید باید مرتب را به خریدار اطلاع داده و از وی بخواهد اگر مخالفت دارد ظرف مدت معقولی اعلام کند. اگر خریدار از این امکان خود استفاده ننماید مشخصات تعیین شده توسط بایع ملاک عمل و الزام آور تلقی خواهد شد.

۶۸ ماده

۱. در صورت فسخ قرارداد به علت تحويل نگرفتن مبيع یا عدم تعیین مشخصات آن، بایع حق دارد خسارات واردہ را حسب مواد ۸۴ تا ۸۷ مطالبه کند.

۲. اگر قرارداد فسخ نشده باشد، بایع حق دارد حسب ماده ۸۲ مطالبه خسارت نماید.

بخش سوم: دیگر تعهدات خریدار

۶۹ ماده

خریدار باید اقدامات پیش‌بینی شده در قرارداد یا حسب عرف یا مقررات جاری را در جهت انجام یا تضمین پرداخت ثمن انجام دهد؛ مثل قبول برات، افتتاح یک اعتبار اسنادی یا برقاری یک ضمانتنامه بانکی.

۷۰ ماده

۱. اگر خریدار در غیر از موارد پیش‌بینی شده در بخش‌های اول و دوم این فصل تخلفی انجام دهد بایع می‌تواند:

الف. اگر تخلف انجام شده نقض اساسی قرارداد باشد، قرارداد را فسخ کند (البته به شرطی که ظرف مدت کوتاهی در این مورد اقدام کند) و خسارات واردہ به خود را حسب مواد ۸۷ تا ۸۴ مطالبه نماید.

- ب. در دیگر موارد، حسب ماده ۸۲ مطالبه خسارت نماید.
۲. در صورتی که قرارداد فسخ نشده باشد، بایع می‌تواند الزام خریدار به انجام تعهدش را بخواهد.

فصل پنجم: مقررات مربوط به تکالیف مشترک بایع و خریدار

بخش اول: همزمانی تسليم مبیع با پرداخت ثمن

ماده ۷۱

جز در مورد ذکر شده در ماده ۷۲، پرداخت ثمن باید همزمان با تسليم مبیع باشد، با این حال، خریدار ملزم نیست قبل از بررسی مبیع ثمن را پردازد.

ماده ۷۲

۱. وقتی که قرارداد متنضم حمل مبیع است و تسليم، حسب بند ۲ ماده ۱۹ با تحویل کالا به متصلی حمل و نقل تحقق می‌یابد، بایع می‌تواند تا قبل از دریافت ثمن کالا را وگذار نکند یا کالا را به این شرط به متصلی حمل و نقل بدهد که بتواند آن را در حین حمل پس بگیرد. در حالت اخیر او می‌تواند مقرر دارد مبیع در مقصد به خریدار داده نشود مگر اینکه وی ثمن را پردازد و خریدار نیز پس از بررسی مبیع، ملزم به پرداخت خواهد بود.

۲. با این حال، در مواردی که در قرارداد ذکر شده که پرداخت در برابر اسناد انجام شود، خریدار حق ندارد به این بهانه که نتوانسته مبیع را بررسی کند از پرداخت خودداری نماید.

ماده ۷۳

۱. هریک از طرفین هر زمان که وضعیت مالی طرف دیگر متعاقب انعقاد قرارداد چار چنان مشکلی شود که بتوان منطقاً استنباط کرد که وی قادر به انجام بخش اساسی از تعهدات خود نیست، می‌تواند از انجام تعهداتش خودداری نماید.

۲. اگر بایع پس از ارسال مبیع به مشکل مالی خریدار حسب بند ۱ پی ببرد، می‌تواند با تسليم مبیع به خریدار مخالفت نماید، حتی اگر قبلًاً سندي به خریدار داده شده که به موجب آن محق به دریافت مبیع باشد.

۳. با این حال، بایع نمی‌تواند از تحویل مبیع به خریدار جلوگیری نماید اگر کالا به وسیله شخص ثالثی مطالبه شده و این شخص دارای سندی قانونی است که به او حق دریافت کالا را می‌دهد مگر سند مذکور حاوی رزروی باشد در ارتباط با آثار انتقال آن یا اینکه بایع بتواند ثابت کند که دارنده سند هنگام تحصیل آن آگاهانه به ضرر بایع اقدام نموده است.

بخش دوم: موارد معافیت از مسئولیت

ماده ۷۴

۱. در صورتی که یکی از طرفین یکی از تعهداتش را انجام ندهد مسئول این تخلف محسوب نمی‌شود، مشروط بر اینکه ثابت کند این امر ناشی از اوضاع و احوالی بود که با توجه به قصد طرفین حین انعقاد قرارداد وی ملزم به در نظر گرفتن آن، اجتناب از آن یا غلبه بر آن نبوده است. در صورتی که قصد طرفین معلوم نباشد، اعمال و رفتار یک شخص عادی و معمولی در شرایط مشابه در نظر گرفته خواهد شد.

۲. اگر اوضاع و احوال مورد بحث چنان باشند که موقتاً مانع انجام تعهد شود طرف خاطی به طور کامل و قطعی از انجام تعهدش معاف می‌شود؛ البته در صورتی که با بروز شرایط جدید موضوع تعهد به نحوی تغییر یابد که اجرای آن در واقع آن چیزی نباشد که در قرارداد مورد نظر بوده است.

۳. مورد معافیت پیش‌بینی شده در این ماده به نفع یکی از طرفین مانع از این نیست که قرارداد به موجب [ماده] مقرر دیگری از قانون حاضر منحل شود و طرف دیگر را از حقش در مورد تقلیل قیمت محروم نمی‌کند به شرط اینکه شرایط مبنای ایجاد معافیت، ناشی از عملکرد طرف دیگر یا افراد تحت امر او نباشد.

بخش سوم: قواعد تکمیلی در مورد فسخ قرارداد

الف. عوامل دیگر فسخ

ماده ۷۵

۱. اگر حسب یک قرارداد تحویل باید در چند نوبت انجام شود و عدم اجرای یک مورد تحویل از سوی یکی از طرفین برای طرف دیگر به حق، ترس از عدم اجرای تعهدات بعدی را ایجاد کند، وی می‌تواند طرف مدت کوتاهی فسخ قرارداد را برای

آینده اعلام دارد.

۲. به علاوه چنانچه انجام تمام موارد تحویل مورد نظر خریدار بوده و انجام بخشی از آنها برایش ارزشی نداشته باشد، خریدار می‌تواند ظرف همین مدت فسخ قرارداد را در مورد تحویلهای بعدی، تحویلهای قبلًا انجام شده یا هر دو اعلام نماید.

۷۶ ماده

اگر قبل از تاریخ مقرر برای اجرای قرارداد محرز باشد که یکی از طرفین مرتکب نقض اساسی قرارداد خواهد شد، طرف دیگر می‌تواند فسخ قرارداد را اعلام نماید.

۷۷ ماده

اگر قرارداد حسب یکی از دو ماده قبل فسخ شده باشد، طرف فسخ‌کننده می‌تواند حسب مواد ۸۴ تا ۸۷ مطالبه خسارت نماید.

ب. آثار فسخ

۷۸ ماده

۱. با فسخ قرارداد، تعهدات طرفین در مورد آن ساقط می‌شود. البته می‌توان در این رابطه ادعای خسارت نمود.

۲. اگر یکی از طرفین قرارداد را کلّاً یا بعضاً اجرا نموده باشد، می‌تواند استرداد آنچه را داده شده بخواهد. اگر هر دو طرف حق اعاده وضعیت سابق را داشته باشند این امر باید به طور هم‌زمان در مورد آنها صورت پذیرد.

۷۹ ماده

۱. اگر استرداد مبیع در وضعیت اولیه ممکن نباشد، خریدار حق فسخ قرارداد را از دست می‌دهد.

۲. با این حال خریدار می‌تواند فسخ قرارداد را اعلام نماید:
الف. اگر مبیع یا بخشی از آن به علت تخلف موجد حق فسخ از بین رفته یا معیوب شده باشد.

ب. اگر مبیع یا بخشی از آن به علت بررسی انجام شده حسب ماده ۳۸ از بین رفته یا معیوب شده باشد.

ج. اگر خریدار قبل از احراز عدم مطابقت مبیع با قرارداد، بخشی از آن را مطابق

۲۹۴

عرف معمول مصرف یا منتقل نموده باشد.

- د. اگر عدم امکان استرداد مبیع یا استرداد آن در وضعیت اولیه، ناشی از فعل خریدار یا یکی از افراد تحت مسئولیت او نباشد.
- ه. اگر عیب یا تغییر شکل مبیع بی اهمیت باشد.

ماده ۸۰

خریداری که حسب ماده قبل، حق فسخ قرارداد را از دست داده، دیگر حقوق خود حسب قانون حاضر را حفظ می کند.

ماده ۸۱

۱. اگر بایع باید ثمن را مسترد کند، باید بهره آن را هم حسب نرخ تعیین شده در ماده ۸۳ از روز پرداخت بپردازد.

۲. خریدار باید معادل منافع یا استفاده‌ای را که از مبیع داشته به بایع بدهد:

الف. اگر وی ملزم به استرداد کلی یا جزئی مبیع باشد.

ب. اگر وی قادر به استرداد کلی یا جزئی آن نباشد و قرارداد فسخ شده باشد.

بخش چهارم: قواعد تکمیلی در مورد خسارات

الف. خسارات در حالتی که قرارداد فسخ نشده است

ماده ۸۲

اگر قرارداد فسخ نشده باشد، خسارات ناشی از نقض قرارداد به وسیله یک طرف معادل با ضرر وارد به طرف دیگر و عدم النفع می باشد. میزان این خسارات نمی تواند از ضررها و عدم النفعی که طرف خاطلی می توانسته در ضمن انعقاد قرارداد پیش بینی نماید (با توجه به شرایطی که وی به عنوان آثار احتمالی نقض قرارداد از آنها مطلع بوده یا می بایستی از آنها اطلاع داشته باشد)، بیشتر شود.

ماده ۸۳

اگر نقض قرارداد مربوط به تأخیر در پرداخت ثمن باشد، بایع در هر صورت حق دارد مبالغ پرداخت نشده و همچنین بهره متعلقه را حسب نرخ رسمی تنزیل در کشور مقر تجاری اش، یا در صورت نداشتن چنین مقری، نرخ رسمی تنزیل در کشور محل سکونت معمولی اش به علاوه ۱٪، مطالبه نماید.

ب. خسارات در حالتی که قرارداد فسخ شده است

ماده ۸۴

۱. در صورتی که قرارداد فسخ نشده باشد اگر مبیع قیمت روز داشته باشد، خسارات عبارت است از اختلاف قیمت پیش‌بینی شده در قرارداد و قیمت جاری روز فسخ قرارداد.

۲. برای محاسبه خسارات پیش‌بینی شده در بند قبل، قیمت روز که مدنظر قرار می‌گیرد قیمت بازار محل انجام قرارداد است و اگر چنان قیمت روزی وجود ندارد یا اعمال آن چندان مناسب نباشد، قیمت بازاری که منطبقاً می‌توان به جای آن در نظر گرفت، با توجه به اختلاف در هزینه حمل مبیع، ملاک عمل قرار می‌گیرد.

ماده ۸۵

اگر خریدار خرید جایگزینی انجام داده یا بایع فروش معقولی برای رفع ضرر خود انجام داده، طرفین می‌توانند تفاوت بین قیمت قراردادی و قیمت خرید جایگزین یا فروش جایگزین را مطالبه و دریافت کنند.

ماده ۸۶

به خسارات پیش‌بینی شده در ۲ ماده قبل می‌توان تمام هزینه‌های معقول متحمله در نتیجه عدم اجرای قرارداد یا هرگونه منافع از دست رفته را که طرف خاطی می‌بایستی در زمان انعقاد قرارداد پیش‌بینی می‌کرده (با توجه به اموری که به عنوان نتیجه محتمل نقض قرارداد به آنها آگاهی داشته یا می‌بایستی به آنها آگاهی می‌داشته است) اضافه نمود.

ماده ۸۷

اگر قیمت روز کالا معلوم نباشد، خسارات حسب ماده ۸۲ محاسبه خواهد شد.

ج. مقررات کلی ناظر بر خسارت

ماده ۸۸

طرفی که مدعی نقض قرارداد است باید تمام اقدامات معمول برای کاهش خسارات وارد کند. در غیر این صورت طرف دیگر می‌تواند درخواست کند از میزان خسارات لازم الادا کاسته شود.

۸۹ ماده

در صورت انجام تقلب، خسارات به موجب قواعد حاکم بر قراردادهای بیع خارج از شمول قانون حاضر محاسبه خواهند شد.

بخش پنجم: هزینه‌ها و مخارج

۹۰ ماده

مخارج مربوط به تسلیم مبیع با بایع است. تمام هزینه‌های بعد از تسلیم با خریدار است.

بخش ششم: محافظت از مبیع

۹۱ ماده

اگر خریدار در تحويل گرفتن مبیع یا در پرداخت ثمن تأخیر نماید، بایع باید اقدامات معمول برای حفظ مبیع را انجام دهد. او حق دارد مبیع را در تصرف بگیرد تا زمانی که هزینه‌ها و مخارج معقول متحمله به وسیله خریدار پرداخت شوند.

۹۲ ماده

۱. اگر مبیع به وسیله خریدار تحويل گرفته شود و وی قصد رد آن را داشته باشد باید کلیه اقدامات لازم جهت حفاظت از آن را معمول دارد. او می‌تواند تا زمانی که بایع هزینه‌های معقول متحمله به وسیله او را نپرداخته مبیع را در تصرف خود نگه دارد.

۲. اگر مبیع فرستاده شده برای خریدار در مقصد به وی تحويل شده و خریدار قصد رد آن را داشته باشد او باید آن را به حساب بایع نگهداری کند به شرط اینکه این امر بدون پرداخت ثمن و بدون ایجاد ناراحتی یا هزینه‌های نامعقول باشد. اگر بایع یا نماینده وی در مقصد حضور داشته باشند این [ماده] مقرر اجرانمی شود.

۹۳ ماده

طرف ملزم به انجام ترتیبات لازم برای حفظ مبیع می‌تواند آن را به انبار شخص ثالثی به هزینه طرف دیگر بسپارد، به شرطی که مخارج حاصل از این امر غیر متعارف نباشد.

۹۴ ماده

۱. طرفی که حسب مواد ۹۱ و ۹۲ باید اقدامات لازم را برای حفاظت از مبیع معمول دارد اگر طرف دیگر به طور غیر متعارف از قبول آن یا پرداخت هزینه نگهداری امتناع نماید می‌تواند آن را به هر صورت مناسب به فروش رساند، البته به شرطی که قصد فروش قبلًا به وی اطلاع داده شده باشد.

۲. طرفی که مبادرت به فروش کالا می‌نماید، می‌تواند از مبلغ به دست آمده هزینه‌های مربوط به نگهداری و فروش را برداشت کند و بقیه را به طرف دیگر بدهد.

۹۵ ماده

در صورتی که در موارد پیش‌بینی شده در مواد ۹۱ و ۹۲ کالا در معرض تلف یا خرابی سریع بوده یا نگهداری از آن موجب هزینه‌های نامعقولی باشد، طرفی که ملزم به نگهداری است می‌بایستی کالا را همان‌طور که در ماده قبل پیش‌بینی شده به فروش برساند.

فصل ششم: انتقال خطرات

۲۹۸

۹۶ ماده

وقتی خطرات به خریدار منتقل می‌شود وی ملزم به پرداخت قیمت است حتی اگر مبیع تلف یا معیوب شده باشد، به شرط اینکه این امر ناشی از فعل بایع یا یکی از اشخاص تحت مسئولیت او نباشد.

۹۷ ماده

۱. از تاریخ تحویل مبیع که تحت شرایط قراردادی و شرایط مندرج در قانون حاضر انجام گیرد، خطرات به خریدار منتقل می‌شوند.

۲. در صورتی که کالای تحویلی منطبق با قرارداد نباشد و خریدار نه فسخ قرارداد را اعلام و نه درخواست جایگزینی کالا را مطرح نموده باشد، بدون در نظر گرفتن مسئله عدم مطابقت، تاریخ انتقال خطرات همان زمان تحویل کالای غیر منطبق خواهد بود.

۹۸ ماده

۱. اگر تأخیر در تسليم کالا در نتیجه تخلف خریدار باشد، تاریخ انتقال خطرات به خریدار زمانی است که چنانچه خریدار تخلفی نمی‌کرد تسليم در آن تاریخ طبق قرارداد انجام می‌شد.

۲. اگر مبیع کلی باشد تأخیر خریدار موجب انتقال خطرات به وی نمی‌شود مگر اینکه بایع کالاهای خاصی را مطابق قرارداد کثارگذاشته و اطلاعیه‌ای در این زمینه برای خریدار ارسال کرده باشد.

۳. اگر مبیع کلی ماهیتاً طوری باشد که بایع نمی‌تواند بخشی از آنها را جایی بگذارد تا خریدار تحويل بگیرد، کافی است بایع تمام اقدامات لازم را انجام دهد تا خریدار بتواند کالاهای را تحويل بگیرد.

۹۹ ماده

۱. اگر مبیع کالایی است که از طریق دریا در حال حمل است، زمان انتقال خطرات هنگام تحويل به متصلی حمل و نقل است.

۲. اگر در زمان انعقاد قرارداد بایع می‌دانسته یا می‌بایستی بداند که مبیع تلف یا معیوب شده، خطرات تا زمان انعقاد قرارداد به عهده او باقی می‌ماند.

۱۰۰ ماده

اگر در مورد پیش‌بینی شده در بند ۳ ماده ۱۹ بایع در زمان اعلام مشخصات مبیع با ارسال سند مربوط به این امر می‌دانسته یا می‌بایستی بداند که مبیع بعد از تحويل به متصلی حمل و نقل تلف یا معیوب شده، خطرات تا زمان ارسال اعلامیه یا سند بایع خواهد بود.

۱۰۱ ماده

انتقال خطرات ضرورتاً وابسته به قيد یک شرط قراردادی مربوط به هزینه‌ها نیست.

پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی
پرستال جامع علوم انسانی

۳. کنوانسیون بین‌المللی در مورد قرارداد مسافرتی بروکسل آوریل ۱۹۷۰

فصل اول: دامنه اجرا

ماده ۱

در اجرای مقررات این کنوانسیون،

۱. «قرارداد مسافرتی» عبارت است از یک قرارداد مربوط به برنامه ریزی امور مسافرتی یا یک قرارداد واسطه در امور مسافرتی.
۲. «قرارداد برنامه ریزی در امور مسافرتی» قراردادی است که به موجب آن شخصی متعهد می‌شود در مقابل دریافت مبلغی کلی، مجموعه خدماتی را به صورت حمل و نقل، اقامت جدا از حمل و نقل یا دیگر خدمات مربوط به شخص دیگری ارائه دهد.
۳. «قرارداد واسطه در امور مسافرتی» عبارت است از هر قراردادی که به موجب آن شخص متعهد می‌شود در قبال دریافت مبلغی، ترتیب یک قرارداد مربوط به برنامه ریزی امور مسافرتی یا خدماتی غیر از حمل و نقل مورد نیاز برای انجام یک سفر یا اقامت را برای دیگری بدهد.

عملیات اینترلاین یا سایر عملیاتهای مشابه بین متصدیان حمل و نقل، قرارداد واسطه در امور مسافرتی تلقی نمی‌شوند.

۴. منظور از «قیمت» هرگونه عوض به صورت پول، جنس یا هرگونه امتیازات مستقیم یا غیرمستقیم می‌باشد.

۵. «متصدی امور مسافرتی» کسی است که به طور معمول تعهدات مندرج در بند ۲ را به عهده می‌گیرد، جدای از اینکه این کار حرفه اصلی اش است یانه، یا این کار را به صورت حرفه‌ای انجام می‌دهد یا نه.

۶. «واسطه امور مسافرتی» کسی است که به طور معمول تعهدات مندرج در بند ۳ را به عهده می‌گیرد، جدای از اینکه این کار حرفه اصلی اش است یانه، یا این کار را به صورت حرفه‌ای انجام می‌دهد یا نه.

۷. «مسافر» کسی است که ذی نفع تعهدات مندرج در بند‌های ۲ و ۳ است؛ اعم از اینکه قرارداد به وسیله خود او منعقد شده باشد یا به وسیله دیگری و جدای از اینکه خود او پرداخت‌کننده باشد یا دیگری از جانب او پرداخته باشد.

ماده ۲

۱. کنوانسیون حاضر حاکم بر تمام قراردادهای مسافرتی منعقده به وسیله یک متصدی امور مسافرتی یا یک واسطه امور مسافرتی است، در صورتی که اقامتگاه اصلی یا، در صورت نداشتن اقامتگاه اصلی، محل سکونت معمولی ایشان یا محلی که قرارداد در آنجا واقع شده است در یک کشور عضو کنوانسیون واقع شده باشد.

۲. مقررات کنوانسیون حاضر صرف نظر از قوانین خاصی که متنضم قواعدی مساعدتر نسبت به برخی مسافرها می‌باشند، اجراء می‌شوند.

۳۰۲

فصل دوم: تعهدات عمومی متصدیان و واسطه‌های امور مسافرتی و مسافران

ماده ۳

در اجرای تعهدات ناشی از قراردادهای ذکر شده در ماده ۱، متصدی امور مسافرتی و واسطه امور مسافرتی حافظ حقوق و منافع مسافر حسب اصول کلی حقوقی و عرفه‌ای جاری هستند.

ماده ۴

در اجرای تعهدات ناشی از قراردادهای مذکور در ماده اول، مسافر باید از جمله، تمام اطلاعات ضروری را که صریحاً از او خواسته شده ارائه دهد و مقررات مربوط به مسافرت یا اقامت یا هرگونه خدمات دیگری را رعایت نماید.

فصل سوم: قرارداد برنامه ریزی امور مسافرتی

ماده ۵

متصدی امور مسافرتی ملزم است بلیت مسافرتی با امضای خود را به مسافر بدهد. یک تمبر می‌تواند جایگزین امضا شود.

ماده ۶

۱. در بلیت مسافر نکات ذیل درج می‌شوند:

- محل و تاریخ صدور؛

- نام و نشانی برنامه ریز امور مسافرتی؛

- نام مسافر یا مسافران و اگر قرارداد توسط شخص دیگر منعقد شده نام این شخص؛

- محل و تاریخ شروع و پایان مسافرت و اقامت؛

- تمام نکات ضروری مربوط به حمل و نقل، اقامت و همچنین تمام خدمات جنبی که برای آن مبلغی پرداخت شده است؛

- ذکر حداقل مسافر لازم؛

- مبلغ کلی خدمات پیش‌بینی شده در قرارداد؛

- شرایط و اوضاع و احوالی که مسافر می‌تواند تقاضای فسخ قرارداد را بنماید؛

- شرط ارجاع به داوری حسب شرایط مقرر در ماده ۲۸؛

- ذکر اینکه در صورت عدم ذکر شرط خلاف، قرارداد تابع مقررات کنوانسیون حاضر است؛

- هرگونه مطالب دیگری که طرفین با توافق یکدیگر درج آن را لازم می‌دانند.

۲. در صورتی که تمام یا بخشی از موارد پیش‌بینی شده در بند اول در برنامه ارائه شده به مسافر درج شده باشد، می‌توان در بلیت مسافرتی تنها به دادن ارجاع به این برنامه اکتفا نمود. هرگونه تغییر در این برنامه باید در بلیت مسافرتی درج شود.

۷ ماده

۱. مندرجات بلیت مسافرتی حاکی از شرایط قرارداد است، مگر خلافش ثابت شود.

۲. اگر متصلی امور مسافرتی تعهدات خود حسب مواد ۵ و ۶ را نقض نماید، این امر به موجودیت یا اعتبار قرارداد تحت شمول این کنوانسیون لطمہ نمی‌زند. متصلی امور مسافرتی پاسخگوی هرگونه خسارت ناشی از این تخلف است.

۸ ماده

جز در صورتی که طرفین طور دیگری تصریح نموده باشند، مسافر می‌تواند در مورد اجرای قرارداد شخص دیگری را جانشین خود نماید، به شرط اینکه شخص مذکور تعهدات خاص مربوط به مسافرت یا اقامت را اجرا نماید و مسافر تمام هزینه‌های انجام شده توسط متصلی امور مسافرتی در نتیجه این جانشینی از جمله مبالغ غیرقابل جبران پرداختی به اشخاص ثالث را به وی بپردازد.

۹ ماده

مسافر حق دارد قرارداد را کلّاً یا بعضاً در هر زمان فسخ نماید، به شرط اینکه خسارات وارد شده به متصلی امور مسافرتی را حسب قانون ملی یا مقررات قراردادی جبران نماید.

۱۰ ماده

۱. متصلی امور مسافرتی می‌تواند قرارداد را بدون پرداخت غرامت کلّاً یا بعضاً فسخ نماید، در صورتی که قبل یا در طی اجرای قرارداد موردنی استثنایی پیش آید که متصلی امور مسافرتی در زمان انعقاد قرارداد قادر به پیش‌بینی آن نبوده و اگر چنین موردنی را پیش‌بینی می‌کرد عقلاً از انعقاد قرارداد اجتناب می‌نمود.

۲. اگر تعداد حداقل افراد لازم برای انجام مسافرت به شرح پیش‌بینی شده در بلیت مسافرتی فراهم نشود، متصلی امور مسافرتی می‌تواند قرارداد را بدون پرداخت

غرامت فسخ نماید؛ البته به شرطی که این امر حداقل پانزده روز قبل از تاریخ پیش‌بینی شده برای شروع سفر یا اقامت به اطلاع مسافر برسد.

۳ در صورت فسخ قرارداد قبل از اجرای آن، متصدی امور مسافرتی باید کل مبلغ دریافتی از مسافر را به وی مسترد نماید. در صورت فسخ قرارداد حین اجرای آن، متصدی امور مسافرتی باید تمام اقدامات لازم را در جهت حفظ حقوق مسافر انجام دهد و به علاوه طرفین موظف‌اند متقابلاً و به طور منصفانه از یکدیگر جبران خسارت نمایند.

۱۱ ماده

۱. متصدی امور مسافرتی نمی‌تواند مبلغی از بابت افزایش قیمت‌ها مطالبه نماید، مگر اینکه این افزایش قیمت به علت تغییر در نرخ ارز یا تغییر در تعریفه متصدیان مسافرتی باشد و به شرطی که این امر در بلیت مسافرتی پیش‌بینی شده باشد.

۲. اگر افزایش قیمت کلی بیش از ده درصد باشد مسافر حق فسخ قرارداد را بدون پرداخت غرامت یا جبران دارد. در این صورت متصدی امور مسافرتی باید کلیه وجوده دریافتی از مسافر را به وی مسترد نماید.

۱۲ ماده

متصدی امور مسافرتی مسئول اعمال و تخلفات مأموران و نمایندگانش حین انجام وظیفه می‌باشد، درست مثل اینکه خودش مرتکب این اعمال و تخلفات شده باشد.

۱۳ ماده

۱. متصدی امور مسافرتی پاسخگوی تمام خسارات وارد شده به مسافر در نتیجه عدم اجرای کلی یا جزئی تعهدات قراردادی یا کنوانسیونی خود در مورد برنامه ریزی امور مسافرتی است، مگر اینکه ثابت نماید کلیه احتیاطهای لازم را به عنوان یک متصدی مسافرتی معمول داشته است.

۲. جدای از مسئله تعیین کسانی که حق اقدام دارند و حقوق مربوط به ایشان، غرامت پرداختی به مسافر حسب بند قبل محدود است به:
۵۰/۰۰۰ فرانک برای خسارات بدنی

۲۰/۰۰۰ فرانک برای خسارت مادی

۵/۰۰۰ فرانک برای سایر خسارات

با این حال هر دولت عضو می‌تواند محدودیت بیشتری را در مورد قراردادهای منعقده از طریق مؤسسات واقع در قلمرو خود تعیین نماید.

ماده ۱۴

متصدی امور مسافرتی که خود خدمات مربوط به حمل، اقامت یا دیگر خدمات مربوط به سفر یا اقامت را ارائه می‌دهد، حسب مقررات حاکم بر این خدمات پاسخگوی هرگونه خسارات وارد شده به مسافر است.

ماده ۱۵

۱. متصدی امور مسافرتی که انجام خدمات مربوط به محل اقامت یا هرگونه خدمات مربوط به انجام مسافرت یا اقامت رابه ثالثی محول می‌نماید، پاسخگوی تمام خسارات وارد شده به مسافر در نتیجه عدم اجرای کلی یا جزئی این خدمات حسب قواعد حاکم بر آنهاست.

همچنین وی مسئول خسارات وارد شده به مسافر ضمن ارائه خدمات است، مگر اینکه محرز شود متصدی امور مسافرتی احتیاط و مراقبت لازم را در انتخاب شخص مجری خدمات معمول داشته است.

۲. در صورتی که مقررات مورد اشاره در بند اول میزان غرامت عهده متصدی امور مسافرتی را تعیین نموده باشد میزان غرامت حسب بند ۲ ماده ۱۳ تعیین می‌شود.

۳. اگر متصدی امور مسافرتی مبلغی را بابت خسارات وارد شده به مسافر به او پرداخته باشد در کلیه حقوق و دعاوی که مسافر می‌تواند علیه ثالث مسؤول داشته باشد جانشین و قائم مقام وی می‌شود. مسافر ملزم است تسهیلات لازم را برای متصدی امور مسافرتی در این مورد فراهم نماید و اسناد و اطلاعات لازم را در اختیار او قرار داده و در صورت لزوم حقوق خود را در این رابطه به وی واگذار نماید.

۴. مسافر حق اقامه دعوا مستقیم علیه ثالث در مورد پرداخت غرامات مربوط به کل خسارات واردہ یا خسارات تکمیلی دارد.

۳۰۶

ماده ۱۶

مسافر پاسخگوی هرگونه تلف یا خساراتی است که با تقصیر خود و به علت عدم رعایت تعهدات ناشی از مقررات کنوانسیون حاضر یا قراردادهای حاکم به متصلی امور مسافرتی یا کسانی که حسب ماده ۱۲ برای وی کار می‌کنند و مسئولیتشان با اوست، وارد می‌نماید. تقصیر مسافر با توجه به رفتار معمول یک مسافر تحت بررسی و ارزیابی قرار می‌گیرد.

فصل چهارم: قرارداد واسطه در امور مسافرتی

ماده ۱۷

هرگونه قرارداد واسطه امور مسافرتی با متصلی امور مسافرتی یا با اشخاصی که خدمات مستقلی را ارائه می‌دهند، به عنوان قرارداد منعقده به وسیله مسافر تلقی می‌شود.

ماده ۱۸

۱. اگر قرارداد واسطه در امور مسافرتی با یک قرارداد مربوط به تصدی و برنامه‌ریزی امور مسافرتی مرتبط باشد، مشمول مقررات مواد ۵ و ۶ است و بعد از ذکر نام و نشانی متصلی امور مسافرتی باید نام و نشانی واسطه امور مسافرتی و اینکه وی به عنوان واسطه عمل می‌کند، قید شود.

۲. اگر قرارداد واسطه در امور مسافرتی در مورد ارائه خدمات مستقل در مورد یک سفر یا اقامت باشد واسطه امور مسافرتی باید به مسافر اسناد و مدارک مربوط به این خدمات را ارائه دهد. این اسناد باید به وسیله واسطه امضا شده باشند. البته می‌توان به جای امضا، تمبر الصاق نمود. در این اسناد یا فاکتور مربوط به آنها مبلغ پرداخت شده برای خدمات و اینکه قرارداد جز در صورت خلاف شرط خلاف مشمول مقررات کنوانسیون حاضر است، درج می‌شود.

ماده ۱۹

۱. مطالب مندرج در بلیت مسافرتی و دیگر اسناد مذکور در ماده ۱۸ حجت است و اجرا می‌شود مگر ثابت شود خلاف مفاد قرارداد هستند.

۲. اگر واسطه امور مسافرتی به تعهداتی که حسب ماده ۱۸ به عهده دارد عمل ننماید، این امر به موجودیت یا اعتبار قراردادی که تحت شمول کنوانسیون حاضر است لطمه نمی‌زند.

در صورت نقض تعهدات مندرج در بند ۱ ماده ۱۸ با واسطه امور مسافرتی مثل متصلی امور مسافرتی رفتار می‌شود.

در صورت نقض تعهدات مذکور در بند ۲ ماده ۱۸ واسطه امور مسافرتی باید تمام خسارات ناشی از این امر را جبران نماید.

۲۰ ماده

مسافر همواره حق دارد قرارداد را کلّاً یا بعضًا فسخ نماید، به شرط اینکه خسارات واسطه امور مسافرتی را حسب قانون ملی یا مقررات قرارداد پردازد.

۲۱ ماده

واسطه امور مسافرتی همان‌طور که مسئول اعمال واشتباها خود است در مورد اعمال واشتباها مأموران و نمایندگانش در حین انجام وظایفشان نیز مسئولیت دارد.

۲۲ ماده

۱. واسطه امور مسافرتی در مورد هرگونه تقصیری که در اجرای تعهدات قراردادی اش مرتكب شود مسئول است. این تقصیر با توجه به وظایف محوله به یک واسطه امور مسافرتی محتاط مورد ارزیابی قرار می‌گیرد.

۲. جدای از مسئله تشخیص و تعیین اشخاصی که حق اقدام دارند و حقوق آنها، غرامات مقرر در اجرای بند اول محدود است به ۱۰/۰۰۰ فرانک برای هر مسافر. با این حال، هر دولت عضوی تواند محدودیت بیشتری را در مورد قراردادهای منعقده به وساطت مؤسسات واقع در قلمروش تعیین نماید.

۳. واسطه امور مسافرتی مسئولیتی در مورد عدم اجرای کلی یا جزئی مسافرتها، اقامتها یا دیگر خدمات موضوع قرارداد ندارد.

۲۳ ماده

مسافر پاسخگوی خساراتی است که به علت تقصیر وی و در نتیجه عدم اجرای تعهدات مقرر در کنوانسیون حاضر یا قراردادهای مشمول کنوانسیون، به واسطه امور

مسافرتی یا اشخاصی که وی حسب ماده ۲۱ پاسخگوی آنهاست، وارد شده است.
تقصیر مسافر با توجه به عملکرد معمول یک مسافر مورد بررسی و ارزیابی واقع
می‌شود.

فصل پنجم: مقررات عمومی

۲۴ ماده

فرانک مورد اشاره در این کنوانسیون فرانک طلاست به وزن ۱۰/۳۱ گرم و درجه
خلوص٪.۹۰۰.

۲۵ ماده

در صورتی که خسارات ناشی از عدم اجرای کلی یا جزئی یک تعهد مقرر در
کنوانسیون حاضر، طرح یک دعوی خارج قراردادی را موجب شود متصدی امور
مسافرتی و واسطه امور مسافرتی می‌توانند از مقررات کنوانسیون حاضر که رافع
مسئلیت ایشان است یا غرامات تحمیلی به آنها را تعیین یا محدود می‌نماید، استفاده
کنند.

۲۶ ماده

اگر موضوع مسئلیت خارج قرارداد یکی از اشخاصی که متصدی امور مسافرتی
یا واسطه امور مسافرتی حسب ماده ۱۲ تا ۲۱ پاسخگوی اعمال آنها هستند مطرح
باشد، چنین شخصی نیز می‌تواند از مقررات کنوانسیون حاضر که از متصدی امور
مسافرتی یا واسطه امور مسافرتی رفع مسئلیت کرده یا غرامات تحمیلی به آنها را
تعیین یا محدود می‌نماید، بهره مند شود. کل مبلغ غرامت پرداختی در هر حال نباید از
مقدار تعیین شده حسب کنوانسیون حاضر تجاوز نماید.

۲۷ ماده

۱. متصدی امور مسافرتی و واسطه امور مسافرتی نمی‌توانند به مقررات
کنوانسیون حاضر که رافع مسئلیت هستند یا مبلغ غرامت را محدود می‌کنند استناد
نمایند، در صورتی که مسافر ثابت نماید آنها یا کسانی که حسب ماده ۱۲ تا ۲۱

برایشان کار می‌کنند، با قصد ورود خسارت مرتکب تقصیری شده‌اند که موجب بروز خسارت شده یا به طور ضمنی پیامدهای خسارت‌بار و ممکن‌الحصول رفتار خود را به عمد نادیده گرفته‌اند یا اینکه اصولاً به نحو غیرقابل توجیهی از احتمال بروز چنین پیامدهای خسارت‌باری اطلاع نداشته‌اند.

۲. چنانچه مقررات خاص قانونی قابل اجرا باشد ارزیابی و بررسی تقصیر مذکور در بند ۱ به موجب این مقررات صورت خواهد گرفت.

۳. مقررات بندهای ۱ و ۲ در مورد مسئولیت خارج قراردادی اشخاص مذکور در مواد ۱۲ تا ۲۱ نیز جاری است، به شرط اینکه تقصیر پیش‌بینی شده در مواد یاد شده ناشی از عمل این اشخاص باشد.

۲۸ ماده

مقررات این کنوانسیون به حقوق و دعاوی مسافر علیه ثالث لطمه نمی‌زنند.

فصل ششم: مقررات دادرسی

۲۹ ماده

ممکن است قرارداد مسافرتی حاوی شرط اعطای صلاحیت به یک دادگاه داوری باشد. البته باید تصریح شود که دادگاه داوری مقررات این کنوانسیون را اجرا خواهد کرد.

۳۰ ماده

۱. دعاوی ناشی از یک قرارداد مسافرتی مشمول این کنوانسیون در مورد فوت، جراحات یا دیگر صدمات وارد شده به تمامیت جسمی یا روحی مسافر باید طرف مدت ۲ سال از تاریخی که در قرارداد برای پایان خدمات (منجر به ایجاد اختلاف و دعوی) تعیین شده، مطرح شوند. با این حال، در صورت ورود جراحات یا دیگر صدمات به تمامیت جسمی یا روحی که پس از تاریخ تعیین شده برای پایان خدمات منجر به فوت مسافر شود مهلت از زمان فوت محاسبه می‌شود، ولی به هر حال این مهلت از ۳ سال پس از تاریخ تعیین شده برای پایان خدمات، تجاوز نخواهد نکرد.

۳۱۰ ماده

۲. دعاوی ناشی از قرارداد مسافرتی مشمول مقررات این کنوانسیون که در خصوص موارد مطرح شده در بند قبل نیستند باید ظرف یک سال از تاریخ تعیین شده در قرارداد برای پایان خدمات، اقامه شوند.

فصل هفتم: بطلان شروط خلاف مقررات کنوانسیون

۳۱ ماده

۱. هر شرط مندرج در قرارداد که مستقیم یا غیرمستقیم متضمن عدول از مقررات کنوانسیون حاضر در مورد منافع مسافر باشد باطل است. بطلان چنین موردی موجب بطلان سایر موارد مندرج در قرارداد نخواهد بود.
۲. به ویژه هرگونه شرطی که حق استفاده از قرارداد بیمه منعقد شده به وسیله مسافر را به متصدی امور مسافرتی یا واسطه امور مسافرتی واگذار نماید یا موجب تغییر و جابه‌جایی بار اثبات دعوی شود، باطل است.

فصل هشتم: مقررات نهایی

۳۲ ماده

۱. هرگونه اختلاف بین دول عضو در مورد تفسیر یا اجرای کنوانسیون حاضر که از طریق مذاکره قابل حل و فصل نیست، به درخواست یکی از آنها به داوری ارجاع خواهد شد.

۲. اگر ظرف مدت ۶ ماه از تاریخ درخواست ارجاع امر به داوری طرفین در مورد ترتیب انجام داوری به توافق نرسند، هریک از دولتها می‌توانند با تقدیم دادخواستی حسب مقررات اساسنامه دیوان بین‌المللی دادگستری موضوع اختلاف را به این مرجع ارجاع نمایند.

۳۳ ماده

این کنوانسیون تا ۳۱ دسامبر ۱۹۷۱ برای امضای تمام دول عضو سازمان ملل متحد

یا اعضای یک مؤسسه تخصصی یا آژانس بین‌المللی انرژی اتمی و همچنین هر دولت عضو اساسنامه دیوان بین‌المللی دادگستری مفتوح است.

۳۴ ماده

کنوانسیون حاضر به تصویب خواهد رسید و اسناد تصویب به دولت بلژیک تسلیم خواهند شد.

۳۵ ماده

۱. هر یک از دول عضو یکی از دسته‌های تعیین شده در ماده ۳۳ می‌توانند به کنوانسیون ملحق شوند.

۲. اسناد مربوط به الحاق به دولت بلژیک تسلیم خواهند شد.

۳۶ ماده

۱. کنوانسیون حاضر ۳ ماه پس از تاریخ تسلیم پنجمین سند تصویب یا الحاق به مرحله اجرا در خواهد آمد.

۲. نسبت به هر دولت تصویب‌کننده کنوانسیون یا ملحق شده به آن بعد از تسلیم پنجمین سند تصویب یا الحاق، کنوانسیون ۳ ماه پس از تاریخ تسلیم سند تصویب یا الحاقش به مرحله اجرا در خواهد آمد.

۳۷ ماده

هر دولت عضو می‌تواند در هر زمان پس از به مرحله اجرا در آمدن کنوانسیون نسبت به این دولت از آن کناره‌گیری نماید. با این حال، این کناره‌گیری تنها یک سال پس از وصول اعلامیه مربوط توسط دولت بلژیک منشأ اثر خواهد بود.

۳۸ ماده

در مورد یک دولت فدرال یا دولت غیر واحد، مقررات زیر اجرا خواهند شد:

۱. در مورد مواد کنوانسیون حاضر که اجرایش منوط و مربوط به اقدام قانونگذاری قوه مقننه فدرال است، تعهدات دولت فدرال از این حیث همان تعهداتی است که دولتهای غیر فدرال به عهده دارند.

۲. در مورد مواد کنوانسیون حاضر که اجرای آنها منوط و مربوط به اقدام قانونگذاری هریک از دول، استانها یا کانتونهای عضو است که حسب قانون اساسی

فدرال مجبور به قانونگذاری در این مورد نیستند، دولت فدرال در اسرع وقت و با اعلام نظر مساعد خود، مفاد مواد را به اطلاع مقامات صلاحیتدار دول، استانها یا کانتونها خواهد رساند.

۳. یک دولت فدرال عضو این کنوانسیون به درخواست هریک از دول عضو دیگر، شرحی از قوانین و رویه معمول در فدراسیون و واحدهای تشکیل دهنده خود در مورد هریک از مواد کنوانسیون ارائه خواهد نمود با ذکر اینکه تا چه حد با اقدام قانونگذاری یا سایر اقدامات، به مواد مذکور ترتیب اثر داده شده است.

ماده ۳۹

۱. هر دولت عضو می‌تواند در زمان تصویب، الحاق یا هر زمان بعد از آن، کتابی به دولت بلژیک اعلام نماید که کنوانسیون حاضر را نسبت به تمام سرزمهنهایش یا بخشی از آنها که وی تصدی امور بین‌المللشان را عهده‌دار است، اجرا می‌نماید. کنوانسیون ۳ ماه پس از وصول چنین اعلامیه‌ای به وسیله دولت بلژیک در این سرزمهنهای قابل اجرا خواهد بود.

۲. هر دولت عضو که اعلامیه‌ای حسب مقررات بند اول صادر می‌کند همواره می‌تواند به دولت بلژیک اعلام نماید که کنوانسیون دیگر در سرزمهنهای مورد بحث اعمال نمی‌شود. این خروج از کنوانسیون یک سال پس از وصول اعلامیه مربوط توسط دولت بلژیک منشأ اثر خواهد بود.

ماده ۴۰

۱. هر دولت عضو می‌تواند هنگام امضا، تصویب کنوانسیون یا الحاق به آن، رزرو یا رزروهای زیر را قید نماید:

الف. اجرای کنوانسیون حاضر تنها بر قرارداد مسافرتی بین‌المللی که تمام یا بخشی از آن در کشوری متفاوت از کشور محل انعقاد قرارداد یا محل حرکت مسافر اجرا شده باشد.

ب. عدم تقييد به بند ۲ ماده ۳۲ اين کنوانسیون.

۲. رزروهای قید شده در بند قبل لازم نیست که بعداً به تأیید دیگر دول عضو بررسند.

۳. هر دولت عضو که رزروی را به شرح بند اول قید نموده همواره می‌تواند با تسليم اعلامیه‌ای به دولت بلژیک از آن رجوع نماید. چنان رجوعی ۳ ماه پس از وصول اعلامیه مربوط منشأ اثر خواهد بود.

۴۱ ماده

اجرای کنوانسیون حاضر ناقص کنوانسیونهای مربوط به حمل مسافران و وسایلشان یا اقامت، که یکی از دول عضو بدان پیوسته یا خواهد پیوست، نیست.

۴۲ ماده

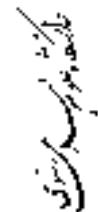
هریک از دول عضو می‌تواند پس از ۵ سال از تاریخ به مرحله اجرا درآمدن کنوانسیون (چنان‌که در بند اول ماده ۳۶ عنوان شده)، درخواست برگزاری کنفرانسی را برای بررسی پیشنهادهای مربوط به تغییر و اصلاح کنوانسیون بنماید.

هر دولت عضو که بخواهد از این اختیار استفاده نماید، مراتب را به اطلاع دولت بلژیک می‌رساند که این دولت در صورت موافقت $\frac{1}{3}$ اعضای کنوانسیون ظرف مدت ۱۲ ماه ترتیب تشکیل کنفرانس را خواهد داد.

۴۳ ماده

دولت بلژیک مراتب ذیل را به اطلاع دول ذی‌نفع خواهد رساند:

۱. موارد امضا، تصویب و الحاق که حسب مواد ۳۳، ۳۴ و ۳۵ انجام شده‌اند.
۲. تاریخهای به مرحله اجرا درآمدن کنوانسیون حسب ماده ۳۶.
۳. موارد خروج از کنوانسیون حسب ماده ۳۷ و بند ۲ ماده ۳۹.
۴. اطلاعیه‌ها و اعلامیه‌های صادر شده در اجرای بند اول ماده ۳۹ و مواد ۴۰ و ۴۲.

۴. کنوانسیون حاوی قانون متحده‌الشکل در مورد شکل یک وصیت‌نامه بین‌المللی (واشنگتن ۲۶ اکتبر ۱۹۷۳)

ماده ۱

۱. هریک از دول عضو متعهد می‌شود حداقل ظرف مدت ۶ ماه از تاریخ اجرای کنوانسیون حاضر نسبت به این کشور قواعد مربوط به وصیت‌نامه بین‌المللی به شرح مذکور در ضمیمه کنوانسیون حاضر را در قوانین خود بگنجاند.
۲. هریک از دول عضو می‌تواند مقررات ضمیمه این کنوانسیون را به صورت متن اصلی یا به صورت ترجمه آن به زبان یا زبانهای رسمی اش، در قوانین خود داخل کند.
۳. هریک از دول عضو می‌تواند کلیه مقررات تکمیلی لازم را برای اجرای کامل و مؤثر مقررات ضمیمه کنوانسیون در کشورش وضع کند.
۴. هریک از دول عضو، متن مقررات را که در سیستم حقوقی کشورش برای اجرای کنوانسیون حاضر وضع کرده، به دولت امین تقدیم می‌نماید.

ماده ۲

۱. هریک از دول عضو ظرف مدت مقرر در ماده پیشگفته علاوه بر داخل کردن مقررات ضمیمه کنوانسیون در سیستم قانونی خود مقام صلاحیت‌دار برای تنظیم صورت‌مجلس وصیت‌نامه‌های بین‌المللی در قلمروش را تعیین می‌کند. وی همچنین می‌تواند در مورد تنظیم وصیت‌نامه‌های بین‌المللی مربوط به اتباع، نماینده‌های سیاسی و

کنسولی خود در خارج را به عنوان مقام صلاحیتدار معرفی نماید، البته به شرطی که این امر مغایر با قانون محلی نباشد.

۲. دولت عضوی که مبادرت به این امر می‌نماید، دولت امین را از چنین انتخابی و همچنین هرگونه تغییر بعدی در این انتخاب مطلع می‌نماید.

ماده ۳

عنوان مقام صلاحیتدار برای تنظیم صورتمجلس مربوط به وصیتنامه بین‌المللی که حسب قانون یک دولت عضو اعطاشده، در قلمرو سایر دول عضو به رسمیت شناخته می‌شود.

ماده ۴

گواهی مقرر در ماده ۱۰ ضمیمه در قلمرو تمام دول عضو به رسمیت شناخته می‌شود.

ماده ۵

۱. شرایط لازم برای ادائی شهادت در یک وصیتنامه بین‌المللی حسب قانونی که به موجب آن مقام صلاحیتدار انتخاب شده، تعیین می‌گردد. همین طور است در مورد مفسران احتمالی که دعوت می‌شوند.

۲. با این حال، صرف صفت خارجی بودن، مانع برای ادائی شهادت در جریان یک وصیتنامه بین‌المللی نیست.

ماده ۶

۱. امضاهای موصی، مقام صلاحیتدار و شهود، چه روی وصیتنامه بین‌المللی، چه روی گواهی، تابع هیچ قانون یا ترتیبات مشابه دیگر نیست.

۲. با این حال مقامات ذی‌صلاح هریک از دول عضو می‌توانند در صورت لزوم از صحت و درستی امضای مقام صلاحیتدار اطمینان حاصل نمایند.

ماده ۷

نگهداری از وصیتنامه بین‌المللی تابع قانونی است که به موجب آن مقام صلاحیتدار تعیین شده است.

۸ ماده

هیچ رزروی نسبت به این کنوانسیون یا ضمیمه آن پذیرفته نمی شود.

۹ ماده

۱. کنوانسیون حاضر از ۲۶ اکتبر ۱۹۷۳ تا ۳۱ دسامبر ۱۹۷۴ برای امضای مفتوح خواهد بود.

۲. کنوانسیون حاضر باید به تصویب بررسد.

۳. اسناد تصویب به دولت ایالات متحده امریکا که دولت امین محسوب می شود،
تسلیم خواهند شد.

۱۰ ماده

۱. کنوانسیون حاضر همواره قابلیت پذیرش عضو را دارد.

۲. اسناد الحق به دولت امین تسلیم خواهند شد.

۱۱ ماده

۱. کنوانسیون حاضر ۶ ماه پس از تاریخی که پنجمین سند تصویب یا الحق به دولت امین تسلیم شود، به مرحله اجرا درخواهد آمد.

۲. در مورد هر دولتی که پس از تسلیم پنجمین سند تصویب یا الحق، کنوانسیون را تصویب نموده یا بدان بپیوندد، کنوانسیون حاضر ۶ ماه پس از تسلیم سند مربوط به تصویب یا الحق دولت مذکور به مرحله اجرا در خواهد آمد.

۱۲ ماده

۱. هریک از دول عضو می تواند با اطلاعیهای کتبی خطاب به دولت امین از کنوانسیون کناره گیری نماید.

۲. کناره گیری از کنوانسیون ۱۲ ماه پس از تاریخی که دولت امین اطلاعیه مربوط را دریافت می کند منشأ اثر خواهد بود، ولی این کناره گیری به اعتبار و صیتنامه هایی که در مدت اجرای کنوانسیون نسبت به دولت خارج شونده تنظیم گردیده اند، خدشهای وارد نمی کند.

۱۳ ماده

۱. هر دولت عضو می تواند هنگام تسلیم سند تصویب یا الحق یا هر زمان بعد از

آن طی اعلامیه‌ای خطاب به دولت امین اطلاع دهد که کنوانسیون حاضر بر تمام یا بخشی از سرزمینهایی که وی روابط بین‌المللی آنها را عهده‌دار است، قابل اجرا خواهد بود.

۲. این اطلاعیه ۶ ماه پس از وصول آن توسط دولت امین یا اگر در پایان این مهلت کنوانسیون هنوز به مرحله اجرا در نیامده است، از تاریخ به مرحله اجرا درآمدن آن، منشأ اثر خواهد بود.

۳. هریک از دول عضو که اطلاعیه‌ای به موجب بند ۱ این ماده صادر می‌کند، می‌تواند حسب مقررات ماده ۱۲، اجرای کنوانسیون را نسبت به تمام یا بخشی از سرزمینهای مربوط رد کند.

۱۴ ماده

۱. اگر دولتی دارای دو یا چند واحد سرزمینی است که در آنها سیستمهای حقوقی متفاوتی در مورد مسائل مربوط به شکل وصیتname‌ها اعمال می‌شود، چنین دولتی می‌تواند در هنگام امضا، تصویب یا الحاق اعلام نماید که کنوانسیون حاضر در مورد تمام واحدهای سرزمینی یا تنها در یک یا چند واحد سرزمینی وی اعمال می‌شود و همچنین می‌تواند هر زمان با صدور اعلامیه دیگری موضع قبلی خود را تغییر دهد.

۲. این اعلامیه‌ها به دولت امین تسلیم می‌شوند و به طور صریح واحدهای سرزمینی تحت پوشش مقررات کنوانسیون را معین می‌کنند.

۱۵ ماده

اگر یک دولت عضو دارای دو یا چند واحد سرزمینی با سیستمهای مختلف حقوقی در مورد مسائل مربوط به شکل وصیتname‌های بین‌المللی است هرگونه ارجاعی به قانون داخلی محل تنظیم وصیتname یا به قانونی که به موجب آن مقام صلاحیت‌دار برای تنظیم صورت‌مجلس در مورد وصیتname‌های بین‌المللی انتخاب شده، مطابق سیستم مرکزی دولت مربوط مورد تفسیر قرار خواهد گرفت.

۱۶ ماده

۱. اصل کنوانسیون حاضر به زبانهای انگلیسی، فرانسه، روسی و اسپانیایی (اعتبار یکسان دارند) نزد دولت امریکا سپرده می‌شود. این دولت رونوشتی‌های برابر اصل شده

کنوانسیون را به هر دولت امضاکننده و ملحق شده و به مؤسسه بین‌المللی وحدت خصوصی خواهد داد.

۲. دولت امین به دول امضاکننده و ملحق شده و مؤسسه بین‌المللی وحدت خصوصی موارد زیر را اعلام خواهد نمود:

الف. هر مورد امضای کنوانسیون؛

ب. تقدیم هرگونه سند تصویب یا الحق؛

ج. تاریخ به مرحله اجرا درآمدن کنوانسیون مطابق ماده ۱۱؛

د. تماسها و مکاتبات انجام شده در اجرای بند ۴ ماده ۱ کنوانسیون حاضر؛

ه. هر اطلاعیه و اصله حسب بند ۲ ماده ۲؛

و. هر اعلامیه‌ای که حسب بند ۲ ماده ۱۳ واصل شود و تاریخی که اعلامیه منشأ اثر خواهد بود؛

ز. هر اعلامیه مربوط به کناره‌گیری از کنوانسیون واصله به موجب بند ۱ ماده ۱۲ یا بند ۳ ماده ۱۳ و تاریخی را که این اعلامیه منشأ اثر خواهد بود.

ح. هر اعلامیه واصله مطابق بند ۲ ماده ۱۴ و تاریخی را که این اعلامیه منشأ اثر خواهد بود.

ضمیمه: قانون متحدد الشکل در مورد شکل یک و صیتنامه بین‌المللی

ماده ۱

۱. اگر یک و صیتنامه به موجب مقررات مواد ۲ و ۵ این کنوانسیون تنظیم شده باشد از نظر شکلی معتبر است، صرف نظر از اینکه محل تنظیم، محل وقوع مال، تابعیت، اقامتگاه یا محل سکونت موصی در کجاست.

۲. بطلان یک و صیتنامه به عنوان و صیتنامه‌ای بین‌المللی تأثیری در اعتبار احتمالی آن از نظر شکلی به عنوان و صیتنامه‌ای از نوع دیگر ندارد.

ماده ۲

قانون حاضر در مورد شکل و صیتهايی که به وسیله ۲ یا چند نفر در یک و صیتنامه

واحد گنجانده شده، جاری نیست.

۳ ماده

۱. وصیتname باید به صورت کتبی باشد.
۲. لازم نیست که حتماً وصیتname توسط خود موصی تحریر شده باشد.
۳. وصیتname را می‌توان به هر زبانی نوشت؛ چه باشد، چه به طرقی دیگر.

۴ ماده

۱. موصی در حضور ۲ شاهد و یک مقام صلاحیتدار برای تنظیم صورتمجلس، اعلام می‌دارد که سند تنظیمی، وصیتname اوست و وی به مضمون آن آگاه است.
۲. موصی ملزم نیست شهود یا مقام صلاحیتدار را در جریان محتوای وصیتname قرار دهد.

۵ ماده

۱. موصی در حضور شهود و مقام صلاحیتدار وصیتname را امضا می‌کند، یا اگر آن را قبلاً امضا نموده امضا خود را تأیید و تصدیق می‌نماید.
۲. اگر موصی قادر به امضا نیست علت را به اطلاع مقام صلاحیتدار می‌رساند تا در وصیتname ذکر شود. به علاوه ممکن است حسب قانونی که به موجب آن مقام صلاحیتدار تعیین شده، به موصی اجازه داده شده باشد تا شخص دیگری را تعیین کند که به نام وی امضا نماید.
۳. شهود و مقام صلاحیتدار وصیتname را در حضور موصی امضا می‌کنند.

۶ ماده

۱. امضاهای باید در ذیل وصیتname انجام شوند.
۲. اگر وصیتname در چند برگ باشد هر برگ باید توسط موصی امضا شود. در صورت عدم توانایی موصی به امضا، شخصی که از طرف او امضا می‌کند، یا اگر چنین شخصی در کار نیست، مقام صلاحیتدار امضا خواهد نمود. به علاوه هر برگ باید دارای شماره باشد.

۷ ماده

۱. تاریخ وصیتname، تاریخ امضای مقام صلاحیتدار است.

۲. این تاریخ باید در پایان وصیتname به وسیله مقام صلاحیتدار درج گردد.

ماده ۸

اگر قاعده‌ای امری در مورد نگهداری وصیتname وجود نداشته باشد مقام صلاحیتدار از موصی می‌خواهد در صورت تمایل، تکلیف نگهداری وصیتname اش را تعیین کند. در این صورت و در صورت درخواست صریح موصی، محلی که وی برای نگهداری وصیتname اش در نظر دارد، در گواهی مندرج در ماده ۹ ذکر می‌شود.

ماده ۹

مقام صلاحیتدار گواهی صادره حسب مقررات ماده ۱۰ حاکی از رعایت الزامات مقرر در این قانون را ضمیمه وصیتname خواهد نمود.

ماده ۱۰

گواهی که مقام صلاحیتدار تنظیم می‌کند باید به شکل ذیل یا شکل مشابهی باشد.

گواهی (کنوانسیون ۱۲۶ اکتبر ۱۹۷۳)

۱. این جانب (نام، نشانی و عنوان) که مقام صلاحیتدار برای تنظیم صورت مجلس وصیتname بین المللی هستم

۲. گواهی می‌نمایم که در تاریخ در محل

۳. موصی به نام به نشانی متولد در تاریخ در در حضور من و شهود ذیل:

۴. الف. (نام - نشانی - تاریخ و محل تولد)

ب. (نام - نشانی - تاریخ و محل تولد)

اعلام داشته که سند پیوست وصیتname اوست و محتوای آن را تصدیق می‌نماید.

۵. به علاوه گواهی می‌نمایم که:

۶. الف. در حضور من و شهود

۱. موصی وصیتname را امضا کرده و یا امضای قبلی خود را تأیید و تصدیق نموده است.

۲. موصی اعلام داشته که به دلایل زیر قادر به امضای وصیتname نیست:

- من در وصیت‌نامه توضیح داده‌ام.
- امضای انجام شده به وسیله (نام - نشانی).
۷. ب. شهود و خود من وصیت‌نامه را امضا نموده‌ایم.
۸. ج. هر برگ وصیت‌نامه به وسیله امضا و شماره‌گذاری شده است.
۹. د. از هویت موصی و شهود اطمینان حاصل نموده‌ام.
۱۰. هر دو شهود شرایط مقرر به وسیله قانونی که مرا صلاحیت‌دار دانسته، حاکم
هستند.
۱۱. و. موصی در مورد نگهداری وصیت‌نامه ترتیب ذیل را مقرر نموده است:
۱۲. محل.
۱۳. تاریخ.
۱۴. امضا و احیاناً مهر

۱۱ ماده

مقام صلاحیت‌دار نسخه‌ای از وصیت‌نامه را نزد خود نگه می‌دارد و یک نسخه آن را
به موصی می‌دهد.

۱۲ ماده

گواهی مقام صلاحیت‌دار، مدرکی کافی بر اعتبار رسمی سند به عنوان وصیت‌نامه
حسب قانون حاضر است، مگر اینکه خلاف آن ثابت شود.

۱۳ ماده

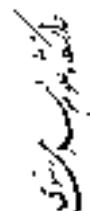
نبود یا بی‌ترتبی یک گواهی، تأثیری در اعتبار وصیت‌نامه‌ای که مطابق مقررات این
این قانون تنظیم شده ندارد.

۱۴ ماده

وصیت‌نامه بین‌المللی، تابع قواعد معمول در مورد فسخ وصیت‌نامه است.

۱۵ ماده

برای تفسیر یا اجرای مقررات این قانون، مبنای بین‌المللی و ضرورت تفسیر
متعدد الشکل آن در نظر گرفته خواهد شد.

۵. کنوانسیون مربوط به نمایندگی در بیع بین‌المللی کالاها (۱۹۸۳)

فصل اول: دامنه اجرا و مقررات کلی

ماده ۱

۱. کنوانسیون حاضر وقتی اجرا می‌شود که شخصی (نماینده) می‌تواند به حساب شخص دیگری (اصیل) یک قرارداد بیع بین‌المللی کالاها را با ثالثی منعقد نماید یا مدعی است که به این عنوان عمل می‌کند.

۲. این کنوانسیون نه تنها بر انعقاد چنین قراردادی به وسیله نماینده، بلکه بر هرگونه اعمال انجام شده به وسیله وی در جهت انعقاد یا در ارتباط با اجرای قرارداد مذکور حاکم است.

۳. این کنوانسیون تنها تنظیم‌کننده روابط اصیل یا نماینده از یک سو و شخص ثالث از سوی دیگر است.

۴. این کنوانسیون اجرامی شود، چه نماینده به نام خود عمل کند و چه به نام اصیل.

ماده ۲

۱. کنوانسیون حاضر وقتی اجرا می‌شود که مقر تجاری اصیل و ثالث در دو کشور متفاوت باشد و در صورتی که

الف. نماینده مقر تجاری اش در یکی از کشورهای عضو باشد، یا

ب. به موجب قواعد حقوق بین‌الملل خصوصی قانون یک کشور عضو قابل اجرا

باشد.

۲. اگر هنگام انعقاد قرارداد ثالث نمی‌دانست یا نمی‌توانست بداند که نماینده به این عنوان عمل می‌کند کنوانسیون تنها وقتی اجرامی شود که علاوه بر وجود شرایط مقرر در بند اول، نماینده و ثالث مقر تجاریشان در کشورهای متفاوت باشد.
۳. تابعیت طرفین و خصیصه تجاری یا مدنی طرفین یا قرارداد بیع در اجرای کنوانسیون حاضر مؤثر نیستند.

۳ ماده

۱. کنوانسیون حاضر در موارد زیر اجرانمی شود:

- الف. اعمال نمایندگی توسط واسطه‌هایی که به طور حرفه‌ای عملیاتی را در بورس اوراق بهادر و کالاهای انجام می‌دهند؛
- ب. نمایندگی متصدیان حراج؛
- ج. نمایندگی قانونی در حقوق خانواده، ازدواج و ارث؛
- د. نمایندگی ناشی از صلاحیت قانونی یا قضایی برای اقدام از طرف اشخاص فاقد صلاحیت و شایستگی؛
- ه. نمایندگی به موجب تصمیم یک مقام قضایی یا اداری که تحت نظارت مستقیم چنین مقامی صورت می‌گیرد.

۳۲۴

۴ ماده

در اجرای کنوانسیون:

- الف. یک بخش، مأمور یا شریک یک شرکت، اتحادیه، شراکت یا هر شخص دیگر اعم از اینکه دارای شخصیت حقوقی باشد یانه، که به موجب اختیارات محوله قانونی یا اختیارات اعطای شده به موجب اساسنامه این شخص اقدام می‌کند، به عنوان نماینده او محسوب نمی‌شود.

۳۲۵

- ب. تراستی (امین) به عنوان نماینده تراست و شخص برقرارکننده تراست یا ذی نفع تلقی نمی‌شود.

۵ ماده

اصیل یا نماینده‌ای که طبق دستورات صریح یا ضمنی اصلی کار می‌کند می‌تواند با

ثالث در مورد عدم اجرای کنوانسیون حاضر یا عدول از یکی از مقررات آن و یا تغییر آثار آن (البته با رعایت مقررات ماده ۱۱) توافق نماید.

ماده ۶

۱. در تفسیر کنوانسیون حاضر، خصیصه بین‌المللی و لزوم اجرای متعدد الشکل آن، همچنین تأمین احترام به امر حسن نیت در تجارت بین‌الملل باید مدّ نظر واقع گردد.
۲. در مورد مسائل مربوط به موضوعات مشمول کنوانسیون حاضر که صریحاً در مورد آنها راه حل ارائه نشده، به موجب اصول کلی مبنای کنوانسیون یا (در صورت نبود چنین اصولی) به موجب قانون حاکم حسب مقررات حقوق بین‌الملل خصوصی، عمل خواهد شد.

ماده ۷

۱. اصیل یا نماینده از یک سو، و ثالث از سوی دیگر ملزم به رعایت روش‌های مورد توافق یا روش معمول در روابط‌شان خواهند بود.
۲. جز در مواردی که طرفین بر خلاف آن تراضی نموده باشند، این‌طور تلقی می‌شود که به طور ضمنی موافق‌اند بر روابط‌شان عرفی حاکم باشد که ایشان از آن مطلع بوده یا می‌باید مطلع باشند؛ عرفی که در تجارت بین‌الملل کاملاً شناخته شده است و به طور منظم به وسیله طرفین روابط نمایندگی در آن نوع خاص از تجارت مورد نظر اعمال می‌شود.

ماده ۸

در اجرای کنوانسیون حاضر:

الف. اگر یکی از طرفین بیش از یک مقر تجاری داشته باشد، مقری مورد نظر قرار می‌گیرد که رابطه مستحکم‌تر و بیشتری با قرارداد بیع دارد و این امر با توجه به شرایط و اوضاع و احوالی که طرفین هنگام انعقاد قرارداد از آنها اطلاع داشته یا در نظر گرفته‌اند، مورد بررسی واقع می‌شود.

ب. اگر یکی از طرفین مقر تجاری نداشته باشد، محل سکونت معمولی وی در نظر گرفته می‌شود.

فصل دوم: برقراری نمایندگی و حدود اختیارات نماینده

۹ ماده

۱. برگزیدن نماینده به وسیله اصیل ممکن است به طور صریح یا ضمنی باشد.
۲. نماینده می‌تواند هر گونه اقدامات لازم را در راستای اجرای مأموریتش بر حسب اوضاع و احوال انجام دهد.

۱۰ ماده

لازم نیست که اختیارات به طور کتبی اعطا یا تأیید شوند و رعایت هیچ گونه تشریفات شکلی نیز لازم نیست. این امر می‌تواند به هر طریقی ثابت شود؛ از جمله با شهادت شهود.

۱۱ ماده

اگر اصیل یا نماینده مقر تجاریشان در کشور عضوی باشد که اعلامیه‌ای حسب ماده ۲۷ صادر نموده، مقررات مواد ۱۰ و ۱۵ از فصل چهارم که برای اعطای اختیارات، تصویب یا لغو اختیارات، فرمی غیر از شکل نوشتہ را تعیین می‌کند اجرا ننمی‌شود. طرفین نمی‌توانند از مقررات بند حاضر عدول کرده یا آثار آن را تغییر دهند.

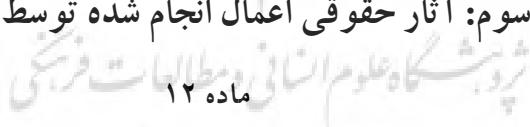
فصل سوم: آثار حقوقی اعمال انجام شده توسط نماینده

۱۲ ماده

وقتی که نماینده به حساب اصیل و در محدوده اختیاراتش عمل می‌کند و ثالث می‌دانسته یا می‌باید قاعدتاً به عنوان نمایندگی او آگاهی داشته باشد، اعمال نماینده مستقیماً اصیل و ثالث را متعهد می‌سازد، مگر اینکه بررسی اوضاع و احوال مثلاً با توجه به یک قرارداد دلالی معلوم شود که نماینده فقط قصد متعهد ساختن خودش را داشته است.

۱۳ ماده

۱. وقتی که نماینده به حساب اصیل و در محدوده اختیاراتش عمل می‌کند، اقداماتش فقط نماینده و ثالث را متعهد و مقید می‌سازد، به شرط اینکه:

الف. ثالث از عنوان نماینده مطلع نبوده یا نمی‌توانسته مطلع باشد؛
ب. از اوضاع و احوال برآید (مثلاً با توجه به یک قرارداد دلالی) که نماینده
قصدش تنها متعهد ساختن خودش بوده است.

۲. با این حال

الف. وقتی که نماینده در قبال اصیل تعهداتش را اجرا نمی‌کند یا نمی‌تواند اجرا کند
به دلیل اینکه ثالث تعهداتش را انجام نمی‌دهد یا به هر دلیل دیگر، اصیل می‌تواند
حقوقی را که از طریق نماینده تحصیل نموده علیه ثالث به کار برد و باید پاسخگوی
تمام ایراداتی باشد که ثالث می‌تواند علیه نماینده عنوان کند.

ب. وقتی که نماینده تعهداتش را نسبت به ثالث اجرا نمی‌کند یا نمی‌تواند اجرا کند،
ثالث می‌تواند حقوقی را که علیه نماینده دارد در مقابل اصیل اعمال نماید و در این
صورت تمام دفاعیات و ایراداتی که نماینده می‌تواند علیه ثالث مطرح نماید و اصیل
می‌تواند علیه نماینده مطرح کند، در مقابل ثالث قابل طرح است.

۳. حقوق ذکر شده در بند ۲ تنها وقتی قابل اجراست که قصد اعمال آنها به نماینده
و همچنین حسب مورد به ثالث یا اصیل اعلام شده باشد. به محض اینکه ثالث یا
اصیل چنین اخطاری را دریافت کرد دیگر نمی‌تواند با هماهنگی نماینده، تعهدات
خود را ساقط نماید.

۴. وقتی که نماینده تعهداتش را در قبال ثالث انجام نمی‌دهد یا قادر به انجام آن
نیست به دلیل اینکه اصیل تعهدات خود را انجام نمی‌دهد، واسطه باید نام اصیل را به
ثالث بگوید.

۵. وقتی که ثالث تعهدات قراردادی اش را در قبال نماینده انجام نمی‌دهد نماینده
باید نام ثالث را به اصیل اطلاع دهد.

۶. اگر اوضاع و احوال نشان می‌دهد که ثالث اگر هویت اصیل را می‌دانست
قرارداد را منعقد نمی‌کرد، اصیل نمی‌تواند حقوقی را که به وسیله نماینده به حساب او
تحصیل شده علیه ثالث اعمال کند.

۷. یک نماینده می‌تواند حسب دستورات صریح یا ضمنی اصیل با ثالث در مورد
عدول از بند ۲ یا تغییر آثار آن توافق نماید.

ماده ۱۴

۱. چنانچه نماینده خارج از حدود اختیاراتش عمل کرده باشد، اقداماتش اصیل و ثالث را متعهد نمی سازد.

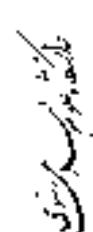
۲. با این حال، وقتی که ثالث از رفتار اصیل منطقاً و با حسن نیت استنباط می کند که نماینده اختیار عمل به حساب اصیل را دارد و در محدوده اختیاراتش عمل می کند، اصیل نمی تواند در برابر ثالث به اختیار نداشتن نماینده استناد نماید.

ماده ۱۵

۱. عملی که به وسیله یک نماینده بدون داشتن اختیار یا خارج از حدود اختیار انجام شده، ممکن است توسط اصیل تنفیذ شود. در این صورت، عمل مذکور همان آثاری را خواهد داشت که در صورت وجود اختیار از آن عمل پدید می آمد.

۲. اگر ثالث هنگام انجام عمل از سوی نماینده از اختیار نداشتن وی مطلع نبوده یا منطقاً نمی توانسته از آن مطلع باشد، و قبل از تنفیذ اصیل، بلا اثر بودن چنین تنفیذی را نسبت به خود اعلام کند، تعهدی نسبت به اصیل ندارد. اگر اصیل عمل نماینده را تنفیذ کند، ولی این تنفیذ ظرف مدت معقولی اعلام نشود، ثالث می تواند آثار تنفیذ را نسبت به خود پذیرد، البته به شرطی که مراتب را فوری به اصیل اطلاع دهد.

۳. با این حال، زمانی که ثالث می دانسته یا می باید قاعدهاً بداند که نماینده اختیاری ندارد، نمی تواند قبل از انقضای مهلت توافق شده برای تنفیذ یا در صورت عدم تعیین مهلتی، قبل از مهلت معقولی که به وسیله ثالث تعیین شده است، از پذیرش آثار تنفیذ خودداری نماید.

۴. ثالث می تواند از پذیرش یک تنفیذ جزئی خودداری نماید.

۵. تنفیذ وقتی منشأ اثر است که به اطلاع ثالث برسد، یا هنگامی که ثالث خود به گونه ای از آن مطلع شده باشد.

۶. تنفیذ معتبر تلقی می شود حتی اگر در زمان اعلام آن، اقدام مورد نظر به نحو معتبری قابل اجرانباشد.

۷. وقتی عمل به حساب شخصی حقوقی قبل از تأسیس آن انجام شده، تنفیذ معتبر نیست مگر وقتی که به موجب قانون حاکم بر تأسیس آن، این تنفیذ پذیرفتی باشد.

۸. تنفيذ تابع هیچ شرط شکلی خاصی نیست و ممکن است به طور صريح باشد یا از رفتار اصيل بتوان به آن پی برد.

۱۶ ماده

۱. نماينده‌اي که بدون داشتن اختيار یا خارج از حدود اختياراتش عمل می‌کند در صورت عدم تنفيذ، ملزم به پرداخت غرامت به ثالث است برای اينکه ثالث بتواند در همان موقععيتی قرار گيرد که در صورت اختيار داشتن نماينده یا عملکرد او در محدوده اختياراتش، قرار می‌گرفت.

۲. با اين حال اگر ثالث می‌دانسته یا قاعده‌تاً می‌باید بداند که نماينده اختياري نداشت یا خارج از حدود اختياراتش عمل می‌نماید، نماينده مسئوليتی نخواهد داشت.

فصل چهارم: پيان اختيارات نماينده

۱۷ ماده

اختيارات نماينده در موارد زير لغو می‌شود:

الف. وقتی که اصيل و نماينده در اين مورد توافق نمايند.

ب. با انجام كامل عمليات یا اقداماتي که اختيارات در آن موارد اعطا شده.

ج. با فسخ قرارداد از سوي اصيل یا انصراف نماينده؛ چه اين امر با مفاد قراردادشان منطبق باشد یا نه.

۱۸ ماده

همچنین اختيارات نماينده وقتی که قانون آن را پيش‌بینی نموده باشد، لغو می‌شود.

۱۹ ماده

لغو نمايندگي نسبت به ثالث بى اثر است مگر اينکه احراز شود او اين امر را می‌دانسته یا قاعده‌تاً می‌باید از خاتمه نمايندگي یا عوامل آن، مطلع باشد.

۲۰ ماده

در صورت لغو نمايندگي نماينده می‌تواند از طرف اصيل اقدامات لازم را برای جلوگيری از تضييع منافع وی انجام دهد.

۲۱ ماده

دولت سوئیس به عنوان دولت امین کنوانسیون حاضر برگزیده می شود.

۲۲ ماده

۱. کنوانسیون حاضر از زمان اختتام کار کنفرانس دیپلماتیک مربوط به نمایندگی در بیع بین المللی کالاها، برای امضا مفتوح خواهد بود و تمام دولتها تا ۳۱ دسامبر ۱۹۸۴ می توانند آن را امضا کنند.

۲. این کنوانسیون مورد تصویب، پذیرش یا تأیید دول امضا کننده قرار می گیرد.

۳. کلیه کشورهایی که کنوانسیون را امضا نکرده اند از زمانی که کنوانسیون برای امضا مفتوح شده می توانند بدان ملحق شوند.

۴. اسناد تصویب، پذیرش، تأیید یا الحاق باید به دولت سوئیس تسلیم شوند.

۲۳ ماده

این کنوانسیون بر یک قرارداد بین المللی در مورد موضوعات تحت پوشش کنوانسیون که قبلاً منعقد شده یا در حال انعقاد است مرجح نیست، به شرط اینکه اصلی و ثالث یا، در مورد مذکور در بند ۲ ماده ۲، نماینده و ثالث مقر تجاریشان در کشورهای عضو این کنوانسیون باشد.

۲۴ ماده

۱. اگر در یک کشور عضو ۲ یا چند واحد سرزمینی وجود دارد که در آنها سیستمهای حقوقی متفاوت در خصوص موضوعات تحت پوشش کنوانسیون حاکم است، این کشور می تواند در زمان امضا، تصویب، پذیرش، تأیید یا الحاق اعلام نماید کنوانسیون حاضر در مورد تمام واحدهای سرزمینی اش اجرا می شود یا تنها بعضی از آنها را در بر می گیرد. چنین کشوری می تواند هر زمان با صدور اعلامیه جدیدی از موضع قبلی خود در این مورد عدول نماید.

۲. این اعلامیه ها به دولت امین تسلیم می شوند و به طور صریح معین کننده واحدهای سرزمینی تحت پوشش کنوانسیون هستند.

۳. اگر به موجب یک اعلامیه صادره حسب این ماده، کنوانسیون در یک یا تعدادی از واحدهای سرزمینی کشوری اعمال می شود و نه بر تمام قسمتهای آن، در صورتی

که مقر تجاری یک طرف در چنین کشوری در واحد سرزمینی تحت پوشش کنوانسیون نباشد، این مقر واقع در یک کشور عضو محسوب نمی‌شود.

۴. اگر یک دولت عضو اعلامیه مذکور در بند ۱ این ماده را صادر نکند کنوانسیون در تمام قسمتهای این کشور اجرا خواهد شد.

ماده ۲۵

در صورتی که یک دولت عضو دارای سیستم حکومتی خاصی است که در آن قوای مجریه، قضائیه و مقننه بین مقامات مرکزی و دیگر مقامات این کشور تقسیم شده، امضا، تصویب، پذیرش یا تأیید کنوانسیون یا الحاق به آن یا یک اعلامیه صادره بحسب ماده ۲۴، در تقسیم‌بندی داخلی اختیارات در این کشور تأثیری نخواهد داشت.

ماده ۲۶

۱. دو یا چند دولت عضو که در موضوعات کنوانسیون قواعد حقوقی یکسان یا مشابهی را اعمال می‌کنند همواره می‌توانند اعلام کنند که اگر اصیل و ثالث یا، در حالت مذکور در بند ۲ ماده ۲، نماینده و ثالث مقر تجاریشان در این کشورها باشد کنوانسیون اجرانمی‌شود. چنین اعلامیه‌هایی ممکن است به طور مشترک یا یک جانبه و یا متقابل صادر شوند.

۲. هر دولت عضو که در موضوعات کنوانسیون، مقررات حقوقی یکسان یا مشابه با چند کشور غیرعضو را اجرا می‌کند همواره می‌تواند اعلام نماید که اگر اصیل و ثالث یا، در مورد مذکور در بند ۲ ماده ۲، نماینده و ثالث مقر تجاریشان در این کشورها باشد، کنوانسیون اجرانمی‌شود.

۳. وقتی دولتی که در مورد او اعلامیه‌ای بر مبنای بند قبل صادر شده بعداً عضو کنوانسیون شود، اعلامیه مذکور از تاریخ به اجرا درآمدن کنوانسیون نسبت به این دولت عضو جدید، حالت یک اعلامیه صادره حسب بند ۱ را پیدا می‌کند، به شرط اینکه دولت عضو جدید به این اعلامیه بپیوندد یا اعلامیه‌ای یک جانبه به طور متقابل صادر کند.

ماده ۲۷

هر دولت عضو که به موجب مقرراتش اعطای نمایندگی، تنفيذ یا لغو اختیارات

نماینده باید در تمام موارد تحت شمول کنوانسیون به صورتی کتبی باشد، همواره می‌تواند حسب ماده ۱۱ اعلام کند که اگر اصیل یا نماینده مقر تجاریشان در این کشور باشد، مقررات مواد ۱۰، ۱۵ یا فصل چهارم که اعطای نمایندگی، تنفیذ یا الغو اختیارات را به صورتی غیرکتبی اجازه می‌دهند، اجرانمی شوند.

ماده ۲۸

هر دولت عضو می‌تواند هنگام امضاء، تصویب، پذیرش، تأیید یا الحاق اعلام دارد
بند ۱ - ب ماده ۲ رانمی پذیرد.

ماده ۲۹

هر دولت عضو که تجارت خارجی اش کلاً یا در بعضی موارد منحصراً توسط سازمانهای تخصصی مجاز انجام می‌شود همواره می‌تواند اعلام دارد که وقتی سازمانهای مذکور در تجارت خارجی به عنوان خریدار یا فروشنده عمل می‌کنند، تمام این‌گونه سازمانها یا سازمانهای ذکر شده در اعلامیه، در اجرای بندهای ۲ - ب و ۴ ماده ۱۳، در روابطشان با دیگر سازمانهایی که مقر تجاریشان در همین کشور است به عنوان نماینده تلقی نخواهد شد.

ماده ۳۰

۱. هر دولت عضو همواره می‌تواند اعلام دارد که مقررات کنوانسیون حاضر را در موارد معینی که خارج از شمول آن قلمداد شده‌اند اعمال می‌کند.
۲. این اعلامیه می‌تواند مثلاً مقرر دارد که کنوانسیون به موارد زیر اجرا خواهد شد:
 - الف. هر قراردادی غیر از قرارداد بیع کالاهای.
 - ب. مواردی که مقرهای تجاری مذکور در بند ۱ ماده ۲ در کشورهای عضو نباشند.

ماده ۳۱

۱. اعلامیه‌های صادره به موجب کنوانسیون حاضر در زمان امضای باید در زمان تصویب، پذیرش یا تأیید قبول شوند.
۲. اعلامیه‌ها و تأیید اعلامیه‌ها باید به صورت کتبی بوده، رسماً به دولت امین ابلاغ شوند.
۳. اعلامیه‌ها از زمان اجرای این کنوانسیون نسبت به دولت عضو صادرکننده آن

قابل اجرا هستند. با این حال اعلامیه‌هایی را که دولت امین به طور رسمی بعد از این تاریخ دریافت نموده از اولین روز ماه، متعاقب انقضای ۶ ماه از زمان دریافت آنها توسط دولت امین منشأ اثر خواهد بود. اعلامیه‌های یک جانبه و دو جانبه صادره بر مبنای ماده ۲۶ از اولین روز ماه متعاقب انقضای ۶ ماه از تاریخ وصول آخرین اعلامیه به وسیله دولت امین منشأ اثر خواهد بود.

۴. دولتی که اعلامیه‌ای را به موجب کنوانسیون حاضر صادر نموده همواره می‌تواند به موجب اعلامیه‌ای کتبی خطاب به دولت امین از آن رجوع نماید. این رجوع از تاریخ اولین روز ماه متعاقب انقضای ۶ ماه بعد از تاریخ وصول اعلامیه توسط دولت امین منشأ اثر خواهد بود.

۵. رجوع از یک اعلامیه حسب ماده ۲۶، از تاریخ اثرباری، کلیه اعلامیه‌های متقابل صادر شده به وسیله یک دولت دیگر به موجب همان ماده را از درجه اعتبار ساقط خواهد نمود.

۳۲ ماده

هیچ رزروی جز آنچه در کنوانسیون حاضر پیش‌بینی شده، قابل قبول نیست.

۳۳ ماده

۱. این کنوانسیون از اولین روز ماه بعد از انقضای ۱۲ ماه پس از تاریخ تقدیم دهمین سند تصویب، پذیرش، تأیید یا الحاق به مرحله اجرا درخواهد آمد.

۲. وقتی یک دولت کنوانسیون حاضر را بعد از تقدیم دوازدهمین سند تصویب، پذیرش، تأیید یا الحاق تصویب نموده، می‌پذیرد یا تأیید می‌کند یا به آن می‌پیوندد، کنوانسیون از اولین روز ماه، متعاقب انقضای ۱۲ ماه پس از تاریخ تقدیم سند تصویب، پذیرش، تأیید یا الحاق در مورد این کشور قابل اجرا خواهد بود.

۳۴ ماده

کنوانسیون حاضر زمانی اجرا می‌شود که نماینده پس از به مرحله اجرا درآمدن کنوانسیون در کشور عضو مذکور در بند ۱ ماده ۲ پیشنهاد خرید یا فروش را مطرح می‌نماید یا پیشنهاد خرید یا فروش را می‌پذیرد.

ماده ۳۵

۱. هر دولت عضو می‌تواند با صدور اعلامیه‌ای رسمی و کتبی خطاب به دولت امین از کنوانسیون کناره‌گیری نماید.

۲. کناره‌گیری از کنوانسیون از اولین روز ماه، متعاقب انقضای ۱۲ ماه پس از تاریخ وصول اعلامیه مربوطه توسط دولت امین منشأ اثر خواهد بود. اگر در اعلامیه مدت زمان بیشتری برای تأثیرگذاری تصریح شده، کناره‌گیری از کنوانسیون پس از سپری شدن مدت مذکور بعد از تاریخ وصول اعلامیه به وسیله دولت امین منشأ اثر خواهد بود.

پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی
پرستال جامع علوم انسانی

۶. کنوانسیون وحدت قوانین در مورد قراردادهای بین‌المللی اجاره به شرط تمیلیک^۱ (امضا شده در آتاوا در ۲۸ می ۱۹۸۸ که از اول می ۱۹۹۵ به مرحله اجرا درآمده است)

مقدمه

دول عضو این کنوانسیون با آگاهی از اهمیت حذف موانع حقوقی قراردادهای بین‌المللی اجاره به شرط تمیلیک و ایجاد موازنۀ در منافع مختلف طرفین چنین عملیاتی، معتقدند قواعد حقوقی که معمولاً بر قراردادهای اجاره به شرط تمیلیک اعمال می‌شوند باید با خصوصیات روابط سه جانبه ناشی از این قراردادها هماهنگی داشته باشند؛ از این رو با توجه به لزوم وضع قواعد یکسان در مورد عملیات بین‌المللی اجاره به شرط تمیلیک خصوصاً در ارتباط با جنبه‌های حقوق مدنی و تجاری آن، بر موارد ذیل توافق نموده‌اند:

فصل اول: دامنه اجرا و قواعد عمومی

۱ ماده

۱. کنوانسیون حاضر بر عملیات اجاره به شرط تمیلیک مذکور در بند ۲ اعمال می‌شود که در چنین معامله‌ای یک طرف، اعتباردهنده (موجر)

1. Le Crédit - bail international.

الف. به درخواست طرف دیگر که اعتبارگیرنده (مستأجر)^۱ نامیده می‌شود قراردادی را با شخصی ثالثی (تولیدکننده) منعقد می‌نماید که به موجب این قرارداد (قرارداد تهیه ملزومات) ثالث تجهیزات، کالا یا وسایلی را طبق دستور اعتباردهنده فراهم می‌نماید.

ب. قراردادی با اعتبارگیرنده منعقد می‌نماید (قرارداد اجاره به شرط تملیک) که به موجب آن به اعتبارگیرنده حق استفاده از کالا در برابر پرداخت اجاره داده می‌شود.
۲. عملیات اجاره به شرط تملیک مورد نظر در بند قبل دارای خصوصیات ذیل است:

الف. اعتبارگیرنده کالا و تجهیزات مورد نظر خود را بدون توجه خاص به توان و صلاحیت اعتباردهنده انتخاب می‌کند؛

ب. تحصیل مواد و تجهیزات به موجب قرارداد اجاره به شرط تملیک (منعقده، یا در حال انعقاد بین اعتباردهنده و اعتبارگیرنده که تولیدکننده از وجود آن مطلع است) به عهده اعتباردهنده است؛

ج. اجاره‌های تصریح شده در قرارداد اجاره به شرط تملیک بر مبنای استهلاک بدھیهای مربوط به تمام یا بخش عمده قیمت کالا محاسبه می‌شوند.

۳. مقررات کنوانسیون حاضر اجرا می‌شوند صرف نظر از اینکه اعتبارگیرنده خود از همان ابتدای امر یا در مراحل بعدی، بتواند مواد را خریداری یا مجددًا اجاره نماید حتی با پرداخت قیمت یا اجاره‌ای صوری، یا خیر.

۴. مقررات این کنوانسیون بر عملیاتهای اجاره به شرط تملیک نسبت به هرگونه کالا بجز کالاهایی که اصولاً باید برای مصرف شخصی، خانوادگی یا داخلی اعتبارگیرنده مورد استفاده قرار گیرند، اجرا می‌شوند.

۲ ماده

در صورت وجود یک یا چند عملیات اجاره به شرط تملیک فرعی یا اجاره فرعی در مورد یک کالا، مقررات کنوانسیون حاضر بر هریک از آنها که عملیات اجاره به

1. Le Crédit - Preneuro.

شرط تملیک است و تحت پوشش این کنوانسیون قرار می‌گیرد، اعمال می‌شود و این طور تلقی می‌شود که شخصی که کالا را به اولین اعتبار دهنده (با مشخصات مذکور در بند ۱ ماده قبل) داده، تولیدکننده است و همچنین قراردادی که به موجب آن چنین کالایی تحصیل شده قرارداد تهیه ملزمومات است.

۳ ماده

۱. مقررات کنوانسیون حاضر در صورتی قابل اجراست که مقر تجاری اعتبارگیرنده و اعتبار دهنده در کشورهای متفاوتی باشد و

الف. این کشورها و کشور مقر تجاری تولیدکننده کشورهای عضو کنوانسیون باشند، یا

ب. بر قرارداد تهیه ملزمومات و قرارداد اجاره به شرط تملیک، قانون یک کشور عضو حاکم باشد.

۲. در صورتی که یکی از طرفین عملیات اجاره به شرط تملیک بیش از یک مقر تجاری داشته باشد، مقری در نظر گرفته می‌شود که با توجه به اوضاع و احوال و شرایط مورد نظر طرفین قبل یا همزمان با انعقاد قرارداد، رابطه نزدیک‌تری با قرارداد مورد بحث و اجرای آن دارد.

۴ ماده

الف. اینکه کالای مورد بحث جزئی از یک غیرمنقول یا نصب شده در آن باشد مانع از اجرای مقررات کنوانسیون حاضر نیست.

ب. مسائل پیشگفته و همچنین حقوق اعتبار دهنده و دارندگان حقوق عینی در غیرمنقول، تابع قانون محل وقوع مال غیرمنقول است.

۵ ماده

۱. مقررات کنوانسیون حاضر جاری است مگر اینکه طرفین قرارداد تهیه ملزمومات یا قرارداد اجاره به شرط تملیک بر عدم اجرای آن توافق نمایند.

۲. اگر اجرای کنوانسیون حسب بند قبل مستثنی نشده باشد، طرفین می‌توانند در روابط متقابله‌شان یک یا چند مقرر آن را در غیر از موارد پیش‌بینی شده در بند ۳ ماده ۸، بند ۳ (ب) و بند ۴ ماده ۱۳، کنار گذاشته یا تغییر دهنند.

ماده ۶

۱. تفسیر مقررات کنوانسیون حاضر با توجه به موضوع، اهداف ذکر شده در مقدمه، خصیصه بین المللی کنوانسیون، ضرورت اجرای متعددالشکل آن و تأمین اصل حسن نیت در تجارت بین الملل، انجام می شود.

۲. مسائل مربوط به موضوعات تحت پوشش کنوانسیون که به صراحت در کنوانسیون راه حل آنها پیش‌بینی نشده است، به موجب قواعد و اصول کلی مبنای کنوانسیون و یا در نبود چنین قواعدی، به موجب قانون قابل اجرا حسب قواعد حقوق بین الملل خصوصی، حل خواهند شد.

فصل دوم: حقوق و تعهدات طرفین

ماده ۷

۱. الف. حقوق عینی اعتباردهنده بر کالا در برابر هیأت تصفیه و بستانکاران اعتبارگیرنده، حتی طلبکارانی که دستور اجرایی قطعی یا موقتی در دست دارند، قابل اعمال واستناد است.

ب. منظور از هیأت تصفیه در قسمت الف، مدیر تصفیه یا هر شخص دیگری است که اموال اعتبارگیرنده برای حفظ منافع بستانکاران در اختیار وی قرار داده شده است.

۲. در صورتی که حسب قانون حاکم، استناد به حقوق عینی اعتباردهنده علیه یکی از اشخاص مورد اشاره در بند قبل موقول به رعایت مقررات مربوط به اعلام و آیین موردنباشد، حقوق عینی مذکور تنها پس از تحقق شرایط مقرر به وسیله این مقررات قابل استناد خواهند بود.

۳. منظور از قانون حاکم در بند قبل، قانون کشوری است که وقتی شخص ذکر شده در بند ۱ حق استناد به قواعد مذکور در بند ۲ را دارد:

الف. اگر موضوع مربوط به کشتیها یا قایقهای شماره شده است، کشتی یا قایق در آن کشور به نام صاحبیش ثبت و شماره شده باشد. مستأجر کشتی به صورت لخت به

عنوان مالک تلقی نمی شود.

ب. اگر موضوع مربوط به هواییماهای ثبت شده حسب کنوانسیون مربوط به هوانوردی خصوصی بین المللی^۱ منعقده در شیکاگو در ۷ دسامبر ۱۹۴۴ است، در آن کشور هواییما به ثبت رسیده باشد.

ج. اگر موضوع مربوط به کالایی است که معمولاً از کشوری به کشور دیگر قابل انتقال است مثل موتورهای هواییما، مقر اصلی اعتبارگیرنده در آن کشور باشد.

د. اگر موضوع مربوط به سایر کالاهاست، کشور محل وقوع مال باشد.

۴. مقررات بند ۲ لطمه‌ای به مقررات دیگر معاهدات منعقده در جهت به رسمیت شناختن و حمایت از حقوق عینی اعتباردهنده بر کالا وارد نمی‌کند.

۵. این ماده در مورد طلبکاران زیر جاری نیست:

الف. دارندگان طلبهای ممتاز یا وثیقه منقول روی کالا (اعم از اینکه ناشی از قرارداد باشد یا نه) بجز طلبهایی که از یک دستور اجرایی قطعی یا موقتی سرچشمه گرفته‌اند.

ب. طلبکارانی که حق توقيف، تصرف و تصاحب، به طور خاص در مورد کشتیها، قایقها یا هواییما را به موجب قانون حاکم حسب قواعد حقوق بین الملل خصوصی دارند.

ماده ۸

۱. الف. جز در موارد تصریح شده در این کنوانسیون یا قرارداد اجاره به شرط تمیلیک، اعتباردهنده از مسئولیتهای مربوط به کالا نسبت به اعتبارگیرنده معاف است مگر در مواردی که ضرر وارد شده به اعتبارگیرنده به علت اعتماد وی به صلاحیت اعتباردهنده و مداخله وی در جریان انتخاب کالا، مشخصات آن یا تولیدکننده بوده باشد.

ب. اعتباردهنده، تحت این عنوان، در مقابل اشخاص ثالث از هرگونه مسئولیت ناشی از فوت و خسارات وارد شده توسط کالا به اشخاص و اموال معاف است.

1. La Convention relative à l'Aviation civile internationale.

ج. مقررات این بند شامل مسئولیت اعتباردهنده که دارای ۴ عنوان از جمله مالکیت است نمی‌باشد.

۲. اعتباردهنده در برابر اعتبارگیرنده در ارتباط با غصب یا ایجاد هرگونه مانعی در انتفاع و تصرف از ناحیه شخصی که حق مالکیت یا حق مرّجحی نسبت به کالا دارد یا شخصی که در جریان یک رسیدگی قضایی چنین حقی را تحصیل نموده باشد ضامن است؛ البته در صورتی که چنین حق یا ادعایی ناشی از فعل یا سهل‌انگاری خود اعتبارگیرنده نباشد.

۳. اگر حق یا ادعای ناشی از فعل یا ترک فعل عمدی اعتباردهنده یا خطای شدید او باشد، طرفین نمی‌توانند از مقررات بند قبل عدول کرده یا آثار آن را تغییر دهند.

۴. مقررات بندهای ۲ و ۳ رافع تعهدات و تضمینات گسترده‌تر اعتباردهنده در برابر غصب یا هرگونه ایجاد مانع در استفاده از کالا، که حسب قانون حاکم به موجب مقررات حقوق بین‌الملل خصوصی به وی تحمیل می‌شود و غیرقابل عدول است، نمی‌باشد.

۹ ماده

۱. اعتبارگیرنده از کالا مواظیت و به طور معقول از آن استفاده و آن را به همان صورتی که تحویل گرفته حفظ می‌کند، البته با توجه به استهلاک طبیعی کالا و هرگونه تغییراتی که حسب توافق طرفین در آن داده می‌شود.

۲. در پایان مدت قرارداد اجاره به شرط تملیک، اعتبارگیرنده کالا را طبق مقرر بند قبل به اعتباردهنده پس می‌دهد، مگر اینکه اعتبارگیرنده کالا را خریداری یا اجاره آن را تجدید نموده باشد.

۱۰ ماده

۱. تعهدات تولیدکننده حسب قرارداد تهیه ملزمات می‌تواند توسط اعتبارگیرنده نیز مورد استناد قرار گیرد، درست مثل اینکه خود او طرف قرارداد بوده و کالا مستقیماً به وی تحویل داده شده است. با این حال، مسئولیت تولیدکننده در برابر اعتبارگیرنده و اعتباردهنده به یک صورت نیست.

۲. این ماده به اعتبارگیرنده حق فسخ یا ابطال قرارداد تهیه ملزمات را بدون رضایت اعتباردهنده نمی‌دهد.

۳۴۰

ماده ۱۱

حقوق اعتبارگیرنده ناشی از قرارداد تهیه ملزومات به موجب کنوانسیون حاضر را نمی‌توان با تغییر یکی از شرایط قرارداد تهیه ملزومات که ابتدائاً به وسیله وی تأیید شده، ساقط نمود، البته به شرطی که خود اعتبارگیرنده با این تغییر موافق نباشد.

ماده ۱۲

۱. در صورت عدم تحويل کالا یا تحويل دیرتر از موعد یا تحويل کالایی غیر منطبق با قرارداد تهیه ملزومات:

الف. اعتبارگیرنده می‌تواند نسبت به اعتباردهنده، کالا را رد کند یا قرارداد اجاره به شرط تملیک را فسخ نماید؛

ب. اعتباردهنده [نیز] می‌تواند عدم اجرای تعهد خود مبنی بر تحويل کالا مطابق قرارداد تهیه ملزومات را جبران کند، درست مثل اینکه اعتبارگیرنده کالا را از اعتباردهنده تحت همان شرایط قرارداد تهیه ملزومات خریده باشد.

۲. حقوق پیش‌بینی شده در بند قبل ایجاد و ساقط می‌شوند به همان ترتیب که اگر اعتباردهنده و اعتبارگیرنده قرارداد بیعی را تحت همان شرایط قرارداد تهیه ملزومات منعقد می‌کردن، عمل می‌شد.

۳. اعتبارگیرنده حق دارد از پرداخت مبلغ اجاره مندرج در قرارداد اجاره به شرط تملیک خودداری کند، تا زمانی که اعتباردهنده به تعهدات خود به تحويل کالا مطابق با قرارداد تهیه ملزومات عمل کند یا اینکه حق رد اعتبارگیرنده کالا را از دست بدهد.

۴. اگر اعتبارگیرنده قرارداد اجاره به شرط تملیک را فسخ نماید، می‌تواند تمام اجاره‌های پرداختی و دیگر مبالغ پرداختی به عنوان پیش پرداخت را پس گیرد؛ البته مبلغی معادل انتفاعی که به طور معقول از مال برده شده، کسر می‌شود.

۵. اعتبارگیرنده نمی‌تواند علیه اعتباردهنده هیچ دعوای دیگری از جهت عدم تحويل یا تحويل دیر کالا یا تحويل کالایی غیر منطبق با قرارداد مطرح کند، مگر این امور ناشی از فعل یا ترک فعل اعتباردهنده باشد.

۶. این ماده لطمہ‌ای به حقوق اعتبارگیرنده حسب ماده ۱۰ در مقابل تولیدکننده وارد نمی‌کند.

ماده ۱۳

۱. در صورت نقض قرارداد توسط اعتبارگیرنده، اعتباردهنده می‌تواند اجاره‌های قبلی و پرداخت نشده به انضمام خسارات تأخیر و عدم النفع را مطالبه کند.
۲. در صورت نقض اساسی اعتبارگیرنده و با لحاظ بند ۵، اعتباردهنده همچنین می‌تواند پرداخت پیش از موعد اجاره‌های قابل پرداخت را مطالبه کند مشروط بر اینکه در قرارداد اجاره به شرط تملیک این امر پیش‌بینی شده باشد، یا اینکه قرارداد اجاره به شرط تملیک را فسخ کند و پس از فسخ:
 - الف. کالا را متصرف شود؛
 - ب. [و] خسارت بگیرد، برای اینکه بتواند در همان وضعیتی قرار گیرد که اگر اعتبارگیرنده قرارداد اجاره به شرط تملیک را درست اجرامی کرد، در آن وضعیت قرار می‌گرفت.
۳. الف. می‌توان در قرارداد اجاره به شرط تملیک ترتیب محاسبه خسارات قابل مطالبه را حسب بند ۲ (ب) مشخص نمود.
 - ب. این ترتیب بین طرفین لازم‌الاجراست، البته به شرطی که این امر به پرداخت مبلغی گراف نسبت به خسارات پیش‌بینی شده در بند ۲ (ب) نینجامد. طرفین حق ندارند از مقررات این بند عدول کرده یا آثار آن را تغییر دهنند.
 ۴. اگر اعتباردهنده قرارداد اجاره به شرط تملیک را فسخ نماید، دیگر نمی‌تواند به یکی از مواد چنین قراردادی که در آن پرداخت پیش از موعد اجاره‌های پرداختی قید شده استناد نماید. با این حال، مبلغ این اجاره‌ها را می‌توان برای محاسبه خسارati که حسب بند ۲ (ب) و بند ۳ قابل مطالبه هستند، درنظر گرفت. طرفین حق ندارند از مقررات این بند عدول نموده یا آثار آن را تغییر دهنند.
 ۵. اعتباردهنده نمی‌تواند الزام به پرداخت پیش از موعد اجاره‌ها را بخواهد و همچنین نمی‌تواند قرارداد اجاره به شرط تملیک را حسب بند ۲ فسخ کند، مگر اینکه به اعتبارگیرنده تا حد امکان فرصت جبران تخلفش را داده باشد.
 ۶. اگر اعتباردهنده کلیه اقدامات ضروری برای کاهش خسارات را انجام نداده باشد حق دریافت خسارت را ندارد.

ماده ۱۴

۱. اعتبار دهنده می‌تواند به تضمینات مربوط به کالا اکتفا نماید یا اینکه از تمام یا بخشی از حقوق خود روی کالا یا حقوق خود ناشی از قرارداد اجاره به شرط تملیک صرف نظر نماید.

این امر موجب رفع تعهدات اعتبار دهنده حسب قرارداد اجاره به شرط تملیک یا تغییر ماهیت آن یا تغییر رژیم حقوقی حاکم بر آن حسب مقررات کنوانسیون حاضر نمی‌گردد.

۲. اعتبار گیرنده می‌تواند حق استفاده از کالا یا هرگونه حقوق دیگر خود ناشی از قرارداد اجاره به شرط تملیک را انتقال دهد، به شرط اینکه اعتبار دهنده به این امر راضی باشد و به حقوق اشخاص ثالث نیز لطمه وارد نشود.

فصل سوم: مقررات نهایی

ماده ۱۵

۱. کنوانسیون حاضر در جلسه پایانی کنفرانس دیپلماتیک (برای تهیه طرحهای کنوانسیونهای وحدت قوانین در مورد قرارداد بین‌المللی خرید دین و قرارداد بین‌المللی اجاره به شرط تملیک) آماده امضا خواهد بود و تمام کشورها می‌توانند تا ۳۱ دسامبر ۱۹۹۰ در اتاوا آن را امضا نمایند.

۲. کنوانسیون حاضر به وسیله کشورهای امضاکننده مورد تصویب، پذیرش یا تأیید قرار می‌گیرد.

۳. از تاریخ افتتاح کنوانسیون برای امضای تمام کشورهایی که آن را امضا نکرده‌اند، می‌توانند به آن ملحق شوند.

۴. تصویب، پذیرش، تأیید یا الحاق پس از تسلیم سند مربوط به طور صحیح به دولت امین، منشأ اثر خواهد بود.

ماده ۱۶

۱. کنوانسیون حاضر از اولین روز ماه متعاقب انقضای یک دوره ۶ ماهه پس از

تاریخ تسلیم سومین سند تصویب، پذیرش، تأیید یا الحاق به مرحله اجرا در می آید.
۲. در مورد کشورهایی که پس از تسلیم سومین سند تصویب، پذیرش، تأیید یا
الحاق به کنوانسیون، آن را مورد تصویب، پذیرش و تأیید قرار می دهند یا بدان
می پیوندند، کنوانسیون از اولین روز ماه متعاقب انقضای یک دوره ۶ ماهه پس از تاریخ
تسلیم سند تصویب، پذیرش، تأیید یا الحاق به مرحله اجرا در می آید.

۱۷ ماده

کنوانسیون حاضر بر هیچ یک از معاهدات منعقد شده قبلی یا در حال انعقاد برتری
ندارد و مخصوصاً رافع مسئولیت تحمیل شده به اشخاص بر مبنای معاهدات موجود
یا آینده نیست.

۱۸ ماده

۱. هر کشور عضوی که دارای ۲ یا چند واحد سرزمینی است که سیستمهای
متفاوت حقوقی در خصوص موضوعات تحت پوشش این کنوانسیون را اعمال
می نمایند، می تواند در هنگام امضا، تصویب، پذیرش، تأیید یا الحاق اعلام نماید این
کنوانسیون در تمام قلمروش یا تنها در بخشی از قلمروش اجرا خواهد شد و همچنین
می تواند هر زمان هرگونه تغییر موضع در این رابطه را اعلام دارد.

۲. این اعلامیه ها که به دولت امین تسلیم می شوند، سرزمینهای تحت پوشش
کنوانسیون را مشخص می نمایند.

۳. در صورتی که حسب اعلام پیشگفته کنوانسیون حاضر بر یک یا تعدادی از
بخشهای سرزمین یک دولت طرف قرارداد و نه تمام آن قابل اجرا باشد و مقر تجاری
یکی از طرفین در چنین کشوری و در مناطق خارج از شمول کنوانسیون باشد، این مقر
در اجرای مقررات این کنوانسیون، داخل در قلمرو یک دولت طرف قرارداد محسوب
نمی شود.

۴. اگر یک دولت عضو اعلامیه پیش بینی شده در بند یک را صادر نکند این
کنوانسیون در تمام قلمرو آن اجرا شود.

۱۹ ماده

۱. دو یا چند دولت عضو که در موضوعات تحت پوشش کنوانسیون قواعد

خصوصی یکسان یا مشابهی را اجرا می‌کنند، می‌توانند در هر زمان اعلام نمایند که چنانچه تولیدکننده، اعتباردهنده و اعتبارگیرنده مقرشان در این کشورها باشد مقررات این کنوانسیون اجرا نمی‌شود. چنین اعلامیه‌هایی را می‌توان به صورت مشترک یا جداگانه و متقابل صادر نمود.

۲. هر دولت عضو که در موضوعات تحت پوشش کنوانسیون قواعدی حقوقی یکسان یا مشابه با قواعد یک یا چند دولت غیر عضو را اجرا می‌کند، همواره می‌تواند اعلام دارد که اگر تولیدکننده، اعتباردهنده و اعتبارگیرنده مقرشان در این کشورها باشد، کنوانسیون قابل اجرا نیست.

۳. اگر دولتی که نسبت به او اعلامیه‌ای حسب بند قبل صادر شده بعداً به کنوانسیون ملحق شود، اعلامیه مذکور از زمان اجرای کنوانسیون نسبت به این دولت به منزله اعلامیه پیش‌بینی شده در بند ۱ تلقی خواهد شد؛ البته به شرطی که دولت عضو جدید در آن شرکت یا اعلامیه‌ای یک جانبه به صورت متقابل صادر نماید.

ماده ۲۰

یک دولت عضو می‌تواند در زمان امضاء تصویب، پذیرش، قبول یا الحاق اعلام نماید که اگر قوانین این کشور به اعتباردهنده اجازه ندهند که خود را از مسئولیت ناشی از خطای اهمالش معاف نماید، این قوانین را به جای مقررات کنوانسیون اعمال خواهد نمود.

ماده ۲۱

۱. این اعلامیه‌ها که حسب کنوانسیون حاضر در زمان امضای آن صادر می‌شوند باید در زمان تصویب، پذیرش یا تأیید کنوانسیون نیز مورد موافقت قرار گیرند.
 ۲. اعلامیه‌ها و تأیید اعلامیه‌ها باید به صورت کتبی بوده، رسماً به اطلاع دولت امین برستند.

۳. این اعلامیه‌ها از زمان اجرا شدن کنوانسیون نسبت به دولت عضو رسمیت می‌یابند. با این حال، اعلامیه‌هایی که بعد از این تاریخ به طور رسمی به دولت امین ابلاغ می‌شوند، از اولین روز ماه متعاقب انقضای یک دوره ۶ ماهه از زمان دریافت آنها به وسیله دولت امین منشأ اثر خواهند بود، اعلامیه‌های یک جانبه و دوچانبه صادره

حسب ماده ۱۹ از اولین روز ماه متعاقب انقضای یک دوره ۶ ماهه پس از تاریخ دریافت اعلامیه به وسیله دولت امین منشأ اثر خواهد بود.

۴. هر دولتی که حسب مقررات این کنوانسیون اعلامیه‌ای صادر می‌نماید، همواره می‌تواند با صدور اطلاعیه‌ای رسمی و کتبی به دولت امین از آن رجوع کند و این رجوع از اولین روز ماه متعاقب انقضای یک دوره ۶ ماهه پس از تاریخ دریافت اطلاعیه به وسیله دولت امین منشأ اثر خواهد بود.

۵. رجوع از یک اعلامیه صادره بر حسب ماده ۱۹ از زمان اجرای کلیه اعلامیه‌های مشترک یا یک جانبه و متقابل صادره به وسیله یک دولت دیگر حسب همان ماده را از اعتبار ساقط می‌کند.

۲۲ ماده

درج هیچ رزروی جز موارد قید شده در کنوانسیون جایز نیست.

۲۳ ماده

مقررات این کنوانسیون در صورتی بر یک قرارداد بین‌المللی اجاره به شرط تملیک جاری است که این قرارداد و قرارداد تهیه ملزومات هر دو پس از اجرای کنوانسیون نسبت به کشورهای عضو مورد نظر در قسمت الف از بند ۱ ماده ۳ یا در کشور یا کشورهای عضو مورد نظر در قسمت ب بند ۱ این ماده، منعقد شده باشند.

۲۴ ماده

۱. هریک از دول عضو می‌تواند پس از اجرا شدن کنوانسیون نسبت به وی از آن کناره‌گیری نماید.

۲. کناره‌گیری از کنوانسیون با تسليم سندی در این مورد به دولت امین تحقق می‌یابد.

۳. کناره‌گیری از کنوانسیون از اولین روز ماه متعاقب یک دوره ۶ ماهه پس از تسليم سند مربوط به دولت امین منشأ اثر خواهد بود. اگر در سند مذکور مدت طولانی‌تری برای رسمیت یافتن کناره‌گیری ذکر شده باشد، اعلامیه مبنی بر کناره‌گیری پس از انقضای مدت مورد نظر پس از تسليم سند خروج به دولت امین، منشأ اثر خواهد بود.

۳۴۶

ماده ۲۵

۱. کنوانسیون حاضر به دولت کانادا اسپرده می شود.

۲. دولت کانادا:

الف. به تمام دول امضاکننده کنوانسیون یا ملحق شده به آن و رئیس مؤسسه بینالمللی وحدت حقوق خصوصی موارد ذیل را اطلاع می دهد:

۱. هر مورد امضا جدید یا تسلیم سند تصویب، پذیرش، قبول یا الحاق و تاریخ امضا یا تسلیم سند؛

۲. صدور هر اعلامیه‌ای حسب مواد ۱۸، ۱۹ و ۲۰؛

۳. رجوع از اعلامیه انجام شده حسب بند ۴ ماده ۲۱؛

۴. تاریخ به مرحله اجرا درآمدن این کنوانسیون؛

۵. تسلیم هرگونه اسناد مربوط به خروج از کنوانسیون حاضر و همچنین تاریخ این تسلیم و رسمیت یافتن کناره‌گیری.

ب. کپی تأیید شده کنوانسیون حاضر را به تمام دول امضاکننده یا ملحق شده به کنوانسیون و همچنین به رئیس مؤسسه بینالمللی وحدت حقوق خصوصی ارسال می دارد.

پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی
پرستال جامع علوم انسانی

پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی
پرستال جامع علوم انسانی

۷. کنوانسیون وحدت قوانین در مورد قراردادهای بین‌المللی خرید دَین (۱۹۸۸)

مقدمه

دول عضو این کنوانسیون با آگاهی از اینکه قراردادهای بین‌المللی خرید دَین عامل مهمی در سیر تحولی تجارت بین‌المللی محسوب می‌شوند و در نتیجه ضرورت وضع قواعد متحده‌شکلی برقرارکننده یک چارچوب حقوقی در جهت تسهیل قراردادهای بین‌المللی خرید دَین و ایجاد موازنۀ میان منافع طرفین آن، در مورد مقررات ذیل توافق نمودند:

فصل اول: دامنه عملکرد و مقررات عمومی

ماده ۱

۱. این کنوانسیون ناظر است بر قراردادهای مربوط به خرید دَین و انتقال مطالبات به شرح مندرج در این فصل.
۲. منظور از قرارداد خرید دَین مذکور در این کنوانسیون، قراردادی است منعقده بین تولیدکننده از یک سو و مؤسسه خریدار دَین (از این پس، انتقال‌گیرنده نامیده می‌شود) از سوی دیگر. به موجب چنین قراردادی:
 - الف. تولیدکننده می‌تواند یا باید مطالباتش ناشی از قراردادهای فروش کالا با

مشتریانش (بدهکاران) را به انتقال‌گیرنده واگذار نماید (البته غیر از قراردادهای مربوط به خرید کالا برای مصارف شخصی، فامیلی یا داخلی).
ب. انتقال‌گیرنده باید لااقل دو مورد از موارد ذیل را عهدهدار شود:
- تأمین مالی تولیدکننده خصوصاً از طریق قرض یا پیش‌پرداخت؛
- اداره حسابهای مربوط به مطالبات؛
- وصول مطالبات؛
- اقدام تأمینی و حمایتی برای حفظ منافع تولیدکننده در مقابل عدم پرداخت بدهکاران.

ج. موضوع واگذاری مطالبات باید به بدهکاران اطلاع داده شود.

۳. در این کنوانسیون مقررات حاکم بر کالاهای فروش آنها بر خدمات و پرداختهای مربوط به آن نیز اعمال می‌شود.

۴. در اجرای کنوانسیون حاضر:

الف. اطلاعیه کتبی نیاز به امضاندارد، ولی باید ذکر شود به وسیله و به نام چه کسی صادر شده است.

ب. «اطلاعیه کتبی» می‌تواند به صورت تلگرام، تلکس یا هرگونه وسایل ارتباطی که طبیعتاً آثار مادی داشته باشد، صادر شود.

ج. یک اطلاعیه کتبی وقتی صادر شده محسوب است که به مخاطب رسیده باشد.

ماده ۲

۱. مقررات این کنوانسیون زمانی اجرا می‌شود که طلبهای واگذار شده به موجب قرارداد خرید دین از یک قرارداد بیع کالا میان یک تولیدکننده و یک بدهکار که مقر تجاریشان در کشورهای متفاوت است، سرچشمه گرفته باشد و

الف. این کشورها و همچنین کشور مقر تجارتی انتقال‌گیرنده عضو کنوانسیون باشند.

ب. [یا اینکه] قرارداد بیع کالا و قرارداد خرید دین تابع قانون یک کشور عضو باشند.

۲. در صورتی که طرفین بیش از یک مقر تجارتی داشته باشند، مقری در نظر گرفته می‌شود که ارتباط مستحکم‌تر و مستقیم‌تری با قرارداد و اجرای آن دارد و این امر با

توجه به اوضاع و احوال یا شرایط مورد نظر طرفین در زمان قبل از انعقاد قرارداد یا در زمان انعقاد آن تشخیص داده می‌شود.

ماده ۳

مقررات کنوانسیون حاضر ممکن است اجرا نشوند اگر:

الف. طرفین قرارداد خرید دین مایل به اجرای آن نباشند؛

ب. [یا] طرفین قرارداد بیع کالا در مورد مطالبات ایجاد شده هم‌زمان یا بعد از صدور اطلاعیه کتبی مبنی بر عدم اجرای مقررات کنوانسیون به انتقال‌گیرنده، آن را قابل اجرا ندانند.

ماده ۴

۱. هنگام تفسیر این کنوانسیون، موضوع، اهداف (به شرح ذکر شده در مقدمه)، خصیصه بین‌المللی و ضرورت اجرای متعدد الشکل آن و همچنین احترام به حسن نیت در تجارت بین‌الملل، در نظر گرفته می‌شوند.

۲. مسائل مربوط به موضوعات تحت حاکمیت کنوانسیون حاضر که در کنوانسیون به صراحت راه حل آنها عنوان نشده، براساس اصول کلی مبنای کنوانسیون و در صورت نبود چنین اصولی، براساس قانون تعیین شده به وسیله قواعد حقوق بین‌الملل خصوصی حل خواهند شد.

فصل دوم: حقوق و تکالیف طرفین

ماده ۵

در روابط بین طرفین قرارداد خرید دین:

الف. ذکر شرطی در قرارداد خرید دین مبنی بر واگذاری مطالبات موجود یا آینده معتبر است، حتی اگر مطالبات یک به یک مشخص نشده باشند، البته به شرطی که این مطالبات هنگام انعقاد قرارداد یا ایجاد شان قابل تعیین باشند.

ب. درج شرطی در قرارداد خرید دین مبنی بر واگذاری مطالبات آینده، موجب انتقال مطالبات به انتقال‌گیرنده به محض ایجاد شان خواهد بود و به اقدام جدیدی در

مورد انتقال نیاز نیست.

ماده ۶

۱. واگذاری طلب به وسیله تولیدکننده به انتقال‌گیرنده قابل تحقق است صرف نظر از هر قرارداد منعقده میان تولیدکننده و بدهکار که چنین واگذاری را منع کرده باشد.
۲. با این حال چنین واگذاری در رابطه با بدهکاری که در زمان انعقاد قرارداد بيع کالا، مقر تجاری اش در کشور عضوی بوده که اعلامیه پیش‌بینی شده در ماده ۱۸ این کنوانسیون را صادر نموده منشأ اثر نخواهد بود.
۳. مقررات بند ۱ تعهدات با حسن نیت تحمیل شده به تولیدکننده توسط بدهکار یا هرگونه مسئولیت تولیدکننده در مقابل بدهکار ناشی از واگذاری انجام شده برخلاف شرایط مقرر در قرارداد بيع کالا را ساقط نمی‌کند.

ماده ۷

در روابط طرفین قرارداد خرید دین این قرارداد می‌تواند به نحو معتبری انتقال (مستقیم یا با یک اقدام حقوقی جدید) تمام یا بعضی از حقوق تولیدکننده ناشی از بيع کالاها را پیش‌بینی نماید؛ از جمله استفاده از مقررات قرارداد بيع که مالکیت کالاها را برای تولیدکننده محفوظ نگه می‌دارد یا هرگونه تضمین دیگری برایش برقرار می‌نماید.

ماده ۸

۱. بدهکار ملزم به پرداخت به انتقال‌گیرنده است، در صورتی که از وجود یک حق ممتاز مطلع نبوده و اطلاعیه کتبی مبنی بر واگذاری:
 - الف. به وسیله تولیدکننده یا انتقال‌گیرنده (به موجب اختیاری که تولیدکننده به انتقال‌گیرنده در این مورد داده است)، به بدهکار داده شده باشد.
 - ب. به صراحت مطالبات واگذار شده و شخص انتقال‌گیرنده را که بدهکار باید به وی یا به حساب او پرداخت نماید، مشخص نموده باشد.
 - ج. مربوط باشد به مطالبات ناشی از یک قرارداد بيع کالا که بدهکار باشد اطلاعیه، منعقد شده است.
۲. اگر بدهکار طبق بند قبل، بدهی خود را به انتقال‌گیرنده بپردازد برای الذمه می‌شود؛ البته این امر به معنای بی‌اعتباری دیگر راههای پرداخت که موجب برایت

ذمه می‌شوند نیست.

۹ ماده

۱. در صورتی که انتقال‌گیرنده درخواست پرداخت یک طلب ناشی از قرارداد بیع کالا را بینماید، بدھکار می‌تواند در دفاع از خود (از جهت عدم پرداخت) به کلیه دلایل و مدارک مربوط به قرارداد که در صورت طرح چنین درخواستی از سوی خود تولیدکننده می‌توانست بدانها استناد نماید، متوجه شود.
۲. همچنین بدھکار می‌تواند حقوق مربوط به دریافت غرامت ناشی از حقوق و دعاوی موجود علیه تولیدکننده‌ای را که طلب به نفع او ایجاد شده و در زمان صدور اعلامیه کتبی واگذاری حسب بند ۱ ماده ۸ می‌توانسته مطالبه کند، علیه انتقال‌گیرنده مورد استناد قرار دهد.

۱۰ ماده

۱. با حفظ حقوق اعطایی به بدھکار حسب ماده ۹، در صورت عدم اجرا یا اجرای نادرست یا دیرهنگام قرارداد بیع کالا، بدھکار نمی‌تواند استرداد مبالغ پرداختی از انتقال‌گیرنده را بخواهد، مشروط بر اینکه بتواند مبالغ مذکور را از تولیدکننده بگیرد.
۲. با این حال بدھکار که چنین حق رجوعی را علیه تولیدکننده دارد، می‌تواند وجهه پرداختی به انتقال‌گیرنده را پس بگیرد، در صورتی که:
 - الف. انتقال‌گیرنده به تعهد خود در مورد پرداخت مبالغ اخذ شده به تولیدکننده اقدام ننموده باشد.
 - ب. انتقال‌گیرنده در زمانی پرداخت را انجام داده باشد که از عدم اجرا یا اجرای نادرست یا دیرهنگام قرارداد بیع مربوط به کالایی که قیمت آنها را از بدھکار اخذ نموده، توسط تولیدکننده اطلاع داشته است.

فصل سوم: واگذاریهای بعدی

۱۱ ماده

۱. وقتی که یک تولیدکننده طلب خود را به موجب یک قرارداد خرید دین تحت

حاکمیت کنوانسیون حاضر، به یک انتقال‌گیرنده واگذار می‌نماید:

الف. با رعایت شرایط مقرر در قسمت ب این بند، مقررات مواد ۵ تا ۱۰ بر هرگونه واگذاری بعدی طلب انتقال‌گیرنده یا انتقال گیرنده‌گان دیگر حاکم است.

ب. مقررات مواد ۸ تا ۱۰ جاری است. واگذار شونده جانشین مثل انتقال‌گیرنده اولیه تلقی خواهد شد.

۲. در اجرای مقررات این کنوانسیون اعلام واگذاری بعدی به بدھکار، اعلام واگذاری به مؤسسه انتقال‌گیرنده اولیه هم تلقی می‌شود.

۱۲ ماده

اگر در یک قرارداد خرید دین، واگذاری بعدی ممنوع شده باشد مقررات کنوانسیون حاضر در مورد واگذاری جدید اعمال نمی‌شود.

فصل چهارم: مقررات نهایی

۱۳ ماده

۱. کنوانسیون حاضر در پایان کنفرانس دیپلماتیک منعقده برای تهیه طرح کنوانسیونهای وحدت قوانین در مورد قراردادهای بین‌المللی خرید دین و قراردادهای بین‌المللی اجاره به شرط تمليک برای امضا مفتوح خواهد بود و تمام کشورها می‌توانند تا ۳۱ دسامبر ۱۹۹۰ آن را امضا نمایند.

۲. کنوانسیون حاضر باید مورد تصویب، پذیرش یا تأیید دول امضاکننده واقع شود.

۳. دولتهایی که کنوانسیون را امضا نکرده‌اند می‌توانند بعد از مفتوح شدن بدان ملحق شوند.

۴. تصویب، پذیرش، تأیید کنوانسیون یا الحاق به آن با تسليم سند مربوط به شکل قانونی و درست به دولت امین منشأ اثر خواهد بود.

۱۴ ماده

۱. کنوانسیون حاضر از اولین روز ماه متعاقب انقضای یک دوره ۶ ماهه از تاریخ

تسليم سومين سند تصويب، پذيرش، تأييد يا الحق به مرحله اجرا در مى آيد.
۲. برای تمام کشورهایی که پس از تسليم سومين سند تصويب، پذيرش، تأييد
کنوانسيون يا الحق آن را تصويب يا تأييد نموده و يا بدان ملحق می شوند، کنوانسيون
از اولين روز ماه متعاقب انقضای يك دوره ۶ ماهه از زمان سپردن سند تصويب،
پذيرش، تأييد يا الحق به مرحله اجرا در مى آيد.

ماده ۱۵

این کنوانسيون مانع اجرای معاهدات امضا شده قبلی يا در حال انعقاد نیست.

ماده ۱۶

۱. هریک از دول عضو که دارای دو يا چند واحد سرزمینی با سیستمهای حقوقی
متفاوت است در مورد موضوعات تحت پوشش این کنوانسيون می تواند در زمان
امضا، تصويب، پذيرش، تأييد يا الحق اعلام نماید که کنوانسيون بر تمام واحدهای
سرزمینش يا تنها در يك يا چند واحد آن اجرا خواهد شد. چنان دولتی می تواند هر
زمان با صدور اعلامیه‌ای جدید، موارد اعلام شده قبلی را تغییر دهد.

۲. اعلامیه‌های مربوط به دولت امين تسليم می شوند و در آنها واحدهای سرزمینی
تحت پوشش کنوانسيون مشخص می گردند.

۳. اگر به موجب اعلامیه‌های صادره حسب این ماده کنوانسيون تنها بر يك يا چند
واحد سرزمینی يك کشور عضو اجرا شوند و نه بر تمام قسمتهای آن و مقر تجاری
يکی از طرفین در داخل چین کشوری باشد، اگر اين مقر در واحد سرزمینی تحت
پوشش کنوانسيون واقع نشده باشد، از قلمرو يك دولت عضو تلقی خواهد
شد.

۴. اگر دولتی اعلامیه مقرر در بند اول را صادر ننماید این کنوانسيون بر تمام قلمرو
آن اعمال می شود.

ماده ۱۷

۱. دو يا چند کشور عضو که در موضوعات تحت شمول این کنوانسيون قواعد
حقوقی يکسان يا مشابهی را اعمال می نمایند، می توانند در هر زمان اعلام کنند که اگر
تولیدکننده، انتقال‌گیرنده و بدھکار مقر تجاریشان در این کشورها باشد مقررات این

کنوانسیون جاری نمی‌شود. چنان اعلامیه‌هایی ممکن است به طور مشترک یا یک جانبی و متقابل صادر شوند.

۲. هر کشور عضو که در موضوعات تحت پوشش کنوانسیون قواعد حقوقی یکسان یا مشابه با قواعد یک یا چند کشور غیرعضو دارد، می‌تواند در هر زمان اعلام نماید در مواردی که تولیدکننده، انتقالگیرنده و بدھکار مقر تجاریشان در این کشورهاست، مقررات کنوانسیون اجرا نمی‌شود.

۳. اگر کشوری که در موردش اعلامیه‌ای حسب ماده قبل صادر شده متعاقباً عضو کنوانسیون شود، بر اعلامیه ذکر شده از زمانی که کنوانسیون در مورد آن کشور عضو جدید به مرحله اجرا در می‌آید، آثار مذکور در بند ۱ بار خواهد شد، به شرطی که کشور عضو جدید بدان بپیوندد یا متقابلاً اعلامیه یک جانبی صادر نماید.

ماده ۱۸

یک کشور عضو می‌تواند در هر زمان حسب بند ۲ ماده ۶ اعلام نماید یک واگذاری انجام شده حسب بند ۱ ماده ۶ در مورد بدھکاری که در زمان انعقاد قرارداد بیع مقر تجاریش در این کشور است، اثری ندارد.

ماده ۱۹

۱. اعلامیه‌هایی که به موجب کنوانسیون در زمان امضای آن صادر می‌شوند باید هنگام تصویب، پذیرش یا تأیید نیز پذیرفته شوند.

۲. اعلامیه‌ها و تأیید اعلامیه‌ها به صورت کتبی بوده، رسمًا به دولت امین تسليم می‌شوند.

۳. اعلامیه‌ها از تاریخ به مرحله اجرا درآمدن کنوانسیون حاضر نسبت به دولت اعلامکننده منشأ اثر خواهند بود. با این حال، اعلامیه‌هایی که دولت امین آنها را رسمًا پس از این تاریخ دریافت می‌نماید از اولین روز ماه متعاقب انقضای یک دوره ۶ ماهه از زمان دریافت آنها به وسیله دولت امین منشأ اثر خواهند بود. اعلامیه‌های یک جانبی و متقابل که حسب ماده ۱۷ صادر می‌شوند در اولین روز ماه متعاقب انقضای یک دوره ۶ ماهه پس از تاریخ وصول آخرین اعلامیه به وسیله دولت امین منشأ اثر خواهند بود.

۴. دولتی که اعلامیه‌ای حسب مقررات کنوانسیون حاضر صادر نموده، می‌تواند در

هر زمان به وسیله اعلامیه رسمی و کتبی خطاب به دولت امین از آن رجوع نماید. این رجوع از اولین روز ماه متعاقب انقضای یک دوره ۶ ماهه پس از تاریخ وصول اعلامیه مربوطه توسط دولت امین منشأ اثر خواهد بود.

۵. رجوع از اعلامیه صادره حسب ماده ۱۷ از تاریخ تأثیرگذاری، هرگونه اعلامیه مشترک یا یک جانبی یا متقابل صادره به وسیله یک دولت دیگر حسب همان ماده را نسبت به دولت رجوع‌کننده از درجه اعتبار ساقط می‌کند.

ماده ۲۰

هیچ رزروی جز آنچه به صراحت در این کنوانسیون مجاز شمرده شده پذیرفته نمی‌شود.

ماده ۲۱

کنوانسیون حاضر وقتی اجرا می‌شود که مطالبات واگذار شده به موجب یک قرارداد خرید دین ناشی از یک قرارداد بيع کالا باشد که بعد از به مرحله اجرا درآمدن کنوانسیون در کشورهای عضو مورداشاره در قسمت الف بند ۱ ماده ۲ یا در کشور یا کشورهای عضو مورداشاره در قسمت ب بند ۱ همین ماده منعقد شده باشد، به شرطی که:

الف. قرارداد خرید دین بعد از این تاریخ منعقد شده باشد؛

ب. طرفین قرارداد خرید دین با اجرای کنوانسیون موافق باشند.

پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی
پرستال جامع علوم انسانی

۸. کنوانسیون وحدت قوانین در مورد اموال فرهنگی که به سرقت رفته یا به طور غیرقانونی خارج شده‌اند (۱۹۹۵)

فصل اول: دامنه اجرا و تعریف

کنوانسیون حاضر ناظر بر دعاوی بین‌المللی در موارد [ذیل] است:

ماده ۱

الف. استرداد اموال فرهنگی که به سرقت رفته‌اند.

ب. عودت اموال فرهنگی که با نقض مقررات ناظر بر صادرات اموال فرهنگی برای حفاظت از میراث فرهنگی یکی از دول عضو، از قلمرو آن خارج شده‌اند (از این پس، با عنوان «اموال فرهنگی خارج شده به طور غیرقانونی» ذکر خواهد شد).

ماده ۲

منظور از اموال فرهنگی موضوع کنوانسیون، اموالی است که در زمینه‌های مذهبی یا سکولار حائز اهمیتی از نظر استان‌شناسی، ماقبل تاریخ، تاریخ، ادبیات، هنر یا علوم بوده، در یکی از دسته‌های بر شمرده شده در ضمیمه کنوانسیون حاضر قرار می‌گیرند.

فصل دوم: عودت اموال فرهنگی به سرقت رفته

ماده ۳

۱. متصرف یک مال فرهنگی سرقت شده، باید آن را عودت دهد.
۲. از نظر کتوانسیون حاضر، یک مال فرهنگی حاصله از حفاریهای غیرقانونی یا به دست آمده از حفاریهای قانونی ولی به طور غیرقانونی تحصیل شده، مسروقه تلقی می شود، به شرط اینکه این امر به موجب مقررات دولت محل انجام حفاریها پیش‌بینی شده باشد.
۳. هرگونه درخواست عودت باید ظرف مدت ۳ سال از زمانی که متقاضی، محل وقوع مال فرهنگی و هویت متصرف راشناخته و در هر حال ظرف ۵۰ سال از زمان وقوع سرقت، مطرح شود.
۴. با این حال، برای طرح یک دعوی برای عودت مالی فرهنگی که جزئی از یک یادبود یا یک مجموعه مکشوفه باستان‌شناسی شناخته شده یا جزئی از یک کلکسیون عمومی است، هیچ مرور زمانی جز مهلت ۳ ساله از زمانی که متقاضی محل وقوع مال فرهنگی و هویت متصرف راشناخته، وجود ندارد.
۵. با وجود مقررات بند قبل، هر دولت عضو می‌تواند اعلام نماید که دعوی ظرف مدت ۷۵ سال یا مدتی طولانی‌تر پذیرفته می‌شود در مورد دعوی مطروحه در قلمرو یک دولت دیگر عضو برای عودت مال فرهنگی برداشته شده از یک بنای یادبود یا یک مجموعه مکشوفه باستان‌شناسی یا یک کلکسیون عمومی یک کشور عضو که این موضوع را اعلام می‌نماید، نیز همین مهلت رعایت می‌شود.
۶. اعلامیه مذکور در بند فوق باید هنگام امضا، تصویب، پذیرش، قبول کتوانسیون یا الحاق به آن صادر شود.
۷. منظور از «کلکسیون عمومی» مندرج در کتوانسیون عبارت است از: مجموعه اموال فرهنگی ثبت شده یا به طور دیگر مشخص شده متعلق به الف. یک دولت عضو، ب. یک مجموعه مذهبی یا محلی در یک دولت عضو، ج. یک مؤسسه مذهبی واقع در یک کشور عضو و یا، د. یک مؤسسه ایجاد شده برای اهداف اصولاً فرهنگی،

آموزشی یا علمی در یک کشور عضو، یا شناخته شده در چنین کشوری به عنوان منافع عمومی است.

۸. به علاوه دعوی مربوط به استرداد یک مال فرهنگی مقدس یا حایز نوعی اهمیت و ارزش جمعی، مورد استفاده و [یا] متعلق به یک اجتماع بومی یا قبیله‌ای در یک کشور عضو برای استفاده سنتی یا مذهبی این اجتماع، مشمول مقررات مرور زمان ناظر بر کلکسیونهای عمومی است.

ماده ۴

۱. متصرف یک مال فرهنگی سرقت شده که باید آن را مسترد دارد مستحق دریافت مبلغی به عنوان غرامتی عادلانه در زمان استرداد مال است، به شرطی که محرز شود وی نمی‌دانسته یا منطقاً نمی‌توانسته مطلع باشد که مال مسروقه بوده همچنین وی بتواند ثابت کند که تمام مراقبتها لازم را در زمان تحصیل مال به عمل آورده است.

۲. بدون لطمہ به حق متصرف به دریافت غرامت موضوع بند قبل، تلاش‌های معقولی انجام شده در جهت اینکه شخص انتقال‌دهنده مال فرهنگی به متصرف یا هر گونه اشخاص قبل از او غرامت پرداخت نماید، در صورتی که این امر در قانون کشور محل طرح تقاضا پیش‌بینی شده باشد.

۳. اگر پرداخت غرامت به وسیله مقاضی به متصرف الزامی باشد، این امر لطمہ‌ای به حق مقاضی از جهت رجوع به اشخاص دیگر برای جبران مبالغ پرداختی از این بابت نمی‌زند.

۴. برای تعیین اینکه آیا متصرف مراقبتها لازم را معمول داشته، تمام اوضاع و احوال زمان تحصیل مال در نظر گرفته می‌شوند؛ مثلاً حرفه طرفین، قیمت پرداختی، مشاوره متصرف با تمام ثبت کنندگان موارد سرقت اموال فرهنگی که به طور معمول در دسترس باشند، هر گونه اطلاعات و اسناد معتبری که وی می‌توانسته به طور معمول بدانها دست یابد و مشورت با سازمانهایی که وی می‌توانسته بدانها دسترسی داشته باشد یا هر گونه اقدام دیگری که یک شخص معمولی در چنین شرایطی انجام می‌داده است.

۵. متصرف نمی‌تواند موقعیتی بهتر از شخصی که مال فرهنگی را از طریق ارث و یا هر ترتیب بلاعوض دیگر به وی داده، داشته باشد.

فصل سوم: عودت اموال فرهنگی خارج شده به طور غیرقانونی

ماده ۵

۱. یک کشور عضو می‌تواند از دادگاه یا هر مقام صلاحیتدار یک کشور دیگر عضو صدور دستور اعاده یک مال فرهنگی خارج شده به صورت غیرقانونی از قلمروش را درخواست نماید.

۲. اگر یک مال فرهنگی به طور موقت (مثالاً برای عرضه در نمایشگاه یا برای تحقیقات یا تعمیرات) با مجوز کشور متقاضی و بر مبنای مقررات مربوط به خروج اموال فرهنگی وضع شده برای حفظ میراث فرهنگی این کشور، از قلمرو آن خارج گردیده، ولی در مدت مقرر در اجازه نامه اعاده نشده، مورد از مصادیق خارج نمودن غیرقانونی مال تلقی می‌شود.

۳. دادگاه یا هر مقام صلاحیتدار کشور طرف تقاضا در صورتی دستور اعاده مال فرهنگی را صادر می‌کند که کشور متقاضی ثابت کند با خارج شدن مال، لطمہ مهمی از یکی از جهات ذیل به وی وارد شده است:

۳۶۲

الف. تمامیت مادی مال یا زمینه استفاده از آن؛

ب. تمامیت یک مال مرکب؛

ج. حفاظت از «سراوار» اطلاعات؛ مثلاً از نظر ماهیت علمی یا تاریخی مال.

د. استفاده سنتی یا مذهبی از مال به وسیله یک اجتماع بومی یا قبیله‌ای.

یا اینکه ثابت نماید مال مورد درخواست برایش اهمیت فرهنگی ویژه‌ای دارد.

۴. هرگونه درخواست مطرح شده به موجب بند ۱ این ماده باید متنضم تمام اطلاعات واقعی یا قانونی باشد، به گونه‌ای که به دادگاه یا مقام صلاحیتدار کشور طرف تقاضا امکان احراز تحقق شرایط مندرج در بندهای ۱ و ۳ را بدهد.

۵. هرگونه درخواست عودت باید ظرف مدت ۳ سال از زمانی که کشور متقاضی

به محل وقوع مال فرهنگی و هویت متصرف پی برده، و در هر صورت ظرف مدت ۵۰ سال از تاریخ خارج نمودن مال یازمانی که مال می باید به موجب مجوز مندرج در بند ۲ این ماده برگردانده شود، مطرح گردد.

ماده ۶

۱. متصرف یک مال فرهنگی که پس از خارج شدن غیرقانونی مال آن را متصرف شده، در زمان اعاده مال حق دریافت غرامت عادلانه‌ای را از کشور متلاصی دارد، به شرط اینکه محرز شود وی در زمان تحصیل مال نمی دانسته یا منطقاً نمی توانسته بداند که مال به طور غیرقانونی خارج شده است.

۲. برای تشخیص اینکه متصرف در زمان تحصیل مال می دانسته یا منطقاً می باید بداند که مال فرهنگی به طور غیرقانونی خارج شده است، باید تمام اوضاع و احوال زمان تحصیل مال؛ از جمله عدم وجود گواهی خروج صادر شده به موجب قوانین کشور متلاصی، در نظر گرفته شوند.

۳. متصرفی که ملزم به اعاده مال فرهنگی است با توافق کشور متلاصی می تواند به جای دریافت غرامت تصمیم بگیرد به اینکه:

الف. مال در تملک وی باقی بماند؛

ب. [یا] مالکیت آن را به طور رایگان یا معوض به شخصی به انتخاب خود در داخل کشور متلاصی که تضمینات لازم رامی دهد، منتقل نماید.

۴. مخارج مربوط به اعاده مال فرهنگی به ترتیب مقرر در این ماده بر عهده کشور متلاصی است، ولی حق این کشور برای جبران این هزینه‌ها با رجوع به اشخاص دیگر محفوظ است.

۵. متصرف نمی تواند نسبت به شخصی که مال را به طریق ارث یا هر شکل بلاعوض دیگری از او گرفته، از موقعیت بهتری برخوردار شود.

ماده ۷

۱. مقررات فصل حاضر در موارد زیر قابل اجرانیستند:

الف. وقتی که در زمان درخواست اعاده مال فرهنگی، دیگر خارج نمودن آن از کشور متلاصی غیرقانونی نباشد؛

ب. [یا] وقتی که مال در زمان حیات خالق یا طرف ۵۰ سال پس از فوت وی خارج شده باشد.

۲. با این حال، به رغم قسمت ب پند قبل، اگر مال فرهنگی به وسیله یک عضو یا اعضای یک اجتماع بومی یا قبیله‌ای برای استفاده‌های سنتی یا مذهبی این اجتماع خلق شده باشد و مال باید به این اجتماع برگردانده شود، مقررات این فصل اجرا می‌شوند.

فصل چهارم: مقررات کلی

۸ ماده

۱. درخواست عودت مال فرهنگی بر مبنای مقررات فصول ۲ و ۳ را می‌توان نزد محاکم یا هر مقام صلاحیتدار کشور عضو محل وقوع مال فرهنگی و همچنین نزد محاکم یا دیگر مقامات صلاحیتداری که حسب مقررات قابل اجرا در کشورهای عضو می‌توانند به دعوی رسیدگی کنند، مطرح نمود.

۲. طرفین می‌توانند با تفاوت، اختلافشان را به یک دادگاه یا مقام صلاحیتدار دیگر و یا به داوری ارجاع نمایند.

۳. اقدامات موقتی یا حفاظتی پیش‌بینی شده در قانون کشور عضو محل وقوع مال قابل اجرا هستند، حتی اگر درخواست در ماهیت امر استرداد یا عودت مال نزد دادگاهها یا هر مقام صلاحیتدار یک کشور دیگر عضو مطرح شده باشد.

۹ ماده

۱. کنوانسیون حاضر مانع از این نیست که یک کشور عضو هر گونه مقررات مساعدتر (نسبت به مقررات این کنوانسیون) ناظر بر استرداد یا عودت اموال فرهنگی به سرقت رفته یا غیرقانونی خارج شده را اجرا نماید.

۲. با این حال نباید این ماده را موجد الزام به شناسایی یا اجرای تصمیم دادگاه یا هر مقام صلاحیتدار یک کشور دیگر عضو که از مقررات کنوانسیون حاضر عدول می‌نماید، دانست.

ماده ۱۰

۱. مقررات فصل ۲ در مورد یک مال فرهنگی که بعد از به مرحله اجرا درآمدن کنوانسیون حاضر نسبت به کشور محل طرح درخواست به سرقت رفته باشد اجرا می شود، به شرط اینکه:

الف. مال در قلمرو یک کشور عضو بعد از به مرحله اجرا در آمدن کنوانسیون نسبت به این کشور، به سرقت رفته باشد؛

ب. [یا] مال بعد از به مرحله اجرا در آمدن این کنوانسیون نسبت به یک کشور عضو، در این کشور یافت شود.

۲. مقررات فصل سوم قابل اجرانیستند مگر در مورد یک مال فرهنگی که بعد از به مرحله اجرا در آمدن کنوانسیون در کشور درخواست‌کننده و همچنین کشور محل تقدیم درخواست، به طور غیرقانونی خارج شده باشد.

۳. این کنوانسیون به هیچ وجه به یک عمل غیرقانونی از هر نوع که قبل از به مرحله اجرا در آمدن کنوانسیون انجام شده یا انجام آن مشمول مقررات بندهای ۱ و ۲ کنوانسیون حاضر نیست، مشروعیت نمی دهد. همچنین این کنوانسیون مانع از این نیست که یک کشور یا هر شخصی خارج از چارچوب کنوانسیون، دعوایی مبنی بر استرداد یا عودت یک مال فرهنگی به سرقت رفته یا به طور غیرقانونی خارج شده قبل از به مرحله اجرا در آمدن کنوانسیون، اقامه نماید.

فصل پنجم: مقررات نهایی

ماده ۱۱

۱. این کنوانسیون در اجلاسیه پایانی کنفرانس دیپلماتیک مربوط به تهیه طرح کنوانسیون وحدت قوانین در مورد عودت بین‌المللی اموال فرهنگی به سرقت رفته یا خارج شده به طور غیرقانونی، آماده امضای خواهد بود و تمامی کشورها می‌توانند تا ۳۰ زوئن ۱۹۹۶ در رم آن را امضای نمایند.

۲. این کنوانسیون مورد تصویب، پذیرش یا تأیید کشورهای امضای‌کننده قرار

می‌گیرد.

۳. تمام کشورهایی که کنوانسیون را امضا نکرده‌اند از تاریخ عرضه آن برای امضا می‌توانند بدان ملحق شوند.

۴. تصویب، پذیرش، تأیید یا الحاق باید با ارائه و تسلیم سند مربوط به شکل مطلوب به دولت امن انجام شود.

ماده ۱۲

۱. این کنوانسیون از اولین روز ششمین ماه بعد از تاریخ تسلیم پنجمین سند مربوط به تصویب، پذیرش، تأیید یا الحاق، به مرحله اجرا در خواهد آمد.

۲. در مورد کشوری که بعد از تسلیم پنجمین سند حاکی از تصویب، پذیرش، تأیید یا الحاق، کنوانسیون را تصویب، قبول یا تأیید می‌کند یا بدان می‌پیوندد، کنوانسیون از اولین روز ششمین ماه بعد از تاریخ تسلیم سند مربوط به تصویب، پذیرش، تأیید یا الحاق به مرحله اجرا در می‌آید.

ماده ۱۳

۱. این کنوانسیون ناقض دیگر اسناد بین‌المللی که یک کشور عضو به طور قانونی بدان می‌پیوندد و متضمن مقرراتی در مورد موضوعات کنوانسیون حاضر است نمی‌باشد، به شرط اینکه خلاف این امر توسط دول عضو چنین اسنادی اعلام نشده باشد.

۲. هر کشور عضو می‌تواند با یک یا چند دولت عضو به توافق برسد که مقررات کنوانسیون حاضر را در روابط متقابلشان اجرا نمایند. کشورهایی که چنین موافقتنامه‌هایی منعقد می‌نمایند نسخه‌ای از آن را به دولت امن تسلیم خواهند نمود.

۳. کشورهای عضو کنوانسیون که عضو سازمانهای همکاری اقتصادی یا نهادهای منطقه‌ای می‌باشند، می‌توانند اعلام کنند که در روابط متقابلشان مقررات داخلی این سازمانها یا نهادها را اجرا می‌نمایند و بنابراین در این‌گونه روابط، مقررات کنوانسیون را که با این مقررات تلاقی می‌نمایند، اجرا نمی‌کنند.

ماده ۱۴

۱. کشور عضوی که شامل دو یا چند واحد سرزمینی است صرف نظر از اینکه

سیستم‌های حقوقی متفاوتی را در موضوعات تحت شمول کنوانسیون اعمال می‌کند یا نه، می‌تواند در زمان امضای کنوانسیون یا تسلیم اسناد تصویب، پذیرش، تأیید یا الحق تصریح نماید که کنوانسیون حاضر در تمام سرزمهنهایش اجرا خواهد شد یا فقط در بخش یا بخش‌هایی از آن. این کشور می‌تواند در هر زمان اعلامیه جدیدی را جایگزین اعلامیه قبلی نماید.

۲. این اعلامیه‌ها به دولت امین تسلیم می‌شوند و در آنها به صراحت سرزمهنهایی که مشمول مقررات کنوانسیون هستند، تعیین و مشخص خواهند شد.

۳. اگر به موجب یک اعلامیه صادره حسب مقررات این ماده، کنوانسیون فقط در مورد بخش یا بخش‌هایی از یک کشور عضو قابل اجراست و نه تمام آن، در این صورت منظور از:

الف. سرزمین یک کشور عضو در ماده اول، سرزمین یک واحد سرزمینی این کشور است.

ب. دادگاه یا یک مقام صلاحیتدار دیگر کشور عضو یا کشور طرف تقاضا، دادگاه یا هر مقام صلاحیتدار یک واحد سرزمینی این کشور است.

ج. کشور عضو محل وقوع مال فرهنگی در بند ۱ ماده ۸، واحد سرزمینی محل وقوع مال در این کشور است.

د. قانون کشور عضو محل وقوع مال در بند ۳ ماده ۸، قانون واحد سرزمینی محل وقوع مال در این کشور است.

ه. یک کشور عضو در ماده ۹، یک واحد سرزمینی این کشور است.

۴. اگر یک کشور عضو اعلامیه مندرج در بند ۱ این ماده را صادر ننماید، این کنوانسیون در تمام سرزمین آن کشور اجرا خواهد شد.

ماده ۱۵

۱. اعلامیه‌های صادره به موجب مقررات کنوانسیون به هنگام امضای آن، می‌باید زمان تصویب یا پذیرش یا تأیید کنوانسیون به تأیید برستند.

۲. اعلامیه‌ها و تأیید اعلامیه‌ها باید به صورت کتبی بوده، رسماً به اطلاع دولت امین برستند.

۲. اعلامیه‌ها نسبت به کشور صادرکننده از تاریخ به مرحله اجرا در آمدن کنوانسیون نسبت به آن کشور منشأ اثر خواهند بود. با این حال اعلامیه‌هایی که دولت امین رسماً بعد از این تاریخ دریافت نموده، از اولین روز ششمین ماه متعاقب تسلیم اعلامیه به دولت امین منشأ اثر خواهند بود.

۴. هر کشوری که اعلامیه‌ای را به موجب کنوانسیون حاضر صادر می‌کند همواره می‌تواند با یک اعلام رسمی کتبی به دولت امین از آن رجوع کند. چنین اعلامی از اولین روز ششمین ماه متعاقب تاریخ تسلیم اعلامیه جدید منشأ اثر خواهد بود.

ماده ۱۶

۱. هر دولت باید در زمان امضا، تصویب، پذیرش، تأیید یا الحاق اعلام نماید که درخواستهای مبنی بر عودت یا استرداد اموال فرهنگی به وسیله یک دولت بر مبنای ماده ۸ به یکی از راههای ذیل می‌توانند نزد وی مطرح شوند:

الف. ارائه مستقیم به محاکم یا دیگر مقامات صلاحیتدار کشور؛

ب. از طریق یک یا چند مقام مشخص شده به وسیله این کشور برای دریافت چنین درخواستهایی و ارسال آنها به محاکم یا دیگر مقامات صلاحیتدار این کشور؛

ج. از طریق مجاری دیپلماتیک یا کنسولی.

۲. هر کشور عضو همچنین می‌تواند محاکم یا مقامات صلاحیتدار دیگری را برای صدور دستور استرداد یا عودت اموال فرهنگی مطابق مقررات فصول ۲ و ۳ تعیین نماید.

۳. اعلامیه‌ای را که به موجب بندهای ۱ و ۲ این ماده صادر شده، می‌توان هر زمان به وسیله اعلامیه جدیدی تغییر داد.

۴. مقررات بندهای ۱ و ۳ این کنوانسیون، ناقض مقررات موافقتنامه‌های دو یا چندجانبه همیاری قضایی در موضوعات مدنی و تجاری که ممکن است بین کشورهای عضو منعقد شده باشند، نیست.

ماده ۱۷

هر دولت عضو ظرف ۶ ماه از تاریخ تسلیم سند تصویب، پذیرش، تأیید یا الحاق، اطلاعاتی را به طور کتبی به یکی از زبانهای رسمی کنوانسیون در مورد قانون ناظر بر

صادرات اموال فرهنگی ارائه خواهد نمود. در صورت لزوم این اطلاعات به روز خواهند شد.

۱۸ ماده

هیچ رزروی خارج از آنچه به صراحة در این کنوانسیون پیش‌بینی شده پذیرفته نمی‌شود.

۱۹ ماده

۱. هر کشور عضو کنوانسیون حاضر می‌تواند هر زمان پس از به مرحله اجرا درآمدن کنوانسیون در آن کشور، با تسلیم سندی به دولت امین، از آن کناره‌گیری کند.
۲. کناره‌گیری از کنوانسیون از اولین روز ششمین ماه متعاقب تسلیم سند مربوط به دولت امین منشأ اثر خواهد بود. اگر زمان طولانی تری برای رسمیت یافتن کناره‌گیری از کنوانسیون در سند مربوطه تصریح شده باشد، کناره‌گیری از کنوانسیون در پایان مدت ذکر شده بعد از تسلیم سند مربوطه به دولت امین منشأ اثر خواهد بود.

۳. با وجود چنین اعلام انصرافی، کنوانسیون حاضر بر هر گونه درخواست استرداد یا عودت یک مال فرهنگی که قبل از تاریخ منشأ اثر شدن این کناره‌گیری تقدیم شده باشد، قابل اجرا خواهد بود.

۲۰ ماده

مؤسسه بین‌المللی وحدت حقوق خصوصی (Unidroit) می‌تواند در زمانهای مشخص یا بنا به درخواست ۵ دولت عضو، کمیته خاصی را برای بررسی عملکرد واقعی کنوانسیون حاضر دعوت نماید.

۲۱ ماده

۱. این کنوانسیون به دولت جمهوری ایتالیا سپرده خواهد شد.
۲. دولت جمهوری ایتالیا:
الف. تمام کشورهای امضاکننده کنوانسیون یا ملحق شده به آن و رئیس مؤسسه بین‌المللی وحدت حقوق خصوصی (Unidroit) را از موارد زیر مطلع خواهد نمود:
- هر مورد امضای جدید کنوانسیون یا تقدیم هر گونه سند مربوط به تصویب، پذیرش، تأیید یا الحاق و تاریخ انجام چنین امضا یا تقدیم سندی؛

- هرگونه اعلامیه‌ای که به موجب مقررات این کنوانسیون صادر می‌شود؛
- رجوع از اعلامیه؛
- تاریخ به مرحله اجرا درآمدن این کنوانسیون؛
- موافقنامه‌های مورد اشاره در ماده ۱۳؛
- تقدیم هر گونه سند مربوط به کناره‌گیری از کنوانسیون حاضر و همچنین تاریخ تقدیم سند و تاریخ منشأ اثر شدن کناره‌گیری از کنوانسیون.
- ب. ارسال فتوکپی‌های تأیید شده این کنوانسیون به تمام دول امضائتنده و تمام دول ملحق شده به آن و رئیس مؤسسه بین‌المللی وحدت حقوق خصوصی (Unidroit).
- ج. هر وظیفه و نقشی که عرفان بر عهده دول امین است.

پروشکا و علوم انسانی و مطالعات فرهنگی
پرستال جامع علوم انسانی

۳۷۰

۹. کنوانسیون مربوط به تضمینات بین‌المللی در تجهیزات منقول (۲۰۰۱)

فصل اول: قلمرو اجرا و قواعد عمومی

ماده ۱- تعاریف

کلمات و اصطلاحات مورد استفاده در این کنوانسیون معانی ذیل را دارند مگر اینکه سیاق عبارات معنای دیگری را ایجاد نماید:

- ۱- «قرارداد»؛ به معنای یک قرارداد تضمینی، یک قرارداد حفظ عنوان مالکیت یا تضمین یک قرارداد اجاره به شرط تمییک است.
- ۲- «واگذاری»؛ به معنای قراردادی است (چه به صورت تضمینی یا به صورت دیگر) که حقوق تبعی همراه باز بدون انتقال تضمین بین‌المللی مربوط را برقرار می‌سازد.
- ۳- «حقوق تبعی»؛ عبارت است از کلیه حقوق مربوط به پرداخت یا هر عمل دیگر به عهده یک بدهکار به موجب یک قرارداد که به وسیله یک کالا تضمین شده یا منضم به یک کالا شده است.
- ۴- «شروع اجرای عملیات تصفیه و رشکستگی»؛ زمانی است که حسب قانون حاکم بر روشکستگی عملیات تصفیه شروع شده تلقی می‌شود.
- ۵- «خریدار مشروط»؛ خریدار در یک قرارداد با حفظ عنوان مالکیت می‌باشد.
- ۶- «فروشنده مشروط»؛ فروشنده در یک قرارداد با حفظ عنوان مالکیت می‌باشد.

- ۷- «قرارداد بیع»؛ عبارت است از یک قرارداد برای فروش کالایی به وسیله فروشنده به خریدار که به معنای قرارداد مندرج در بند ۱ فوق الذکر نیست.
- ۸- «دادگاه»؛ عبارت است از دادگاه قانونی یا یک اداره یا محکمه دادرسی که به وسیله یک دولت عضو کنوانسیون تأسیس شده است.
- ۹- «دائن»؛ عبارت است از شخصی که به موجب یک موافقتنامه تضمین متعهد است، یک فروشنده مشروط در یک قرارداد حفظ عنوان مالکیت، یا یک موج در موافقتنامه اجاره به شرط تمليک.
- ۱۰- «مدييون»؛ عبارت است از تضمین دهنده یک قرارداد تضمین، یک خریدار مشروط به موجب قرارداد حفظ عنوان مالکیت، یک مستأجر به موجب قرارداد اجاره به شرط تمليک یا یک شخصی که در یک کالا به علت وجود یک حق یا تضمین غیر رضایی قابل ثبت در معرض تضییع باشد.
- ۱۱- «مدیر تصفیه»؛ شخصی است که مجوز تصفیه یا تجدید سازمان را دارد (ممکن است این مجوز موقتی باشد) و مدييون متصرف راهم شامل می شود، به شرط اینکه قانون حاکم بر روشکستگی این امکان را بدهد.
- ۱۲- «پرسه ورشکستگی»؛ به معنای ورشکستگی، تصفیه یا دیگر اقدامات قضایی یا اداری است؛ از جمله اقدامات موقتی که به موجب آن اموال و داراییهای مدييون به منظور انجام تصفیه تحت کنترل و نظارت دادگاه قرار می گیرند.
- ۱۳- «أشخاص ذی نفع»؛ عبارت انداز:
- (الف) مدييون؛
 - (ب) هر شخصی که به منظور تضمین اجرای تعهدات به نفع طلبکار، ضمانت یا تضمین یا اعتبار اسنادی آماده برداشت یا هر نوع اعتبارنامه دیگر ضمانتی ارائه می نماید.
 - (ج) هر شخص دیگری که حقوقی بر کالا دارد؛
- ۱۴- «معامله داخلی»؛ معامله ای است از معاملات فهرست شده در ماده (ج) تا (الف) ۲) هنگامی که مرکز منافع اصلی طرفین چنین معامله ای و محل وقوع کالای مربوط (به شرح تصریح شده در پروتکل) در زمان انعقاد در قلمرو یک کشور باشد و یا هنگامی که تضمین ایجاد شده به موجب معامله در مرجع ثبت داخلی یک دولت

- عضوی ثبت شده باشد که اعلامیه موضوع ماده (۱) ۵۰ را صادر نموده است.
- ۱۵- «تضمين بين المللی». تضمينی است که نصیب دائن می شود و شمول ماده ۲ می باشد.
- ۱۶- «مرجع ثبت بين المللی». امکاناتی است که برای ثبت بين المللی در اجرای کنوانسیون یا پروتکل ایجاد شده اند.
- ۱۷- «قرارداد اجاره به شرط تمیک». قراردادی است که به موجب آن مجرح حق تصرف یا کنترل یک کالا را (با یا بدون اختیار خرید) در ازای پرداخت اجاره بها یا پرداختی دیگر به مستأجر اعطای نماید.
- ۱۸- «تضمين داخلی». عبارت است از تضمين متعلق به دائن در یک کالا که به موجب یک معامله بين المللی موضوع اعلامیه ماده (۱) ۵۰ ایجاد شده است.
- ۱۹- «حق یا تضمين غير رضایی» عبارت است از یک حق یا تضمين اعطاشده به موجب قانون یک دولت عضو که برای اطمینان از اجرای یک تعهد از جمله تعهد به یک دولت، ارگان دولتی یا یک سازمان خصوصی یا بین دولتی، اعلامیه موضوع ماده ۳۹ را صادر نموده است.
- ۲۰- «اعلام یک تضمين داخلی»؛ یعنی اعلام ثبت شده یا لازم الثبت در مرجع ثبت بين المللی مبنی بر اینکه یک تضمين داخلی ایجاد شده است.
- ۲۱- «حق یا تضمين سابق». عبارت است از یک حق یا تضمين از هر نوع در یک کالا که قبل از تاریخ لازم الاجرا شدن این کنوانسیون (ماده الف-۲-۶۰) ایجاد شده باشد.
- ۲۲- «عایدات». عبارت است از عایدات پولی یا غیرپولی از یک کالا ناشی از تلف کلی یا جزئی یا تخریب فیزیکی کالا یا مصادره، ضبط کل یا بخشی از آن.
- ۲۳- «واگذاری آتی». عبارت است از واگذاری ای که قرار است با وقوع امری انجام شود؛ هرچند وقوع آن امر قطعی نباشد.
- ۲۴- «تضمين بين المللی آتی». عبارت است از تضمينی که قرار است در آینده در یک کالا با وقوع امر مشخصی (که ممکن است تحصیل تضمين در کالا به وسیله مدیون باشد) ایجاد شود.
- ۲۵- «بیع آتی». عبارت است از فروشی که قرار است در آینده در صورت وقوع

۱۷-۱

۳۷- «قرارداد حفظ عنوان مالکیت»؛ یعنی موافقنامه‌ای برای فروش یک کالا که به سبب آن مالکیت کالا تا زمان تحقق شرط یا شرایط تصریح شده در قرارداد منتقل نخواهد شد.

- امری انجام شود؛ اعم از اینکه تحقق امر مذکور قطعی باشد یا خیر.
- ۲۶- «پروتکل». در مورد یک دستهٔ خاصی از کالاهای یا حقوق تبعی مشمول کنوانسیون منعقد می‌شود.
- ۲۷- «ثبت شده»؛ یعنی ثبت شده در مرجع ثبت بین‌المللی حسب مقررات فصل پنجم.
- ۲۸- «تضمين ثبت شده». عبارت است از یک تضمين بین‌المللی، یک حق یا تضمين غیرضایی قابل ثبت، یا یک تضمين داخلی تصریح شده در یک اخطار تضمينی داخلی ثبت شده به موجب فصل پنجم.
- ۲۹- «حق یا تضمين غیرضایی قابل ثبت». عبارت است از یک حق یا تضمين غیرضایی قابل ثبت موضوع اعلامیه صادره حسب ماده ۴۰.
- ۳۰- «مرجع ثبت» در مورد پروتکل شخص یا ارگانی است که در پروتکل تعیین یا حسب ماده ب-۲-۷ منصوب شده است.
- ۳۱- «مقررات»؛ یعنی مقررات ایجاد و تأییدشده به وسیله مقام نظارت حسب مقررات پروتکل.
- ۳۲- «بیع»؛ یعنی انتقال مالکیت کالا حسب یک قرارداد بیع.
- ۳۳- «تعهد تضمين شده»؛ یعنی تعهدی که از طریق یک منفعت تضمينی، تضمين شده است.
- ۳۴- «قرارداد تضمين». عبارت است از قراردادی که به موجب آن برای تضمين اجرای هر تعهد موجود یا آتی متعهد یا یک شخص ثالث، متعهد موافقت می‌کند حقی در مورد یک کالا را به متعهده اعطای نماید.
- ۳۵- «تضمين». عبارت است از تضمين برقرارشده به موجب یک قرارداد تضمينی.
- ۳۶- «مقام نظارتی». در مورد پروتکل عبارت است از مقام نظارتی موضوع ماده ۱۷-۱.
- ۳۷- «قرارداد حفظ عنوان مالکیت»؛ یعنی موافقنامه‌ای برای فروش یک کالا که به سبب آن مالکیت کالا تا زمان تحقق شرط یا شرایط تصریح شده در قرارداد منتقل نخواهد شد.

۳۸- «تضمين ثبت نشده». عبارت است از يك حق يا تضمين رضائي يا غيررضائي (غير از تضمين موضوع ماده ۳۹) که به ثبت نرسيد؛ اعم از اينکه به موجب اين کنوانسيون قابل ثبت باشد يا خير.

۳۹- «كتبي» - عبارت است از ثبت اطلاعات؛ (از جمله اطلاعات ارائه شده از طريق سистем مخابراتي) که قابل تکثیر به شكل مادي است و نشاندهنده تأييد شخصي در رابطه با اطلاعات مذكور است.

ماده ۲- تضمين بين المللی

۱- اين کنوانسيون حاوي مقرراتي است در مورد ايجاد و آثار يك تضمين بين المللی در بعضی تجهيزات منقول و حقوق تبعی.

۲- در اين کنوانسيون منظور از يك تضمين بين المللی در يك کالاي منقول، تضمينی است (ايجاد شده حسب ماده ۷) در يكی از کالاهای مشخص شده در بند ۳ و تعیین شده در پروتکل به شرح زير:

الف - تضمين که متعهد به موجب يك قرارداد تضمين داده است.

ب - تضمين در نظر گرفته شده برای شخصی که در يك قرارداد حفظ عنوان مالکیت، فروشنده مشروط است؛

ج - [يا] تضمين داده شده به شخصی که موجر يك قرارداد اجاره به شرط تملیک است. يك تضمين موضوع بند الف پيشگفته نمی تواند در چارچوب بندھای ب وج هم قرار گيرد.

۳- اقلام مورداشاره در بندھای قبل عبارت از:

الف - بدنه و موتوور هوپيمما و هلی كوپتر؛

ب - تجهيزات راه آهن؛

ج - تجهيزات هوا - فضائي.

۴- اينکه يك تضمين موضوع بند ۲ مشمول کدام يك از بندھای فرعی الف، ب يا ج آن بند قرار مي گيرد را قانون حاكم تعیین مي نماید.

۵- يك تضمين بين المللی در يك کالا به عايدات آن نيز تسری مي يابد.

ماده ۳- قلمرو اجرا

- ۱- این کنوانسیون وقتی قابل اجراست که در زمان انعقاد و قرارداد موجه یک تضمین بین‌المللی مدييون در قلمرو یک دولت عضو مستقر باشد.
- ۲- بودن دائن در قلمرو یک دولت غیرعضو تأثیری در قابلیت اجرای کنوانسیون ندارد.

ماده ۴- محل اقامت مدييون

- ۱- در اجرای ماده (۱)، ضابطه تعیین محل استقرار مدييون در قلمرو یک دولت عضو به شرح زیر است:

الف - قانون محل تشکیل یا ایجاد مدييون؛

ب - محل دفتر ثبت شده یا مقر قانونی مدييون؛

ج - محل مرکز اداری مدييون؛

د - مقر تجاری مدييون.

- ۲- اگر مدييون دارای بیش از یک مقر تجاری باشد مقر تجاری اصلی او (در رابطه با بند د پیشگفته) و اگر مقر تجاری نداشته باشد محل سکونت معمولی او در نظر گرفته خواهد شد.

ماده ۵- تفسیر و اجرای قانون

- ۱- در تفسیر مواد اين کنوانسیون باید اهداف (به شرح مذکور در مقدمه) و خصیصه بین‌المللی کنوانسیون، و لزوم گسترش وحدت و قابل پیش‌بینی بودن در اجرای آن مد نظر واقع شود.

- ۲- مسائل مربوط به موضوعات تحت شمول کنوانسیون که صریحاً به آنها اشاره نشده، مطابق با اصول کلی مبنای کنوانسیون یا (در صورت بند د چنین اصولی) به موجب قانون حاکم حل می شدند.

- ۳- در مواردی که موضوع به قانون حاکم ارجاع داده شده، منظور مقررات داخلی قانون حاکم تعیین شده حسب قواعد حقوق بین‌الملل خصوصی مقر دادگاه است.

۴- در مواردی که در کشوری وحدت حقوقی وجود ندارد و مشخص نیست قواعد کدام بخش از آن کشور باید اجرا شود، قواعد حل تعارض داخلی قانون حاکم را تعیین خواهند نمود و اگر چنین قواعدی وجود نداشته باشد قانون بخشی از کشور که ارتباط نزدیکتری با موضوع مطرح شده دارد اعمال می شود.

مادة ۶- رابطه بین کنوانسیون و پروتکل

- ۱- این کنوانسیون به همراه پروتکل سند واحدی را تشکیل می دهد و باید مجموعاً مدنظر واقع شوند.
- ۲- در صورت تعارض بین کنوانسیون (پروتکل) مواد پروتکل ارجحیت خواهند داشت.

فصل دوم: ایجاد یک تضمنین بین المللی

مادة ۷- شرایط شکلی

یک تضمنین در صورتی بین المللی تلقی می شود که قرارداد موجد آن:

- الف- به صورت کتبی باشد؛
- ب- مربوط به کالایی باشد که متعهد، بایع مشروط یا مجر اخیار تصرف آن را دارند؛
- ج- شناسایی کالا را مطابق پروتکل میسر سازد؛
- د- در صورت وجود یک قرارداد تضمنین، تشخیص مقررات تضمنین شده را میسر سازد. البته نیازی به تعیین مبلغ یا حداقل مبلغ تضمنین

فصل سوم: ضمانت اجرا در صورت عدم اجرای تعهدات

مادة ۷- اقدامات متعهد له

- ۱- در صورت تحقق قصور پیش‌بینی شده در ماده ۱۱، متعهد له می تواند به میزانی که متعهد توافق نموده و طبق اعلامیه صادره به وسیله یک دولت عضو حسب ماده ۵۴،

به صورتهای زیر اقدام نماید:

الف - کالای مورد نظر را تصرف نموده یا در اختیار گیرد؛

ب - کالا را اجاره دهد یا بفروشد؛

ج - هرگونه درآمد یا منافع ناشی از اداره یا استفاده از چنین کالایی را وصول نماید.

۲- متعهد له می‌تواند در صورت تمایل از دادگاه صدور دستور اعمال یکی از موارد بند ۱ را درخواست نماید.

۳- هرگونه اقدامات موضوع بندهای فرعی الف، ب و ج از بند ۱ یا حسب ماده ۱۳ به طرق معمول تجاری صورت می‌گیرد. اگر اقدامات مطابق مواد قرارداد تضمین انجام پذیرد، اعمال روش معمول تجاری مفروض است، البته جز در مواردی که طرق پیش‌بینی شده در قرارداد تضمینی به نحو بارزی غیرمعقول باشد.

۴- متعهد له که خواهان فروش یا اجاره دادن یک کالا حسب بند ۱ می‌باشد باید اخطاریهای کتبی در این رابطه برای اشخاص ذیل بفرستد:

الف - اشخاص ذی نفع ذکر شده در ماده (ب و الف - ۱۳)؛

ب - اشخاص ذی نفع ذکر شده در ماده (ج - ۱۳) که ظرف مدت معقولی قبل از فروش یا اجاره، طی اخطاریهای حقوق خود در برابر متعهد له را به وی اطلاع داده‌اند.

۵- مبالغ حاصله در نتیجه اعمال حقوق مندرج در بندهای ۱ و ۲ برای ایفای مبالغ تعهدات تضمین شده، در جهت آزادشدن مبلغ تعهدات تضمین شده به کار خواهد رفت.

۶- در صورتی که مبالغ دریافتی توسط متعهد له در نتیجه اعمال حقوق مذکور در بندهای ۱ و ۲ از مبلغ تضمین شده به موجب قرارداد تضمینی تجاوز نموده و غیرمعقول باشد و توافقی در این رابطه وجود نداشته باشد، متعهد له مبلغ اضافی را بین دارندگان تضمینات دیگر که به ثبت رسیده‌اند یا اخطار مربوط به آنها قبلًا به متعهد له رسیده، به ترتیب اولویت توزیع می‌نماید و هرگونه وجوده باقی مانده را به متعهد می‌پردازد.

ماده ۹ - انتقال مالکیت کالا به متعهد له

۱- متعهد له و تمام اشخاص ذی نفع هر زمان پس از قصور پیش‌بینی شده در ماده

- ۱۱- می توانند توافق کنند که مالکیت (یا هرگونه منافع متعهد در) کالای موضوع تضمین قرارداد تضمین در جهت ایفای تعهدات تضمین شده، به متعهد له واگذار شود.
- ۲- دادگاه می تواند بنا به درخواست متعهد له دستور واگذاری مالکیت (یا دیگر منافع متعهد در) کالای موضوع تضمین قرارداد تضمین در جهت ایفای تعهدات تضمین شده، به متعهد له را صادر نماید.
- ۳- دادگاه در صورتی دستور پیشگفته را صادر می نماید که مبلغ تعهدات تضمین شده که قرار است بدین وسیله ایفا شوند، متناسب با ارزش کالا باشد (البته با در نظر گرفتن هر پرداختی که باید به وسیله متعهد له به هرگونه اشخاص ذی نفعی صورت گیرد).
- ۴- در هر زمان بعد از قصور پیش‌بینی شده در ماده ۱۱ و قبل از فروش کالای موضوع تعهد یا صدور دستور موضوع بند ۲، متعهد یا هر ذی نفعی می تواند با پرداخت تمام مبلغ تضمینی آن را آزاد کند. البته با رعایت هرگونه انتقال منافع انجام شده به وسیله متعهد له حسب ماده (ب) (۱) یا دستور صادره حسب ماده (۸) (۲).
- اگر بعد از تحقق قصور، تمام مبلغ تضمینی به وسیله ذی نفعی غیر از مديون پرداخت شود، شخص مذکور جانشین حقوق متعهد له می شود.
- ۵- مالکیت یا دیگر منافع متعهد که از طریق بیع حسب ماده (ب) (۱) یا اجاره، حسب بندی ماده (۲) و (۱) ۸ منتقل می شود جدا از هرگونه تضمینات دیگری است که تضمین متعهد له به موجب ماده ۲۹ بر آنها اولویت دارد.

ماده ۱۰- اقدامات بایع مشروط یا موجر

در صورت تحقق قصور نسبت به یک قرارداد حفظ عنوان مالکیت، یا یک قرارداد اجاره به شرط تملیک به نحو مقرر در ماده ۱۱، بایع مشروط یا موجر بر حسب مورد می تواند:

- الف - به موجب اعلامیه صادره به وسیله یک دولت عضو حسب ماده ۵۴، قرارداد را خاتمه دهد و هر کالای مربوط به قرارداد را در اختیار و کنترل گیرد؛
- ب - از دادگاه، صدور دستور در مورد هر یک از موارد پیشگفته را بخواهد.

ماده ۱۱- معنی قصور

- ۱- متعهد له ممکن است در هر زمان با توافق کتبی مصاديق قصور را که به اعمال حقوق و اقدامات پیش‌بینی شده در مواد ۸ تا ۱۰ و ۱۳ می‌انجامد، مشخص نماید.
- ۲- اگر چنین توافقی صورت نگرفته باشد، قصور وقتی تحقق می‌یابد که متعهد له را از آنچه قرار بوده از قرارداد نصیبیش شود، محروم کند.

ماده ۱۲- اقدامات دیگر

هرگونه اقدامات دیگر پیش‌بینی شده در قانون حاکم، از جمله هرگونه اقدامات مورد توافق طرفین، تا جایی که معارض مقررات مالی مندرج در این فصل (ماده ۱۵) نباشد، قابل اعمال است.

ماده ۱۳- درخواست اقدامات موقتی

۱- یک دولت عضو به موجب اعلامیه صادره موضوع ماده ۵۵، اطمینان می‌یابد از اینکه یک متعهد له که قصور متعهد را اثبات نموده، بتواند در طی جریان رسیدگی به پرونده و به اندازه‌ای که متعهد در هر زمانی موافقت نموده، از دادگاه درخواست یک یا چند مورد از موارد زیر را بنماید:

۳۸۰

الف - محافظت از کالا و ارزش آن؛

ب - تصرف، کنترل یا نگهداری کالا؛

ج - توقیف کالا؛

د - اجاره یا (جز در موارد مشمول بندهای فرعی الف، ب و ج) اداره کالا و درآمد حاصله از آن.

۲- دادگاه هنگام صدور هر دستوری طبق بند قبل ممکن است مواردی را که لازمه حمایت از منافع اشخاص ذی نفع است درج نماید؛ اگر متعهد له:

الف - در اجرای دستور چنین اقدامی، از انجام هر یک از تعهدات خود در برابر متعهد به موجب این کنوانسیون یا پروتکل قصور ورزد؛

ب - نتواند ادعای خود را کلّاً یا بعضًا اثبات نماید.

۳- قبل از صدور دستور موضوع بند ۱ دادگاه می‌تواند ارسال اخطاریه برای هرگونه اشخاص ذی نفع را الزام نماید.

۴- مقررات این ماده هیچ تأثیری بر اجرای ماده (۳)۸ یا اختیارات دادگاه برای توسل به انواع اقدامات موقتی غیر از موارد مندرج در بند ۱ ندارد.

ماده ۱۴- شرایط دادرسی

به موجب ماده (۲)۵۴ هرگونه اقدامات مقرر در این فصل تنها از طریق پیش‌بینی شده در قانون محل اقدامات، قابل انجام است.

ماده ۱۵- عدول از مقررات کنوانسیون

دو یا چند شخص از اشخاص مورد اشاره در این فصل می‌توانند در روابط میان خود، در هر زمان از طریق امضای موافقتنامه کتبی، اثر هر یک از مقررات پیشگفته این فصل را تغییر دهند یا از آنها عدول نمایند، البته غیر از مقررات مواد (۳)۸، (۶)۸، (۳)۹ و (۴)۹، (۲)۱۳ و (۴)۱۴.

فصل چهارم: سیستم ثبت بین‌المللی

ماده ۱۶- مرجع ثبت بین‌المللی

۱- یک مرجع ثبت بین‌المللی برای ثبت موارد زیر ایجاد خواهد شد:

الف - تضمینات بین‌المللی، تضمینات بین‌المللی آتی و حقوق و تضمینات غیر رضایی قابل ثبت؛

ب - واگذاریها و واگذاریهای آتی تضمینات بین‌المللی؛

ج - تحمیل تضمینات بین‌المللی از طریق جانشینی قانونی یا قراردادی به موجب قانون حاکم؛

د - اخطاریه‌ها و اعلامیه‌های مربوط به تضمینات داخلی؛

- ه- جانشینی تضمینات مورد اشاره در هر یک از جنبه‌های فرعی پیشگفتہ.
- ۲- مراجع ثبت بین‌المللی مختلفی می‌توانند برای دسته‌های متفاوت کالاها و حقوق را بسته و تبعی ایجاد شوند.
- ۳- در مورد این فصل و فصل پنجم اصطلاح «ثبت» و در صورت اقتضا شامل موارد اصلاح، تمدید یا لغو ثبت نیز می‌شود.

ماده ۷- مقام نظارت و مرجع ثبت

- ۱- یک مقام نظارتی حسب مقررات پروتکل تعیین خواهد شد.
- ۲- مقام نظارتی:
- الف - یک مرجع ثبت بین‌المللی ایجاد خواهد کرد؛
- ب - مرجع ثبت را عزل و نصب خواهد نمود، جز در مواردی که خلاف آن در پروتکل تصریح شده باشد؛
- ج - اطمینان حاصل خواهد کرد از اینکه تمام شرایط لازم برای فعالیت مداوم و مؤثر مرجع ثبت بین‌المللی در صورت تغییر مرجع ثبت فراهم باشد.
- د - پس از مشورت با دول عضو در مورد انجام یا تأیید انتشار مقررات به موجب پروتکل مربوط به عملیات مرجع ثبت بین‌المللی اقدام و اطمینان حاصل نماید؛
- ه- پرسه‌ای اداری برای رسیدگی مقام نظارت به شکایات مربوط به عملیات مرجع ثبت ایجاد می‌نماید؛
- و - به کار مرجع ثبت و عملیات ثبت بین‌المللی نظارت می‌نماید؛
- ز- به درخواست مرجع ثبت، شرح راهنمای ثبت را تنظیم می‌نماید؛
- ح- ساختار هزینه‌های خدمات و امکانات مرجع ثبت بین‌المللی را تعیین نموده، به طور دوره‌ای آن را بازبینی می‌نماید؛
- ط - تمام اقدامات لازم را برای اطمینان از اینکه یک سیستم ثبت الکترونیک در اجرای اهداف این کنوانسیون و پروتکل وجود دارد، حاصل نماید.
- ی - به صورت دوره‌ای به دول عضو در مورد انجام تعهدات و وظایفش حسب مقررات این کنوانسیون و پروتکل گزارش ارائه می‌دهد.

۳- مقام نظارت می‌تواند هرگونه موافقتنامه دائم در اجرای وظایفش از جمله موافقتنامه موضوع ماده (۲۷) را امضا نماید.

۴- مقام نظارت حق مالکیت اطلاعات و آرشیوهای مرجع ثبت بین‌المللی را دارد.

۵- مرجع ثبت از فعالیت مؤثر مرجع ثبت بین‌المللی و اجرای وظایف محوله به آن حسب این کنوانسیون، پروتکل و مقررات اطمینان حاصل خواهد نمود.

فصل پنجم: دیگر موضوعات مربوط به ثبت

ماده ۱۸- شرایط ثبت

۱- پروتکل و مقررات مصوب در شرایط لازم از جمله ملاک تشخیص کالا را در موارد زیر مشخص خواهند نمود:

الف - برای انجام یک ثبت، اعلام رضایت شخصی که رضایتش حسب ماده ۲۰ ضروری است ممکن است از طریق الکترونیکی انجام شود؛

ب - برای انجام تحقیقات و صدور گواهیهای تحقیقات با رعایت آنچه ذکر شد؛

ج - اطمینان از صحت اطلاعات و استناد مرجع ثبت بین‌الملل، بجز اطلاعات و استناد مربوط به ثبت.

۲- مرجع ثبت مکلف نیست تحقیق کند که آیا رضایت به ثبت حسب ماده ۲۰ واقعاً داده شده یا معتبر است یا خیر.

۳- وقتی یک تضمین به عنوان یک تضمین بین‌المللی آتی به صورت یک تضمین بین‌المللی درآید هیچ ثبت دیگری لازم نیست، به شرط اینکه اطلاعات مربوط به ثبت برای ثبت یک تضمین بین‌المللی کافی باشد.

۴- مرجع ثبت اطمینان حاصل می‌نماید از اینکه موارد ثبت وارد واحد اطلاعات مرجع ثبت بین‌المللی بشوند و موارد به ترتیب تاریخ ثبت قابل دسترسی هستند و در پرونده امر تاریخ و زمان ثبت وجود دارد.

۵- ممکن است حسب مقررات پروتکل یک دولت عضو شخص یا اشخاص را در قلمرو خود به عنوان محل یا مجاری ورود تعیین کند که اطلاعات لازم برای ثبت از

طريق آنها قابل انتقال به مرجع ثبت بین المللی باشد. يك دولت عضو که بدین طریق عمل می کند، ممکن است شرایطی را تعیین کند که باید قبل از انتقال چنین اطلاعاتی به مرجع ثبت احراز شوند.

مادة ۱۹- اعتبار و زمان ثبت

- ۱- ثبت در صورتی معتبر است که طبق ماده ۲۰ انجام شده باشد.
- ۲- ثبت در صورتی که معتبر باشد در زمان ورود اطلاعات لازم به واحد اطلاعات مرجع ثبت بین المللی به نحوی که بتواند ردیابی شود، کامل خواهد بود.
- ۳- ثبت زمانی قابل ردیابی است که:
 - الف - مرجع ثبت بین المللی به آن شماره‌ای داده باشد؛
 - ب - اطلاعات مربوط به ثبت از جمله شماره ثبت به نحو قابل دوامی ذخیره شده باشد و بتوان در مرجع ثبت بین المللی به آن دسترسی پیدا کرد.
- ۴- اگر يك تضمین که به عنوان يك تضمین بین المللی آتی ثبت شده به صورت يك تضمین بین المللی درآيد، آن تضمین بین المللی از تاریخ ثبت تضمین بین المللی آتی، ثبت شده تلقی می شود، به شرط اینکه ثبت مذکور پیش از ایجاد تضمین بین المللی به نحو مقرر در ماده ۷، هنوز معتبر بوده باشد.
- ۵- بند قبل (با تغییرات لازم) در مورد ثبت واگذاری آتی يك تضمین بین المللی دیگر اعمال می شود.
- ۶- يك ثبت بر اساس معیارها و ضوابط مقرر در پروتکل، قابل ردیابی در واحد اطلاعات مرجع ثبت بین المللی خواهد بود.

۳۸۴

مادة ۲۰- رضایت نسبت به ثبت

- ۱- يك تضمین بین المللی، يك تضمین بین المللی آتی واگذاری یا واگذاری آتی، يك تضمین قابل ثبت است و چنین شیئی به وسیله هر يك از طرفین قبل از انقضای آن، البته با جلب رضایت کتبی طرف دیگر، قابل اصلاح یا تمدید است.
- ۲- وابستگی يك تضمین بین المللی به دیگر تضمین بین المللی با اعلام رضایت

کتبی ضخی که تضمینش وابسته شده، قابل ثبت است.

۳- یک ثبت ممکن است با اعلام رضایت کتبی طرفی که ثبت به نفع او انجام شده لغو شود.

۴- تحصیل یک تضمین بین‌المللی از طریق جانشینی قانونی یا قراردادی به وسیله جانشین قابل ثبت است.

۵- یک حق یا تضمین غیررضایی قابل ثبت ممکن است به وسیله دارنده آن ثبت شود.

۶- اخطار مربوط به یک تضمین داخلی ممکن است به وسیله گیرنده آن ثبت شود.

ماده ۲۱- دوره اعتبار ثبت

ثبت یک تضمین بین‌المللی تازمان لغو آن یا انقضای مدت ذکر شده در زمان ثبت، معتبر و نافذ خواهد بود.

ماده ۲۲- تحقیقات

۱- هر شخصی می‌تواند به طریق ذکر شده در پروتکل و مقررات، درخواست تحقیق و ردیابی الکترونیکی در یک مرجع ثبت بین‌المللی در مورد هرگونه تضمین یا تضمینهای بین‌المللی آتی ثبت شده در آن را بنماید.

۲- به محض وصول چنین درخواستی، مرجع ثبت به طریق پیش‌بینی شده در پروتکل و مقررات، با بررسی الکترونیکی، گواهی تحقیق صادر می‌نماید:
الف - یا این گواهی حاوی تمام اطلاعات ثبت شده همراه با صورت وضعیتی نشانده‌نده زمان و تاریخ ثبت چنین اطلاعاتی است؛

ب - یا این گواهی حاکی از عدم وجود هرگونه اطلاعاتی در رابطه با مورد استعلام در مرجع ثبت بین‌المللی مربوطه است.

۳- یک گواهی تحقیق صادر شده حسب بند فوق نشانده‌نده این است که متعهد له نامبرده شده در اطلاعات شیء، یک تضمین بین‌المللی در کالا تحصیل نموده یا قصد دارد تحصیل نماید، ولی نشان نمی‌دهد آنچه ثبت شده یک تضمین بین‌المللی است یا

یک تضمین بین‌المللی آتی، حتی اگر این امر با بررسی اطلاعات ثبت شده مربوط، قابل تعیین باشد.

ماده ۲۳- لیست اعلامیه‌ها و حقوق و تضمینات غیر رضایی

مرجع ثبت فهرستی از اعلامیه‌ها، استرداد اعلامیه‌ها، حقوق و تضمینات غیر رضایی انعکاس یافته به وی از طریق مقام امانی را به عنوان موارد اعلام شده به وسیله دول عضو مطابق مواد ۴۰ و ۳۹ و به ترتیب تاریخ تهیه می‌کند. این فهرست در سوابق خواهد ماند و قابل تحقیق و ردیابی (از طریق نام دولت اعلام‌کننده) است و حسب مواد پروتکل و مقررات به هر متقاضی قابل ارائه می‌باشد.

ماده ۲۴- ارزش اثباتی گواهیها

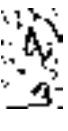
چنین سندي که به وسیله مرجع ثبت بین‌المللی به شکل تصريح شده در مقررات تنظيم می‌شود، قبل از هر چیز نشانده‌نده صحت صدور آن (به وسیله مرجع ثبت بین‌المللی) است و به علاوه دلیلی است بر صحت موارد ذکر شده در آن از جمله تاریخ و زمان ثبت.

۳۸۶

ماده ۲۵- لغو ثبت

۱- در صورت ایغای تعهدات تضمین شده به وسیله یک تضمین ثبت شده یا تعهداتی که به ایجاد یک حق یا تضمین غیر رضایی منجر شده‌اند، یا وقتی که شرایط انتقال حق به موجب یک قرارداد حفظ عنوان مالکیت تحقق یافته باشد، دارنده چنین تضمینی باید بدون هیچ تأخیر غیر موجّهی بعد از درخواست کتبی مدیون (ارسالی به نشانی دارند تضمین که در پرونده ثبتی ذکر شده) ترتیب لغو ثبت را بدهد.

۲- در صورت ثبت یک تضمین بین‌المللی آتی یا واگذاری آتی یک تضمین بین‌المللی، دائن یا انتقال‌گیرنده پس از دریافت و وصول درخواست کتبی مدیون یا واگذارکننده (در نشانی دائن یا انتقال‌گیرنده که در پرونده ثبتی ذکر شده) باید بدون هیچ تأخیر غیر موجّهی ترتیب لغو ثبت را بدهنده قبل از اینکه دائن یا انتقال‌گیرنده آتی

وجوه را پرداخته یا تعهد به پرداخت آن نماید.

۳- در صورت لغو تعهدات تضمین شده از طریق یک تضمین داخلی ذکر شده در اعلامیه ثبت یک تضمین داخلی، دارنده چنین تضمینی باید بدون هیچ تأخیر غیر موجهی بعد از وصول درخواست کتبی مدیون (تحویل شده در نشانی دارنده در پرونده ثبتی) ترتیب لغو ثبت را بدهد.

۴- اگر ثبت نمی‌باشی انجام می‌شده یا غیر صحیح باشد، شخصی که ثبت به نفع او انجام شده باید بدون هیچ تأخیری و به محض وصول درخواست مدیون (تحویل شده در نشانی ذی نفع در پرونده ثبتی) ترتیب لغو یا اصلاح ثبت پیشگفته را بدهد.

ماده ۲۶- دسترسی به امکانات ثبت بین‌المللی

هر شخصی می‌تواند به پرونده ثبتی و امکانات رדיابی مرجع ثبت بین‌المللی، به شرط رعایت پروسه ذکر شده در این فصل، دسترسی داشته باشد.

فصل ششم: امتیازات و مصونیتهای مقام نظارتی و مرجع ثبت

ماده ۲۷- شخصیت حقوقی، مصونیت

۱- مقام نظارتی دارای شخصیت حقوقی بین‌المللی خواهد بود (اگر قبلاً چنین شخصیتی نداشته).

۲- مقام نظارتی و مأموران و کارمندانش از مصونیت قانونی و اداری به شرح ذکر شده در پروتکل برخوردار خواهد بود.

۳- الف - مقام نظارتی از معافیت مالیاتی و دیگر امتیازات تصريح شده در موافقنامه تنظیمی با دولت میزبان برخوردار خواهد بود؛

ب - دولت میزبان دولتی است که مقام نظارتی در قلمرو آن مستقر است.

۴- داراییها، اسناد و مدارک، اطلاعات و آرشیوهای مرجع ثبت بین‌المللی از هرگونه ضبط یا دیگر پروسه‌های اداری یا قانونی مصون هستند.

۵- در صورت طرح دعوی علیه مرجع ثبت حسب ماده ۲۸۴۱ یا ۴۴، خواهان

می تواند به اطلاعات و اسنادی که لازمه تعقیب دعوی است دسترسی داشته باشد.
۶- مقام نظارتی می تواند از حق مصونیت و غیرقابل تعرض بودن خود اعراض نماید.

فصل هفتم: مسئولیت مرجع ثبت

ماده ۲۸- مسئولیت و تضمینات مالی

۱- مرجع ثبت مسئول جبران خسارات یا زیانهای متهمه یک شخص است که خسارات یا زیانهای مذکور مستقیماً ناشی از اشتباه یا اهمال مرجع ثبت، مأموران و کارمندانش یا ناشی از کارکرد نادرست سیستم ثبت بین المللی باشد؛ البته در صورتی که این امر ناشی از فورس ماژور؛ یعنی واقعه‌ای غیرقابل اجتناب، غیرقابل مقاومت، غیرقابل پیشگیری از طریق اعمال بهترین روش‌های جاری مورد استفاده در طراحی و اعمال ثبت الکترونیکی از جمله Backup و سیستمهای امنیتی و شبکه‌ای نباشد.

۲- مرجع ثبت در مورد عدم صحت اطلاعات ثبی که دریافت نموده یا به وسیله مرجع ثبت به همان شکل دریافته متقل شده و همچنین مسئول اعمال و شرایطی که به مرجع ثبت و مأموران و کارمندانش ارتباط نمی‌یابد و مربوط به قبل از دریافت اطلاعات ثبی در مرجع ثبت بین المللی است، مسئول نمی‌باشد.

۳- از ضمانت اجرای ذکر شده در بند ۱ ممکن است به نسبت دخالت متضرر در ایجاد ضرر کاسته شود.

۴- مرجع ثبت باید نسبت به برقراری بیمه یا تضمین مالی برای پوشش مسئولیت مورد اشاره در این ماده به میزان مقرر به وسیله مقام نظارتی و حسب مقررات پروتکل اقدام نماید.

فصل هشتم: آثار منفعت بین المللی در قبال اشخاص ثالث

ماده ۲۸- اولویت تضمینات موازی

۱- یک تضمین به ثبت رسیده بر هر ثبت بعدی دیگر یا یک تضمین ثبت نشده

اولویت دارد.

۲- اولویت یاد شده برقرار خواهد بود؛

- حتی اگر اولین تضمین مذکور با اطلاع و وقوف بر تضمین دیگری به ثبت رسیده باشد؛

- حتی درایطه با مبلغ داده شده به وسیله اقدام کننده ثبت اول که چنین اطلاعی را دارد.

۳- خریدار یک کالا حقوق مربوط به آن را نیز تحصیل می نماید:

الف - با رعایت تضمینات ثبت شده در زمان تحصیل این حقوق؛

ب - [و] جدا از هر تضمین ثبت نشده‌ای حتی اگر از وجود آن اطلاع داشته است.

۴- خریدار مشروط یا موجز در اجاره به شرط تملیک حقوقش بر آن کالا را تحصیل می نماید:

الف - را رعایت هرگونه تضمین ثبت شده قبل از ثبت تضمین بین الملل انجام شده توسط بایع مشروط یا موجود؛

ب - جدا از هرگونه تضمین ثبت نشده در آن زمان، حتی اگر از وجود چنان تضمینی مطلع بوده باشد.

۵- اولویت تضمینات یا حقوق موازی به موجب این ماده ممکن است با توافق دارندگان آن تضمینات تغییر کند، ولی انتقال گیرنده یک تضمین نسبت به موافقنامه‌ای که تضمینش را در رده پایین‌تری قرار می‌دهد متعهد نیست مگر اینکه در زمان واگذاری، تنزل درجه موضوع موافقنامه به ثبت رسیده باشد.

۶- برقراری هر تقدمی به موجب این ماده نسبت به یک کالا به عایدات آن نیز تسری می‌یابد.

۷- این کنوانسیون:

الف - هیچ تأثیری به حقوق شخص در چیزی (غیر از کالا) که قبل از برقراری آن نسبت به کالا به دست آمده نیدارد؛ مشروط بر اینکه به موجب قانون حاکم حقوق مذکور پس از برقرار شدن نیز وجود داشته باشند؛

ب - مانع از ایجاد حقوق یک چیز (غیر از کالا) که قبلاً به یک کالا تعلق گرفته، نیست، به شرط اینکه حقوق مذکور حسب قانون حاکم ایجاد شده باشد.

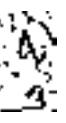
ماده ۳۰- آثار اعسار

- ۱- در جریان عملیات اعسار علیه مديون، يك تضمین بين المللی نافذ و قابل استثناء است، در صورتی که قبل از شروع پروسه اعسار طبق مقررات اين کنوانيون به ثبت رسيده باشد.
- ۲- در صورتی که تضمینی حسب قانون حاکم معتبر و قابل استناد باشد هیچ قسمتی از اين ماده موجب غير قابل استناد شدن آن در جریان عملیات اعسار نیست.
- ۳- مفاد اين ماده بر مقررات زير تأثير خواهد داشت:
 - الف - مقررات قانوني حاکم بر عملیات اعسار در رابطه با بطلان معامله اي چه با توجه به وجود موافقتنامه اي در مورد اولويت يا انتقال متعلقانه نه به زيان طلبکاران؛
 - ب - [يا] مقررات دادرسي در رابطه با اجرای حقوق مالکيت نسبت به يك مال که تحت کنترل يا نظارت مدیر تصفيه است.

فصل نهم: واگذاري حقوق تبعي و تضمینات بين المللی حقوق جانشينی

ماده ۳۱- آثار واگذاري

- ۱- جز در مواردی که توافق ديگري صورت گرفته باشد با واگذاري حقوق تبعي حسب ماده ۳۲ موارد زير هم واگذار می شوند:
 - الف - تضمین بين المللی مربوط؛
 - ب - تمام حقوق و اولويتهاي واگذارکننده به موجب اين کنوانيون.
- ۲- مقررات اين کنوانيون مانع واگذاري جزئي حقوق تبعي واگذارکننده نیست. در چنین حالتی واگذارکننده و واگذارشوننده می توانند در مورد حقوق آتي خود در مورد تضمین بين المللی واگذار شده حسب بند قبل توافق نمایند. البته اين توافق نباید لطمه اي به موقعیت مديون بدون رضایت وي وارد سازد.
- ۳- با رعایت بند ۴، قانون حاکم میزان حقوق مديون در برابر واگذارشوننده را تعیین خواهد نمود.
- ۴- مديون همواره می تواند با توافق كتبی از حقوق خود حسب ماده قبل اعراض

نماید. البته این امر شامل حق اعتراض ناشی از اعمال متقبلانه واگذارشونده نمی شود.
۵- در صورتی که واگذاری به عنوان تضمین باشد، حقوق تبعی واگذار شده (اگر هنوز موجود باشد) وقتی که تعهدات تضمین شده ایفا شده باشند، به واگذارکننده بازمی گردد.

ماده ۳۲- شرایط شکلی واگذاری

۱- واگذاری حقوق تبعی، وقتی موجب انتقال تضمین بین المللی مربوط می شود که:

الف - به صورت کتبی باشد؛

ب - قرارداد مبنای حقوق تبعی، قابل تشخیص و شناسایی باشند؛

ج - در حالت واگذاری به عنوان تضمین، تعهدات تضمین شده از طریق واگذاری طبق پروتکل قابل تعیین باشند. البته نیازی نیست به اینکه مبلغ یاحداکثر مبلغ تضمینی ذکر شده باشد.

۲- واگذاری یک تضمین بین المللی ایجاد شده یا مقرر شده حسب یک قرارداد تضمین تنها در صورتی معتبر است که تمام یا بعضی از حقوق تبعی مربوط هم واگذار شده باشند.

۳- این کوانسیون در صدد یک واگذاری حقوق تبعی که متضمن انتقال حقوق تبعی مربوط نباشد، نخواهد بود.

ماده ۳۳- تعهدات مديون در مقابل واگذارشونده

۱- اگر حقوق تبعی و تضمین بین المللی مربوط حسب مواد ۳۱ و ۳۲ منتقل شده باشند، و در چارچوب این واگذاری مديون در رابطه با آن حقوق تبعی و تعهد موضوع اين تضمین متعهد است و باید پرداخت یا دیگر تعهدات را نسبت به واگذارشونده انجام دهد؛ در صورتی که:

الف - اخطار کتبی واگذاری به وسیله یا با اجازه واگذارکننده به مديون رسیده باشد؛

ب - اخطار مشخص کننده حقوق تبعی باشد.

۲- صرف نظر از هر شرایطی که به موجب آن پرداخت یا اجرای تعهد به وسیله

مديون، موجب ايفاى تعهد وى مى شود، پرداخت یا اجرای تعهد در صورتى معتبر و مؤثر خواهد بود که طبق مقررات بند قبل انجام شده باشد.

۳- تعهدات اين ماده تأثيرى بر ترتيب تقدم واگذاريهای دیگر نخواهد داشت.

مادة ۳۴- ضمانت اجرای اهمال و قصور در مورد واگذاری به عنوان تضمین

در صورت قصور واگذارکننده در يك واگذاري حقوق تبعي و تضمین بين المللی مربوط به عنوان تضمین، مواد ۸، ۹ و ۱۱ تا ۱۴ در روابط اين واگذارکننده و واگذارشونده جاري خواهند بود (و در رابطه با حقوق تبعي، تا جايی اعمال مى شوند که مواد مذكور قابلیت اجرا بر اموال معنوی را دارند) و در اين صورت چنین تلقی مى شود که:

الف - ارجاعات به تعهد تضمین شده و ضمانت، ارجاعات به تعهد تضمین شده به وسیله واگذاري حقوق تبعي و تضمین بين المللی مربوط و ضمانت ايجاد شده به وسیله آن واگذاري است.

ب - ارجاعات به متعهد له یا طلبکار و متعهد یا مديون، ارجاعات به واگذارشونده و واگذارگيرنده است.

ج - ارجاعات به دارنده تضمین بين المللی ارجاعات به واگذارشونده است.

د - ارجاعات به کالا ارجاعات به حقوق تبعي واگذار شده و تضمین بين المللی مربوط واگذار شده است.

مادة ۳۵- ترتیب اولویت در حالت واگذاریهای موازی

۱- در حالت واگذاريهای متعدد، حقوق تبعي که لااقل يکی از آنها، تضمین بين المللی مربوط است و به ثبت رسیده، مقررات مادة ۲۹ اعمال مى شود و در اين صورت ارجاعات به تضمین ثبت شده ارجاعات به واگذاري حقوق تبعي و تضمین ثبت شده مربوط تلقی مى شود و ارجاعات به يك تضمین ثبت شده یا نشده، ارجاعات به يك واگذاري ثبت شده یا نشده تلقی مى شود.

۲- مادة ۳۰ در مورد واگذاري حقوق تبعي اعمال مى شود و در اين صورت

ارجاعات به یک تضمین بین‌المللی (در ماده مذکور) ارجاعات به واگذاری حقوق تبعی و تضمین بین‌المللی مربوط تلقی می‌شود.

ماده ۳۶- حق تقدم واگذارشونده در مورد حقوق تبعی

۱- واگذارشونده حقوق تبعی و تضمین بین‌المللی مربوط (که واگذاری آن به ثبت رسیده است) حسب ماده (۱۳۵) تنها در صورتی به واگذارشونده دیگر حقوق تبعی تقدم دارد که:

الف - به موجب قرارداد موجد حقوق تبعی، حقوق مذکور به وسیله کالا تضمین شده یا به کالا وابسته شده است؛

ب - حقوق تبعی مربوط به یک کالا باشد.

۲- در مورد بند فرعی ب، حقوق تبعی در صورتی وابسته به کالا تلقی می‌شوند که شامل حتی پرداخت یا اجرای آن در رابطه با موارد زیر باشند:

الف - مبلغ پیش‌پرداخت و مورد استفاده برای خرید یک کالا؛

ب - مبلغ پیش‌پرداخت و مورد استفاده برای خرید کالای دیگری که واگذارکننده بر آن تضمین بین‌المللی دیگری داشت؛ در صورتی که واگذارکننده آن تضمین را به واگذارشونده منتقل می‌کرد و این واگذاری به ثبت می‌رسید؛

ج - قیمت مورد توافق برای کالا؛

د - مبلغ اجاره مورد توافق کالا؛

ه - تعهدات دیگر ناشی از معامله مورد اشاره در هر یک از بندهای قبل.

۳- در تمام دیگر موارد، حق تقدم واگذاریهای موازی را قانون حاکم مشخص خواهد کرد.

ماده ۳۷- آثار اعسار واگذارکننده

مقررات ماده ۳۰ در مورد پروسه اعسار علیه واگذارکننده اعمال می‌شود و در این صورت ارجاعات به متعهد (در ماده مذکور) ارجاعات به واگذارکننده تلقی می‌شوند.

ماده ۳۸- جانشینی

- ۱- با رعایت بند ۲، مقررات این کنوانسیون تأثیری بر تحصیل حقوق تبعی و تضمین بین‌المللی مربوط از طریق یک جانشینی قانونی یا قراردادی حسب قانون حاکم ندارد.
- ۲- ترتیب تقدم میان حقوق موضوع بند قبل و حقوق موازی ممکن است از طریق توافقنامه کتبی دارندگان منافع آتی تعبیر نماید، ولی واگذارشونده یک تضمین فرعی نسبت به یک موافقنامه جانشینی ملزم نیست مگر اینکه در زمان واگذاری، جانشینی موضوع آن موافقنامه به ثبت رسیده باشد.

فصل دهم: حقوق و تضمینات موضوع اعلامیه‌های دول عضو

ماده ۳۹- حقوقی که بدون ثبت مقدم‌اند

- ۱- یک دولت عضو می‌تواند هر زمان طی اعلامیه‌ای به مقام امنی پروتکل، کلاً یا مشخصاً موارد زیر را اعلام نماید:
 - الف - آن دسته از حقوق یا تضمینات غیررضایی (غیر از حقوق یا تضمینات موضوع ماده ۴۰) که به موجب قانون آن دولت یک تضمین بر همان کالا بر تضمین دارنده یک تضمین بین‌المللی مقدم است و همچنین یک تضمین بین‌المللی ثبت شده (چه در جریان اعسار باشد یا خارج از آن) ارجحیت دارد.
 - ب - مقررات این کنوانسیون تأثیری بر حقوق یک دولت یا ارگان دولتی، سازمان بین‌الدولی یا دیگر مؤسسات خصوصی ارائه‌کننده خدمات عمومی، در رابطه با بازداشت یا توقیف یک کالا حسب قوانین آن دولت برای پرداخت مبالغ متعلقه به چنین شخص حقوقی، سازمان یا ارائه‌کننده خدماتی که مستقیماً وابسته به خدمات مربوط به آن کالا یا کالای دیگری هستند، ندارد.
- ۲- ممکن است در اعلامیه صادره حسب بند قبل دسته‌ها و موارد ایجاد شده بعد از تقديم اعلامیه نیز تصریح شوند.

۳- یک حق یا تضمین غیر رضایی بر یک تضمین بین‌المللی تنها در صورتی اولویت دارد که از موارد اعلام شده در یک اعلامیه صادره قبل از ثبت تضمین بین‌المللی باشد.

۴- با وجود ماده قبلاً، یک دولت عضو می‌تواند در زمان تصویب، قبولی، تأیید یا الحاق به پروتکل اعلام دارد که یک حق یا تضمین موضوع اعلامیه صادره حسب بند (الف)، بر یک تضمین بین‌المللی ثبت شده قبل از تاریخ چنین تصویب، قبول، تأیید یا الحاقی اولویت دارد.

ماده ۴۰- حقوق یا تضمینات غیر رضایی قابل ثبت

هر دولت عضو می‌تواند هر زمان طی اعلامیه‌ای به مقام امنی پروتکل، فهرست حقوق و تضمینات غیر رضایی قابل ثبت به موجب این کنوانسیون را در مورد هر گروه از کالاهای اعلام نماید. در این رابطه چنین تلقی می‌شود که حقوق یا تضمینات، تضمینات بین‌المللی هستند و مثل مورد آنها رفتار می‌شود. چنین اعلامیه‌ای در هر زمان قابل تغییر خواهد بود.

فصل یازدهم: اجرای کنوانسیون در مورد قراردادهای بیع

ماده ۴۱- میع و بیع آتی
این کنوانسیون بر میع و بیع آتی یک کالا به نحو مقرر در پروتکل و اصطلاحات مذکور در آن اعمال خواهد شد.

فصل دوازدهم: صلاحیت

ماده ۴۲- انتخاب دادگاه

۱- به موجب مواد ۴۳ و ۴۴ محاکم یک دولت عضو (انتخاب شده توسط طرفین یک قرارداد) صلاحیت رسیدگی به هر دعوى مطرح شده به موجب این کنوانسیون

را دارند؛ هرچند دادگاه انتخاب شده هیچ رابطه‌ای با طرفین یا قرارداد نداشته باشد. چنین صلاحیتی انحصاری تلقی می‌شود مگر طرفین طور دیگری توافق نموده باشند.

۲- چنین توافقی باید به صورت کتبی یا به طریق دیگر بر طبق شرایط مقرر در قانون کشور انتخاب شده انجام شود.

مادة ۴۳- صلاحیت به موجب مادة ۱۳

۱- محاکم کشور انتخاب شده به وسیله طرفین و محاکم دول عضو در محل وقوع کالا صلاحیت حل دعوى در مورد آن کالا را حسب ماده (ج)، (ب)، (الف) (۱۳) و ماده (۴) ۱۳ دارند.

۲- صدور رأى به موجب مادة (۱) ۱۳ و یا قرار موقت حسب ماده (۴) ۱۳ ممکن است توسط مراجع زیر باشد:

الف - دادگاههای منتخب طرفین:

ب - [یا] دادگاههای یک دولت که محل اقامات مدييون در قلمرو آن است. البته اقدام موضوع رأى به موجب دستور اجرای آن، تنها در سرزمین همان دولت عضو قابل اجراست.

۳- یک دادگاه حسب بندهای قبل دارای صلاحیت است، حتی اگر رسیدگی به ماهیت دعوى ارجاعی حسب ماده (۱۳۴۱) در دادگاه یک دولت عضو دیگر یا از طریق داوری انجام شود یا بتواند انجام شود.

مادة ۴۴- انجام اقداماتی عليه مرجع ثبت

۱- دادگاههای محلی مرکز اداری مرجع ثبت در مورد صدور حکم به پرداخت خسارت یا انجام دیگر اقداماتی علیه مرجع ثبت، صلاحیت انحصاری دارند.

۲- اگر شخصی پاسخ درخواست مطرح شده حسب ماده ۲۵ را نداده باشد و شخص مذکور دیگر وجود نداشته یا غیرقابل پیدا کردن باشد و نتوان برای انجام لغو ثبت به وی دسترسی داشت، دادگاههای مورد اشاره در بند قبل برای صدور دستور

لغو ثبت به مرجع ثبت صلاحیت انحصاری دارند.

- ۳- اگر شخصی از اجرای دستور یک دادگاه صلاحیتدار حسب این کنوانسیون و یا در مورد یک تضمین داخلی، از اجرای دستور دادگاه صلاحیتدار مبنی بر اصلاح یا لغو ثبت خودداری نماید، دادگاههای مورداشاره در بند ۱ می‌توانند مرجع ثبت را به انجام اقدامات لازم در مورد اجرای دستورات پیشگفته مجبور نمایند.
- ۴- در غیر از موارد ذکر شده در بندهای قبل هیچ دادگاهی نمی‌تواند دستورات یا احکام یا آرای صادره علیه مرجع ثبت یا متضمن الزام وی را صادر نماید.

مادة ۴۵- صلاحیت در مورد پروسه اعسار

مقررات این فصل در مورد پروسه اعسار قابل اعمال نیستند.

فصل سیزدهم: ارتباط با دیگر کنوانسیونها

مادة ۴۵ مکرر- ارتباط با کنوانسیون ایالات متحده در مورد واگذاری بروات در تجارت بین المللی

این کنوانسیون بر کنوانسیون ایالات متحده در مورد واگذاری بروات (از ۱۲ دسامبر ۲۰۰۱ برای امضا آماده شده است) تا جایی که مربوط می‌شود به واگذاری بروات و تشکیل دهنده حقوق تبعی در رابطه با تضمینات بین المللی در لوازم هواییما، راه آهن و لوازم هوا - فضا، اولویت دارد.

مادة ۴۶- ارتباط با کنوانسیون مؤسسه بین المللی وحدت حقوق خصوصی در رابطه با اجاره به شرط تمیک بین المللی

پروتکل ممکن است رابطه میان این کنوانسیون و کنوانسیون مؤسسه بین المللی وحدت قوانین در مورد اجاره به شرط تمیک بین المللی امضا شده در اتاوا در ۲۸ می ۱۸۸۸ را تضمین نماید.

فصل چهاردهم: مقررات نهايى

مادة ٤٧- امضا، تصويب، قبول، تأييد يا الحق

۱- اين کنوانسيون از ۱۶ نومبر ۲۰۰۱ برای امضای دولتهای شرکت‌کننده در کنفرانس دیپلماتیک در جهت تنظیم يك کنوانسيون مربوط به تجهیزات منقول و يك پروتکل هوایی منعقده در کیپ تاون (۱۶ آکتبر تا ۲۹ نومبر ۲۰۰۱) مفتوح خواهد بود. بعد از ۱۶ نومبر ۲۰۰۱ کنوانسيون آماده امضای تمام کشورها و مدیران مؤسسه بین‌المللی وحدت حقوق خصوصی رم خواهد بود تا زمان لازم الاجرا شدن آن حسب ماده ۴۹.

۲- اين کنوانسيون مورد تصويب، قبول یا تأييد دول امضاكننده آن قرار خواهد گرفت.

۳- هر کشور دیگری که اين کنوانسيون را امضانموده می‌تواند در هر زمان به آن ملحق شود.

۴- تصويب، قبول، تأييد يا الحق از طریق تسلیم يك سند رسمی در هر مورد و به مقام امانی خواهد بود.

مادة ٤٨- سازمانهای همکاری اقتصادی منطقه‌ای

۱- يك سازمان همکاری اقتصادی که به وسیله دول حاکم ایجاد شده و در مورد برخی موضوعات تحت پوشش اين کنوانسيون صلاحیت دارد نیز می‌تواند اين کنوانسيون را امضا، قبول و تصويب نماید یا به آن ملحق شود. در اين صورت سازمان مذكور در مورد موضوعات تحت پوشش کنوانسيون دارای همان حقوق و تعهدات يك دولت عضو است. در مواردی که در کنوانسيون به تعداد دول عضو اشاره شده باشد چنین سازمانی يك دولت عضو محسوب نمی‌شود.

۲- سازمان همکاری اقتصادی منطقه‌ای باید هنگام امضا، قبول، تصويب کنوانسيون یا الحق به آن طی اعلامیه‌ای به مقام امانی آن دسته از موضوعات تحت پوشش کنوانسيون را که دول عضو سازمان در آن موارد به سازمان صلاحیت اعطا

نموده‌اند، اطلاع دهد.

سازمان مذکور در صورت ایجاد هرگونه تغییرات در موارد ذکر شده در اعلامیه موضوع این بند مراتب را فوری به مقام امنی اعلام خواهد نمود.

۳- هرگونه اشاره در کنوانسیون به «دولت عضو» یا «دول عضو»، سازمان همکاری اقتصادی منطقه‌ای را نیز شامل می‌شود، در صورتی که سیاست عبارت چنین اقتضا نماید.

ماده ۴۹- لازم‌الاجرا شدن کنوانسیون

۱- از اولین روز ماه متعاقب دوره سه ماه پس از تقدیم سومین سند تصویب، قبول، تأیید یا الحاق، این کنوانسیون لازم‌الاجرا خواهد شد. البته تنها در رابطه با کالاهایی که در مورد آنها پروتکل منعقد شده، تاریخ لازم‌الاجرا شدن به طریق ذیل تعیین خواهد شد:

الف - از تاریخ لازم‌الاجرا شدن آن پروتکل؛

ب - طبق شرایط مندرج در پروتکل؛

ج - به شرح مورد توافق به وسیله دول عضو این کنوانسیون و آن پروتکل.

۲- در مورد دیگر دول، این کنوانسیون از اولین روز ماه متعاقب انقضای دوره سه ماهه پس از تقدیم سند تصویب، قبول، تأیید یا الحاق آنها لازم‌الاجرا خواهد شد، مگر در مورد کالاهایی که درباره آنها پروتکلی منعقد شده که در این صورت موارد الف، ب و ج بند ۱ جاری خواهند بود.

ماده ۵۰ - معاملات داخلی

۱- یک دولت عضو می‌تواند در زمان تصویب، قبول و تأیید پروتکل یا الحاق به آن اعلام نماید که این کنوانسیون نسبت به یک معامله‌ای که از نظر آن دولت یک معامله داخلی محسوب می‌شود در مورد تمام کالاهای برخی از آنها، قابل اجرا نخواهد بود.

۲- صرف نظر از بند پیشگفته، مقررات مواد (۱)، (۸)، (۹)، (۱۶) و فصل ۵، ماده ۲۹ و هر مقرره دیگر این کنوانسیون در رابطه با تضمینات ثبت شده در مورد یک معامله

داخلی اجرا خواهند شد.

۳- اگر اعلامیه مربوط به یک تضمین داخلی در یک مرجع ثبت بین‌المللی به ثبت رسیده باشد، به حق تقدیم‌دارنده آن حسب ماده ۲۹، در صورت انتقال آن به دیگری از طریق واگذاری یا جانشینی حسب قانون حاکم، لطمه‌ای وارد نمی‌شود.

ماده ۵۱- پروتکلهای بعدی

۱- مقام امانی می‌تواند با همکاری سازمانهای غیردولتی با تشکیل گروههای کاری امکان‌گسترش اجرای این کنوانسیون را از طریق انعقاد یک یا چند پروتکل، به هر نوع تجهیزات گرانقیمت (غیر از انواع ذکر شده در ماده ج-۲) و حقوق تبعی آنها، به نحوی که یک‌به‌یک قابل تعیین باشند، فراهم نماید.

۲- مقام امانی پیش‌نویس مقدماتی پروتکل تهیه شده در این رابطه به وسیله گروه کاری را به تمام دول عضو این کنوانسیون، دول عضو مقام امانی، دول عضو سازمان ملل متحد که عضو مقام امانی نیستند و سازمانهای بین دولتی مربوط ارسال می‌نماید و از ایشان دعوت می‌کند تا در مذاکرات مربوط به تنظیم پیش‌نویس پروتکل شرکت نمایند.

۳- مقام امانی همچنین متن پیش‌نویس مقدماتی تهیه شده به وسیله چنین گروه کاری را به هر سازمان غیردولتی که صلاح بداند ارسال می‌نماید. از سازمان غیردولتی مذکور دعوت می‌شود که سریعاً نظریاتش را به مقام امانی ارائه و به عنوان ناظر در جریان تهیه پیش‌نویس پروتکل شرکت نماید.

۴- اگر نهادهای صلاحیت‌دار مقام امانی تشخیص دهنده که چنین پیش‌نویسی قابلیت پذیرش را دارد، مقام امانی ترتیب تشکیل یک کنفرانس دیپلماتیک را برای تصویب آن می‌دهد.

۵- وقتی یک پروتکل تصویب شد (حسب بند د) این کنوانسیون به کالاهای پیش‌بینی شده در آن إعمال خواهد شد.

۶- ماده ۴۵ مکرر این کنوانسیون تنها در صورتی بر چنین پروتکل جاری خواهد بود که در آن پروتکل این مورد پیش‌بینی شده باشد.

ماده ۵۲- واحدهای سرزمینی

- ۱- اگر یک کشور عضو وحدت حقوقی وجود نداشته باشد و در رابطه با موضوعات تحت پوشش کنوانسیون قوانین متفاوتی در قسمتهای مختلف آن جاری باشد، این کشور می‌تواند هنگام تصویب، قبول و تأیید کنوانسیون یا الحاق به آن اعلام نماید که کنوانسیون در تمام سرزمین این کشور یا تنها در بخش یا بخشهایی از آن جاری خواهد بود. این اعلامیه را می‌توان با صدور اعلامیه‌های بعدی تغییر داد.
- ۲- در چنین اعلامیه‌ای باید واحدهای سرزمینی مشمول کنوانسیون به صراحة مشخص گردند.
- ۳- اگر یک دولت عضو اعلامیه‌ای حسب بند ۱ صادر ننموده باشد کنوانسیون بر تمام سرزمینش جاری خواهد بود.
- ۴- در صورتی که یک دولت عضو کنوانسیون را تنها بر بخش یا بخشهایی از سرزمینش جاری بداند اعلامیه‌های صادره حسب این کنوانسیون را می‌توان خطاب به هر قسمت سرزمین صادر کرد و اعلامیه‌های صادره نسبت به یک قسمت ممکن است با اعلامیه‌های صادره نسبت به قسمت دیگر متفاوت باشد.
- ۵- اگر حسب اعلامیه صادره حسب بند ۱، این کنوانسیون بر یک یا چند واحد سرزمینی یک دولت عضو جاری باشد:
 - الف - مدييون در صورتی مقیم یک دولت عضو تلقی می‌شود که حسب قانون حاکم بر یک واحد سرزمینی مشمول کنوانسیون ایجاد یا تشکیل شده باشد یا محل ثبت، اقامتگاه، مرکز اداری، مقر تجاری یا محل سکونتش در یک واحد سرزمینی تحت پوشش این کنوانسیون باشد.
 - ب - هرگونه ارجاع به محل وقوع کالا در یک دولت عضو، به عنوان ارجاع به محل وقوع کالا در یک واحد سرزمینی مشمول این کنوانسیون تلقی می‌شود.
 - ج - هرگونه ارجاع به مقامات اداری آن دولت عضو باید به عنوان ارجاع به مقامات اداری واجد صلاحیت در واحد سرزمینی مشمول این کنوانسیون تلقی شود.

ماده ۵۳ - تعیین دادگاه

هر دولت عضو می‌تواند در زمان تصویب، قبول و تأیید پروتکل یا الحاق به آن، «دادگاه» یا «دادگاههای» موضوع ماده ۱ و فصل ۱۲ این کنوانسیون را تعیین نماید.

ماده ۵۴ - اعلامیه‌های مربوط به اقدامات

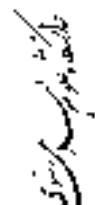
۱- یک دولت عضو می‌تواند در زمان تصویب، قبول و تأیید پروتکل یا الحاق به آن اعلام نماید مدامی که کالای موضوع تعهد در محدوده آن یا تحت کنترل آن است، نباید توسط طلبکار تضمین به اجاره داده شود.

۲- یک دولت عضو می‌تواند در زمان تصویب، قبول و تأیید پروتکل یا الحاق به آن اعلام نماید طلبکار می‌تواند حسب مقررات این کنوانسیون در مواردی که برای انجام اقدامی نیاز به درخواست از دادگاه ندارد، می‌باید به دادگاه مراجعه نماید.

ماده ۵۵ - اعلامیه‌های ناظر بر اقدامات موقتی قبل از تصمیم‌گیری ماهوی

۴۰۲

یک دولت عضو می‌تواند در زمان تصویب، قبول و تأیید پروتکل یا الحاق به آن اعلام نماید که مقررات مواد ۱۳ یا ۱۴ را کلاً یا بعضاً اجرا نمی‌کند. اعلامیه تصریح خواهد کرد تحت چه شرایطی ماده مربوط قابل اجرا خواهد بود. مواردی که بعضاً اجرا خواهد شد و همچنین دیگر اشکال اقدامات موقتی ذکر خواهند شد.

ماده ۵۶ - رزروها و اعلامیه‌ها

۱- هیچ رزروی نسبت به این کنوانسیون نمی‌توان اعمال کرد، ولی می‌توان اعلامیه‌های پیش‌بینی شده در مواد ۳۹، ۴۰، ۵۰، ۵۲، ۵۳، ۵۴، ۵۵، ۵۷، ۵۸ و ۶۰ را صادر نمود.

۲- هر اعلامیه یا اعلامیه بعدی یا هر مورد استرداد اعلامیه حسب این کنوانسیون باید به صورت کتبی به مقام امنی تقدیم شود.

ماده ۵۷- اعلامیه‌های بعدی

- ۱- یک دولت عضو می‌تواند بعد از صدور یک اعلامیه، اعلامیه دیگری در همان رابطه (غیر از اعلامیه موضوع ماده ۶۰)، در هر زمان پس از لازم‌الاجرا شدن کنوانسیون نسبت به آن کشور صادر نماید؛ البته باید اعلامیه مذکور به مقام امانی تقدیم شود.
- ۲- تاریخ لازم‌الاجرا شدن اعلامیه بعدی، اولین روز ماه متعاقب پایان دوره شش ماهه بعد از تاریخ دریافت اعلامیه به وسیله مقام امانی خواهد بود. اگر مدت زمان بیشتری در خود اعلامیه ذکر شده باشد همان مدت زمان پس از وصول اعلامیه به وسیله مقام امانی در نظر گرفته خواهد شد.
- ۳- با وجود بندهای قبل، این کنوانسیون بر تمام حقوق و منافع ایجاد شده قبل از تاریخ لازم‌الاجرا شدن اعلامیه بعدی جاری خواهد بود؛ درست مثل اینکه اصلاً اعلامیه بعدی وجود نداشته است.

ماده ۵۸- استرداد اعلامیه

- ۱- هر دولت عضو که اعلامیه‌ای حسب مقررات این کنوانسیون صادر نموده باشد (غیر از اعلامیه موضوع ماده ۶۰) می‌تواند با اعلام به مقام امانی آن را مسترد نماید. چنین اعلامیه‌ای از تاریخ اولین روز ماه متعاقب انقضای دوره شش ماهه بعد از تاریخ وصول اعلامیه به وسیله مقام امانی لازم‌الاجرا خواهد شد.
- ۲- با وجود مفاد بند قبل، این کنوانسیون در مورد حقوق و منافع ایجاد شده قبل از تاریخ لازم‌الاجرا شدن استرداد مذکور جاری خواهد بود؛ درست مثل اینکه اصلاً چنین اعلامیه استردادی صادر نشده است.

ماده ۵۹- رد کنوانسیون

- ۱- هر دولت عضو می‌تواند با تسليم اعلامیه‌ای به مقام امانی از کنوانسیون خارج شود.
- ۲- چنین اعلامیه‌ای از اولین روز ماه متعاقب انقضای دوره دوازده ماهه بعد از

تاریخ دریافت اعلامیه به وسیله مقام امنی قابل اجرا خواهد بود.

۳- با وجود بندهای قبل، این کنوانسیون در مورد تمام حقوق و منافع ایجاد شده قبل از تاریخ لازم‌الاجرا شدن چنین اعلامیه‌ای جاری خواهد بود؛ درست مثل اینکه چنین ردی صورت نگرفته است.

مادة ٦٠- مقررات انتقالی

۱- کنوانسیون بر حقوق یا تضمین موجود اعمال نخواهد شد، در صورتی که یک دولت عضو تداوم و استمرار اولویتی را که قبلاً حسب قانون حاکم و قبل از لازم‌الاجرا شدن کنوانسیون داشته، اعلام نماید.

۲- در اجرای ماده ۱(۲۱) و برای تعیین اولویت به موجب این کنوانسیون:

الف - «تاریخ لازم‌الاجرا شدن کنوانسیون» در رابطه با مديون، زمانی است که این کنوانسیون به مرحله اجرا درمی‌آید، یا وقتی دولتی که مديون در قلمرو آن است عضو کنوانسیون می‌شود (هر کدام که دیرتر است)؛

ب - وقتی مديون در یک دولت مستقر است که مرکز اداره یا (اگر مرکز اداره ندارد) مقر تجاری اش یا (اگر بیش از یک مقر تجاری دارد) مقر اصلی تجاری اش یا (اگر هیچ مقر تجاری ندارد). محل سکونت معمولی اش در آنجا باشد.

۳- یک دولت عضو می‌تواند طی اعلامیه‌ای که حسب بند ۱ صادر می‌نماید تاریخی را که باید زودتر از سه ماه بعد از لازم‌الاجرا شدن اعلامیه باشد تعیین نماید که از آن (تاریخ این کنوانسون و پروتکل) برای تعیین اولویت، از جمله در رابطه با حفظ و استمرار هرگونه اولویت مربوط به حقوق و تضمینات موجود ایجاد شده حسب یک قرارداد منعقده در زمانی که مديون در کشور مورد اشاره در قسمت ب بند ۲ بوده، قابل اجرا خواهد بود؛ البته تنها در محدوده و به طریق تصریح شده در اعلامیه مربوط.

مادة ٦١- کنفرانس‌های بازبینی، اصلاحات و موضوعات مربوط

۱- مقام امنی همه ساله یا در موقع لازم‌گزارش‌هایی را به طریق پیش‌بینی شده در کنوانسیون به دول عضو خواهد داد. در تنظیم این گزارش‌ها، مقام امنی به گزارش‌های

مقام نظارتی در مورد اجرای سیستم ثبت بین الملل اشاره خواهد کرد.

۲- در صورت درخواست حداقل ۲۵ درصد دول عضو، کنفرانس بازبینی گاه به گاه

به وسیله مقام امنی با مشورت مقام نظارتی برای بررسی موارد ذیل برگزار می شود:

الف - اجرای عملی کنوانسیون و تأثیر آن در تسهیل تضمینات مالی و اداره به شرط

تملیک کالاهای تحت پوشش کنوانسیون؛

ب - تفسیر معنایی مقررات کنوانسیون و چگونگی اجرای مواد آن؛

ج - عملکرد سیستم ثبت بین المللی و مرجع ثبت و نظارت بر آن به وسیله مقام

نظارتی، با توجه به گزارش‌های مقام نظارتی؛

د - آیا انجام تغییرات در این کنوانسیون یا اتخاذ تدابیری در مورد ثبت بین المللی

لازم است؟

۳- با رعایت بند ۴، هرگونه اصلاح و تغییر در این کنوانسیون باید به وسیله اکثریت

لاقل دوسوم دول عضو شرکت‌کننده در کنفرانس پیش‌بینی شده در بند قبل تصویب

شود و سپس در مورد دولتها یی که آن را تصویب، قبول یا تأیید کرده‌اند بعد از اینکه ۳

دولت حسب مقررات ماده ۴۹ (در رابطه با به مرحله اجرا درآمدن) آن را تصویب،

قبول یا تأیید نمودند، به مرحله اجرا درخواهد آمد.

۴- در صورتی که اصلاح و تغییر پیشنهادی نسبت به این کنوانسیون نسبت به پیش

از یک دسته از تجهیزات باشد، این امر باید به تصویب لاقل اکثریت دوسوم دول

عضو هر پروتکل که در کنفرانس مذکور در بند ۲ شرکت می‌کند، بررسد.

ماده ۶۲- مقام امنی و وظایف آن

۱- اسناد مربوط به تصویب، قبول، تأیید یا الحاق باید به مؤسسه بین المللی وحدت

حقوق خصوصی (Unidroit) که مقام امنی را تعیین می‌کند، تحویل شوند.

۲- مقام امنی باید:

الف - دول عضو را از موارد زیر مطلع سازد:

- هر امضا، تغییر سند، تصویب، قبول، تأیید یا الحاق جدید با ذکر تاریخ مربوط؛

- تاریخ به مرحله اجرا درآمدن این کنوانسیون؛

- هر اعلامیه صادره حسب مقررات این کنوانسیون با ذکر تاریخ آن؛
- استرداد یا اصلاح هر اعلامیه، با ذکر تاریخ آن؛
- اعلام هرگونه رد کنوانسیون به همراه تاریخ این رد و تاریخ لازم الاجرا شدن آن.
- ب - کپی تأیید شده این کنوانسیون را برای مقام دول عضو ارسال نماید؛
- ج - یک کپی از هر سند تصویب، قبول، تأیید یا الحق (با اعلام تاریخ تسلیم آن) و هر اعلامیه یا رد یا اصلاحیه یک اعلامیه یا هر اعلامیه رد (با اعلام تاریخ آن) را به مقام نظارتی و مقام ثبت تقدیم نماید، به نحوی که اطلاعات مندرج در آنها به سهولت و به طور کامل در دسترس باشد.
- د - هرگونه اقدامات متعارف دیگر در رابطه با موضوع را انجام دهد.

پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی
پرستال جامع علوم انسانی

۴۰۶

